

CEIP REFOXOS

Programación 6º EP

Curso 2021-2022

Sandra Pérez Míguez

Índice

1. Introducción e contextualización.....	2
2. Competencias-Clave.....	5
3. Obxectivos.....	5
4. Concreción dos estándares, instrumentos e procedementos da avaliación.....	8
5. Grado de consecución mínima dos estándares.....	131
6. Temporalización.....	132
7. Actividades.....	133
8. Procedementos e instrumentos de avaliación.....	133
9. Metodoloxía.....	135
10. Materiais e recursos didácticos.....	137
11. Criterios de cualificación.....	139
12. Deseño da avaliación inicial.....	139
13. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e práctica docente.....	140
14. Organización das actividades de seguimento e recuperación das materias pendentes....	141
15. Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación das materias pendentes.....	142
16. Plan e actividades de reforzo/ recuperación para alumnado que repite.....	143
17. Medidas de atención á diversidade.....	143
18. Concreción dos elementos transversais.....	145
19. Contribución ao proxecto lector, ao plan TIC e ao plan de convivencia.....	146
20. Actividades complementarias e extraescolares programadas.....	149
21. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.....	152
22. Adenda adaptación COVID-1.....	152

1. Introducción e Contextualización.

Programación está dirixida a 6º de Primaria.

As características contextuais son as seguintes:

1. *Respecto ó entorno.*

O CEIP de Refoxos sitúase no concello de Oia, na zona de montaña deste concello costeiro. Conta cunha poboación adicada principalmente ao sector primario (no que destacan o sector forestal, kiwi e viño). Dende o concello hai unha implicación notoria na proposta de actividades para todos os centros educativos da zona, na que este centro participa tamén.

2. *Respecto ó centro*

O CEIP de Refoxos é un centro de unha liña con cursos mixtos en todos os niveis, infantil con 20 alumnos/as, un primeiro nivel que xunta a primeiro e segundo curso con 8 alumnos, outra clase que xunta os cursos de terceiro e cuarto con 10 alumnos/as e un último curso que xunta a quinto e sexto curso con 6 alumnos/as.

A titoría en sexto é compartida co grupo de quinto, sendo a titora Sandra Pérez Míguez.

O centro conta con 44 alumnos/as, na súa maioría, emprega como lingua habitual de comunicación o galego, empregando arraigados trazos de variantes dialectais.

O nivel socioeconómico e cultural das familias é medio, existindo unha coordinación axustada co centro na tarefa da educación dos seus fillos/as, colaborando tanto na casa como no centro a nivel xeral nas diferentes actividades propostas dende o centro e ANPA.

O horario é de 9:00 h ás 14:00 h co alumnado, os martes de 15:30 a 18:00 (a primeira hora de xuntanza docente e a segunda de atención ás familias) e dúas tardes de biblioteca, luns e xoves de 16:00 a 18:00.

Respecto ós **recursos materiais e persoais**, o centro consta dun despacho compartido de dirección e orientación, sala de mestres, biblioteca, aula de radio compartida con Audición e Linguaxe, dúas aulas de infantil, tres titorías, dous almacéns de material na planta baixa, vestiarios no patio cuberto/ximnasio e baños en cada piso e patio exterior. Posúe patio cuberto e ó aire libre así como patio de infantil, zonas axardinadas de uso lúdico e aula da natureza cun invernadoiro e zona de árbores.

O claustro consta de seis mestres fixos e tres itinerantes: os fixos son a Directora, os tres titores de Primaria que combinan coas especialidades en Inglés, Educación Física e Música e as dúas profesoras de Infantil. O luns contamos coa presenza da especialista en Relixión e os mércores coa especialista en Audición e Linguaxe e Orientador.

Contamos cunha ANPA que participa no funcionamento do centro.

O centro conta con servizo de transporte con dous autobuses que cubren dúas liñas.

De momento, este ano o centro participa no Proxecta+ de Vida Activa e Deportiva e de Escola Verde, nos contratos programa EDUsostibilidade e Emoción-T, nun PFPP de biblioteca, PFPP Edixgal e PLAMBE.

3. *Respecto ó contexto legal*

A programación supón a concreción do **D.105/14** que establece o currículo de educación primaria na CC.AA de Galicia, **PXA** e o **P.E** a un entorno determinado, para o curso 2021-22 e corresponde a 6º de primaria. Todo revisado baixo o protocolo COVID do 22 de setembro.

4. *Características dos nenos/as de 6º de primaria*

Respectando o establecido no Decreto 30/2007, do 15 de marzo, polo que se regula a admisión do alumnado en centros sostidos con fondos públicos e na Orde do 17 de marzo que o desenvolve, o grupo de 6º está formado por 4 alumnos. O galego é a lingua vehicular. As áreas de Matemáticas e Lingua Castelá impartiranse en castelán e Ciencias Sociais, Ciencias Naturais, Lingua Galega e Literatura, Educación Física e Educación Artística en galego.

As súas características a nivel evolutivo xeral son:

5. *Desenvolvemento afectivo-social.*

A estas idades os compañeiros cobran un papel protagonista. A vida e o traballo en grupo aumentan, cobrando un papel fundamental as actividades cooperativas e competitivas. Os grupos tenden a ser homoxéneos, en relación a sexo ou idade. Os pais e profesores perden relativamente protagonismo, deixan de ser as fontes de autoridade intelectual e moral.

6. *Desenvolvemento moral.*

Os nenos/-as pasan de entender unha norma como un ben en si mesma desligada de calquera valoración persoal, a vela como resultado dunha necesidade do grupo. Tenden a aplicar a norma sen moita flexibilidade. Consideran que a norma débese empregar en igualdade de condicións para todos e non entenden a relatividade de cada situación.

A estas idades, os nenos/-as empezan a analizar os feitos desde un punto de vista persoal, a entender a xustiza e as normas de forma máis crítica e aceptar responsabilidades.

7. *Desenvolvemento persoal.*

A estas idades xa poden reflexionar sobre os seus propios pensamentos e sentimentos, anticipar o pensamento dos outros, e comprender que son xulgados polos demais do mesmo xeito que eles xulgan. Os nenos e nenas chegan a estes niveis educativos cunha experiencia escolar e vital previa importante. O seu marco de referencia amplíase, e vanse independizando do seu contexto.

8. *Desenvolvemento motor*

A estas idades, os nenos/-as presentan unha boa coordinación xeral, tanto en repouso como en movemento. Isto permítelles un adecuado dominio do espazo que favorecerá a súa propia organización nel. A súa motricidade é máis eficaz e precisa, permítelles maior resistencia e mellor execución.

9. *Desenvolvemento da linguaxe*

A estas idades o desenvolvemento da linguaxe caracterízase por: dominio das habilidades de lectura e escritura. Ampliación do vocabulario. O progreso do pensamento concreto inflúe na formación de conceptos. Utilización correcta da concordancia de artigos e pronomes. Progresos na comprensión e utilización da linguaxe matemática. A linguaxe corporal tamén mellora.

10. *Desenvolvemento cognitivo.*

O desenvolvemento cognitivo ás idades de 8-12 anos caracterízase pola organización das operacións lóxico-concretas. Reversibilidade operatoria máis ampla. Aumenta a plasticidade do pensamento. Capacidade de análise e síntese. Aumento da curiosidade e do interese por coñecer detalles e clasificar. Aumenta a capacidade memorística. Capacidade de comprender ou integrar accións realizadas. Capacidade de dar sentido á experiencia.

11. *O curso de 6º.*

Este curso conta con catro alumnos que superaron todas as asignaturas no curso anterior. Unha persoa presenta un ritmo de traballo máis lento e nas primeiras etapas de Primaria contou coa axuda do departamento de Orientación por problemas na lecto-escritura. A pesar de xa non recibir apoio da especialista de Audición e Linguaxe, vamos flexibilizar os tempos e prestar maior atención ás súas necesidades.

2. Competencias Clave.

Traballar por competencias na aula supón unha reflexión e unha reconfiguración dos contidos que permita o adestramento destas. As competencias non se estudan nin se ensinan, adéstranse. Para iso, hai que xerar tarefas de aprendizaxe onde favorezamos aos nosos alumnos e nas alumnas a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Respectando o tratamento específico nalgúns áreas, os elementos transversais, tales como a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e da comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional, traballaranse dende todas as áreas, posibilitando e fomentando que o proceso de ensinanza-aprendizaxe dos alumnos sexa o máis completo posible.

Por outra banda, o desenvolvemento de valores, presentes tamén en todas as áreas, axudará a que os nosos alumnos e alumnas aprendan a desenvolverse dende uns determinados valores que constrúan unha sociedade ben consolidada na que todos poidamos vivir.

A diversidade de alumnos e alumnas cos seus estilos de aprendizaxe distintos levaranos a traballar dende as diferentes potencialidades con que contan, apoiándonos sempre nas súas fortalezas para poder darlles resposta ás súas necesidades.

A Lei 8/2013 do 9 de decembro da Mellora da Calidade Educativa (LOMCE), xunto coa nova Lei Orgánica 3/2020 do 29 de decembro, pola que se modifica a Lei Orgánica 2/2006 do 3 de maio, de educación (LOMLOE) e o Decreto 105/14 que establece o currículo de educación primaria na CC.AA de Galicia, na que está baseada esta programación, establece as seguintes competencias clave:

1. Comunicación lingüística (CCL).
2. Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía (CMCT).
3. Competencia dixital (CD).
4. Aprender a aprender (CAA).
5. Competencias sociais e cívicas (CSC).
6. Sentido de iniciativa e espírito emprendedor (CSIEE).
7. Conciencia e expresións culturais (CCEC).

3. Obxectivos

O artigo 3 do D.105/14 recolle que a etapa da educación primaria contribuirá a desenvolver nos nenos e nenas as distintas capacidades que lles permitan alcanzar os seguintes obxectivos ao longo de toda a Educación Primaria:

a) *Coñecer e apreciar os valores e as normas de convivencia, aprender a obrar de acordo con elas, prepararse para o exercicio activo da cidadanía e respectar os dereitos humanos, así como o pluralismo propio dunha sociedade democrática.*

b) *Desenvolver hábitos de traballo individual e de equipo, de esforzo e de responsabilidade no estudo, así como actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese e creatividade na aprendizaxe, e espírito emprendedor.*

c) *Adquirir habilidades para a prevención e para a resolución pacífica de conflitos que lles permitan desenvolverse con autonomía no ámbito familiar e doméstico, así como nos grupos sociais cos que se relacionan.*

d) *Coñecer, comprender e respectar as diferentes culturas e as diferenzas entre as persoas, a igualdade de dereitos e oportunidades de homes e mulleres e a non discriminación de persoas con discapacidade nin por outros motivos.*

e) *Coñecer e utilizar de xeito apropiado a lingua galega e a lingua castelá, e desenvolver hábitos de lectura en ambas as linguas.*

f) *Adquirir en, polo menos, unha lingua estranxeira a competencia comunicativa básica que lles permita expresar e comprender mensaxes sinxelas e desenvolverse en situación cotiás.*

g) *Desenvolver as competencias matemáticas básicas e iniciarse na resolución de problemas que requiran a realización de operacións elementais de cálculo, coñecementos xeométricos e estimacións, así como ser quen de aplicarlos ás situacións da súa vida cotiá.*

h) *Coñecer os aspectos fundamentais das ciencias da natureza, as ciencias sociais, a xeografía, a historia e a cultura, con especial atención aos relacionados e vinculados con Galicia.*

i) *Iniciarse na utilización, para a aprendizaxe, das tecnoloxías da información e da comunicación, desenvolvendo un espírito crítico ante as mensaxes que reciben e elaboran.*

j) *Utilizar diferentes representacións e expresións artísticas e iniciarse na construción de propostas visuais e audiovisuais.*

k) *Valorar a hixiene e a saúde, aceptar o propio corpo e o das demais persoas, respectar as diferenzas e utilizar a educación física e o deporte como medios para favorecer o desenvolvemento persoal e social.*

l) *Coñecer e valorar os animais máis próximos ao ser humano e adoptar modos de comportamento que favorezan o seu coidado.*

m) *Desenvolver as súas capacidades afectivas en todos os ámbitos da personalidade e nas súas relacións coas demais persoas, así como unha actitude contraria á violencia, aos prexuízos de calquera tipo e aos estereotipos sexistas e de discriminación por cuestións de diversidade afectivo-sexual.*

n) Fomentar a educación viaria e actitudes de respecto que incidan na prevención dos accidentes de tráfico.

o) Coñecer, apreciar e valorar as singularidades culturais, lingüísticas, físicas e sociais de Galicia, poñendo de relevancia as mulleres e homes que realizaron achegas importantes á cultura e á sociedade galegas.

A nivel aula consideramos os propios estándares de aprendizaxe como obxectivos didácticos, son as pequenas metas que buscaremos cumprir co alumnado e orientarán as metodoloxías, actividades e en definitiva a programación de aula.

4. Concreción dos estándares, instrumentos e procedementos de avaliación.

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO						
CURSO		6º Educación Primaria				
NIVEL		6º PRIMARIA	Á R E A	Ciencias Naturais (CN)		
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	
					Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Iniciación á actividade científica						
CN-B1.1	6º-CN B1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e escrita, as conclusións.	Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, analízaa, obtén conclusións, elabora informes para o rexistro de plan de traballo e comunica, de forma oral e			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Posta en común. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	<p>CCL CSIEE CAA CD CMCT</p>

		escrita, as conclusións.				
CN-B1.1	6º-CNB1.1.2 - Expresa oralmente e por escrito, de forma clara e ordenada contidos relacionados coa área manifestando a comprensión de textos orais e/ou escritos.	Expresa oralmente e por escrito contidos relacionados coa área manifestando a comprensión dos mesmos.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Exposición dun tema. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CCL CMCT
CN-B1.1	6º-CNB1.1.3 - Emprega de forma autónoma o tratamento de textos (axuste de páxina, inserción de ilustracións ou notas etc).	Emprega de forma autónoma o tratamento de textos.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico. Resumo.</p>	CCL CSIEE CMCT CD
CN-B1.1	6º-CNB1.1.4 - Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.	Manexa estratexias axeitadas para acceder á información dos textos de carácter científico.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CAA CCL
CN-B1.2	6º-CNB1.2.1 - Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións, identificando os criterios e as consecuencias das decisións tomadas.	Manifesta autonomía na planificación e execución de accións e tarefas con iniciativa e autoavaliación.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CSIEE CAA CMCT

CN-B1.3	6º-CNB1.3.1 - Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Utiliza estratexias para estudar e traballar de forma eficaz, individualmente e en equipo, amosando habilidades para a resolución pacífica de conflitos.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Investigacións. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CAA CSC CMCT CSIEE
CN-B1.3	6º-CNB1.3.2 - Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.	Coñece e emprega as normas de uso e de seguridade dos instrumentos, dos materiais de traballo e das tecnoloxías da información e comunicación.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CSC CD CAA
CN-B1.4	6º-CNB1.4.1 - Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións formulando problemas, enunciando hipóteses, seleccionando o material necesario, realizando, extraendo conclusións e comunicando os resultados.	Realiza proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións aplicando o método científico.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CCL CAA CSIEE

CN-B1.4	6º-CNB1.4.2 - Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, internet) cando traballa de forma individual ou en equipo na realización de proxectos, experiencias sinxelas e pequenas investigacións.	Presenta un informe, de forma oral ou escrita, empregando soportes variados, de forma individual ou en equipo.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdinario).</p>	<p>CCL</p> <p>CMCT</p> <p>CSC</p> <p>CD</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
Bloque 2: O ser humano e saúde							
CN-B2.1	6º-CNB2.1.1 - Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.	Identifica e localiza os principais órganos implicados na realización das funcións vitais do ser humano.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno clase.</p>	<p>CCL</p> <p>CMCT</p>
CN-B2.2	6º-CNB2.2.1 - Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.	Identifica e describe as principais características dos aparellos respiratorio, dixestivo, locomotor, circulatorio e excretor e explica as principais funcións.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdinario). Caderno de clase.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>
CN-B2	6º-CNB2.3.1 - Recoñece estilos de vida saudables e os seus efectos sobre o	Recoñece estilos de vida saudables e os seus				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p>

.3	coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.	efectos sobre o coidado e mantemento do funcionamento global do corpo.				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CSC
CN-B2.3	6º-CNB2.3.2 - Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.	Coñece e explica os principios das dietas equilibradas, identificando as prácticas saudables para previr e detectar os riscos para a saúde.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CAA CSC
CN-B2.3	6º-CNB2.3.3 - Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.	Recoñece os efectos nocivos do consumo de alcohol e drogas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CSC
CN-B2.3	6º-CNB2.3.4 - Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde (medicina, produción e conservación de alimentos, potabilización da auga etc.).	Observa, identifica e describe algúns avances da ciencia que melloran a saúde.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CSC
CN-B2	6º-CNB2.3.5 - Coñece técnicas de primeiros auxilios, en situacións	Coñece técnicas de primeiros auxilios, en				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p>	CMCT CSC

.3	simuladas e reais	situacións simuladas e reais				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
Bloque 3: Os seres vivos							
CN-B3.1	6º-CNB3.1.1 - Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.	Identifica e describe a estrutura dos seres vivos: células, tecidos, órganos, aparellos e sistemas nomeando as principais características e funcións de cada un deles.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CCL CMCT
CN-B3.2	6º-CNB3.2.1 - Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.	Identifica as características e clasifica os seres vivos: Reino animal. Reino das plantas. Reino dos fungos. Outros reinos.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCT
CN-B3.2	6º-CNB3.2.2 - Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.	Utiliza guías na identificación científica de animais e plantas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
CN-B3.2	6º-CNB3.2.3 - Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.	Explica a importancia da fotosíntese para a vida na Terra.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de</p>	CMCT CCL

					control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	
CN-B3.3	6º-CNB3.3.1 - Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.	Investiga e explica as relacións entre os seres vivos. Cadeas alimentarias. Poboacións, comunidades e ecosistemas.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL
CN-B3.3	6º-CNB3.3.2 - Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.	Recoñece e explica algúns ecosistemas: pradería, charca, bosque, litoral e cidade e os seres vivos que neles habitan.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CMCT CCL
CN-B3.3	6º-CNB3.3.3 - Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.	Observa e identifica diferentes hábitats dos seres vivos facendo fincapé no coidado destes e nomea algunhas causas de extinción de especies.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CSC
CN-B3.3	6º-CNB3.3.4 - Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.	Usa a lupa e outros medios tecnolóxicos para a observación científica.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT

CN-B3.3	6º-CNB3.3.5 - Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados.	Observa e rexistra algún proceso asociado á vida dos seres vivos, utilizando os instrumentos e os medios audiovisuais e tecnolóxicos apropiados, comunicando de xeito oral e escrito os resultados				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	<p>CMCT</p> <p>CCL</p> <p>CD</p> <p>CAA</p>
Bloque 4: Materia e enerxía							
CN-B4.1	6º-CNB4.1.1 - Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.	Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen fenómenos como a reflexión da luz, a transmisión da corrente eléctrica e os cambios de estado.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>
CN-B4.1	6º-CNB4.1.2 - Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	Investiga a través da realización de experiencias sinxelas para achegarse ao coñecemento das leis básicas que rexen reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	<p>CMCT</p> <p>CAA</p> <p>CSIEE</p>

CN-B4.2	6º-CNB4.2.1 - Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.	Identifica e explica algunhas das principais características das diferentes formas de enerxía: mecánica, lumínica, sonora, eléctrica, térmica e química.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CCL
CN-B4.2	6º-CNB4.2.2 - Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.	Identifica e explica os beneficios e riscos relacionados coa utilización das enerxías renovables e non renovables: esgotamento, choiva ácida, radioactividade, expoñendo posibles actuacións para un desenvolvemento sostible.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CSC CCL
CN-B4.3	6º-CNB4.3.1 - Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.	Planifica e realiza sinxelas experiencias e predí cambios no movemento, na forma ou no estado dos corpos por efecto das forzas ou das achegas de enerxía, comunicando o proceso seguido e o resultado obtido.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CAA CMCT CSIEE CCL
CN-B4.3	6º-CNB4.3.2 - Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de	Observa de xeito sistemático, aprecia e explica os efectos da calor no aumento de temperatura			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións</p>	CMCT CCL

	temperatura e dilatación dalgúns materiais.	e dilatación dalgúns materiais.				oraís. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	
CN-B4.4	6º-CNB4.4.1 - Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.	Identifica, experimenta e exemplifica argumentando algúns cambios de estado e a súa reversibilidade.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións oraís. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT
CN-B4.4	6º-CNB4.4.2 - Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.	Separa os compoñentes dunha mestura mediante destilación, filtración, evaporación ou disolución.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións oraís. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT
CN-B4.4	6º-CNB4.4.3 - Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.	Presenta conclusións de procesos de investigación, experiencias sinxelas ou proxectos sobre diferentes fenómenos físicos e químicos da materia, en diferentes soportes.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CAA CSIEE CCL CD
CN-B4.4	6º-CNB4.4.4 - Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.	Identifica e expón as principais características das reaccións químicas: combustión, oxidación e fermentación.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións manuais. Producións oraís. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CMCT CAA

CN-B4.4	6º-CNB4.4.5 - Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.	Respecta as normas de uso, de seguridade e de mantemento dos instrumentos de observación e dos materiais de traballo.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico.</p>	CMCT CSC
Bloque 5: A tecnoloxía: obxectos e máquinas							
CN-B5.1	6º-CNB5.1.1 - Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.	Identifica diferentes tipos de máquinas e clasifícaaas segundo o número de pezas, o xeito de accionalas e a acción que realizan.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
CN-B5.1	6º-CNB5.1.2 - Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.	Observa, identifica e describe algúns dos compoñentes das máquinas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CCL
CN-B5.1	6º-CNB5.1.3 - Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.	Observa e identifica algunha das aplicacións das máquinas e dos aparellos e a súa utilidade para facilitar as actividades humanas.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico.</p>	CMCT CSC
CN-B5	6º-CNB5.2.1 - Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha	Constrúe algunha estrutura sinxela que cumpra unha función ou				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p>	CMCT CAA

.2	función ou condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)	condición para resolver un problema a partir de pezas moduladas (escaleira, ponte, tobogán etc.)				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSIEE
CN-B5.3	6º-CNB5.3.1 - Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.	Identifica os elementos dun circuíto eléctrico, constrúe un e explica algúns efectos da electricidade.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións plásticas. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CSIEE CCL
CN-B5.3	6º-CNB5.3.2 - Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.	Observa e identifica as principais características dos imáns e relaciona electricidade e magnetismo.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT
CN-B5.4	6º-CNB5.4.1 - Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.	Coñece e explica algúns dos grandes descubrimentos e inventos da humanidade.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CCL CMCT CSC
CN-B5.4	6º-CNB5.4.2 - Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na	Coñece e explica algúns dos avances da ciencia no fogar e na vida cotiá, na medicina, na cultura e no lecer, na arte, na				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro	CMCT CCL CSC CCEC

	música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.	música, no cine e no deporte e nas tecnoloxías da información e a comunicación.				anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
--	---	---	--	--	--	--	--

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
CURSO		6º Educación Primaria					
NIVEL		6º PRIMARIA			Á R E A	Ciencias Socias (CS)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro				CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Contidos comúns							
CS-B1.1	6º-CSB1.1.1 - Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.	Busca, selecciona e organiza información concreta e relevante, a analiza, obtén conclusións, reflexiona respecto ao proceso seguido e o comunica oralmente e/ou por escrito.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CAA CMCT CCL CD

CS- B1 .2	6º-CSB1.2.1 - Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.	Utiliza as tecnoloxías da información e a comunicación (internet, blogs, redes sociais...) para elaborar traballos coa terminoloxía adecuada aos temas tratados.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CD CAA CCL CMCT CSC
CS- B1 .2	6º-CSB1.2.2 - Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.	Analiza informacións relacionadas coa área e manexa imaxes, táboas, gráficos, esquemas, resumos e as tecnoloxías da información e a comunicación.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CD CAA CCL CMCT CSC
CS- B1 .3	6º-CSB1.3.1 - Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.	Emprega con rigor e precisión o vocabulario adquirido para elaborar traballos coa terminoloxía axeitada aos temas tratados.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo Anecdótico.</p>	CCL CAA CMCT CSC
CS- B1 .3	6º-CSB1.3.2 - Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.	Expón oralmente de forma clara e ordenada, contidos relacionados coa área, que manifesten a comprensión de textos orais e /ou escritos.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CCL CAA CMCT CSC
CS-	6º-CSB1.4.1 - Realiza traballos e	Realiza traballos e presentacións a				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos</p>	CAA

B1 .4	presentacións a nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.	nivel individual e grupal que supoñen a busca, selección e organización de textos de carácter xeográfico, social e histórico.			alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.	CD CSIEE CSC CCL CMCT
CS- B1 .5	6º-CSB1.5.1 - Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.	Utiliza estratexias para realizar traballos de forma individual e en equipo, e amosa habilidades para a resolución pacífica de conflitos.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA CSIEE
CS- B1 .5	6º-CSB1.5.2 - Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.	Participa en actividades de grupo adoptando un comportamento responsable, construtivo e solidario e respecta os principios básicos do funcionamento democrático.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA
CS- B1 .6	6º-CSB1.6.1 - Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.	Valora a importancia dunha convivencia pacífica e tolerante entre os diferentes grupos humanos sobre a base dos valores democráticos e os dereitos humanos universalmente compartidos.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA

CS-B1.7	6º-CSB1.7.1 - Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros	Participa dunha maneira eficaz e construtiva na vida da aula e do centro e crea e utiliza estratexias para resolver conflitos entre seus compañeiros				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA
CS-B1.7	6º-CSB1.7.2 - Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)	Identifica e utiliza os códigos de conduta e os usos xeralmente aceptados nas distintas sociedades e contornos (escola, familia, barrio etc.)				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA
CS-B1.8	6º-CSB1.8.1 - Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.	Valora a cooperación e o diálogo como forma de evitar e resolver conflitos e fomenta os valores democráticos.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA CCL
CS-B1.9	6º-CSB1.9.1 - Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.	Amosa actitudes de confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade na aprendizaxe e espírito emprendedor que o fan activo ante as circunstancias que lle rodean.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSIEE CSC CAA
CS-	6º-CSB1.9.2 - Manifesta autonomía	Manifesta autonomía na				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CAA

B1 .9	na planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.	planificación e execución de accións e tarefas e ten iniciativa na toma de decisións.				INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSIEE
CS- B1 .1 0	6º-CSB1.10.1 - Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.	Desenvolve actitudes de cooperación e de traballo en equipo, valora as ideas alleas e reacciona con intuición, apertura e flexibilidade ante elas.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA CSIEE
CS- B1 .1 0	6º-CSB1.10.2 - Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.	Planifica traballos en grupo, coordina equipos, toma decisións e acepta responsabilidades.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CAA CSIEE
Bloque 2: O mundo que nos rodea							
CS- B2 .1	6º-CSB2.1.1 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de mapas, incluíndo os planisferios, define que é a escala nun mapa e emprega e interpreta os signos convencionais máis usuais que poden aparecer nel.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CAA

CS-B2.2	6º-CSB2.2.1 - Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan	Define clima, nomea os seus elementos e identifica os factores que o determinan				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CCL
CS-B2.3	6º-CSB2.3.1 - Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.	Define paisaxe, identifica os seus elementos e explica as características dos principais paisaxes de España e de Europa valorando a súa diversidade.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CCL CSC
CS-B2.4	6º-CSB2.4.1 - Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.	Localiza nun mapa o relevo de Europa, as súas vertentes hidrográficas e o seu clima.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT
CS-B2.4	6º-CSB2.4.2 - Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.	Recoñece as principais características do relevo, os ríos e o clima de Europa.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CMCT CAA
CS-B2	6º-CSB2.5.1 - Explica o uso sostible dos recursos naturais propondo	Explica o uso sostible dos recursos naturais propondo e adoitando				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p>	CSC CMCT

.5	e adoptando unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.	unha serie de medidas e actuacións que conducen á mellora das condicións ambientais do noso planeta.				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CAA CCL
CS-B2.6	6º-CSB2.6.1 - Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.	Explicar as causas e consecuencias do cambio climático e as actuacións responsables para frealo.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).	CSC CMCT CAA CCL
Bloque 3: Vivir en sociedade							
CS-B3.1	6º-CSB3.1.1 - Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.	Explica que é a Unión Europea e cales son os seus obxectivos políticos e económicos e localiza nun mapa os países membros e as súas capitais.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CAA
CS-B3.1	6º-CSB3.1.2 - Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.	Identifica as principais institucións e os seus órganos de goberno na Unión Europea, recoñecendo os seus símbolos e explicando en que consiste o mercado único e a zona euro.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCEC CCL
CS-B3	6º-CSB3.2.1 - Define poboación dun territorio e identifica os	Define poboación dun territorio e identifica os principais factores				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.	CSC CCL

.2	principais factores que inciden nesta e defíneos correctamente.	que inciden nesta e defíneos correctamente.				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	
CS-B3.2	6º-CSB3.2.2 - Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.	Interpreta unha pirámide de poboación e outros gráficos usados no estudo da poboación.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CMCT CSC CAA
CS-B3.3	6º-CSB3.3.1 - Describe as principais características da poboación española e europea.	Describe as principais características da poboación española e europea.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL
CS-B3.3	6º-CSB3.3.2 - Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.	Explica o proceso da evolución da poboación en España e Europa e describe a incidencia que tiveron nesta, factores como a esperanza de vida ou a natalidade.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL CAA
CS-B3.3	6º-CSB3.3.3 - Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.	Describe os factores que condicionan a distribución da poboación española e europea.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSC CCL

CS-B3.3	6º-CSB3.3.4 - Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.	Describe a densidade de poboación de España comparándoa mediante gráficos coa media da Unión Europea.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CMCT
CS-B3.4	6º-CSB3.4.1 - Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.	Explica o éxodo rural, a emigración a Europa, e a chegada de emigrantes ao noso país.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCEC CCL
CS-B3.4	6º-CSB3.4.2 - Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.	Identifica e describe os principais problemas actuais da poboación: superpoboación, envellecemento, inmigración etc.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCEC
CS-B3.5	6º-CSB3.5.1 - Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.	Identifica os tres sectores de actividades económicas e clasifica distintas actividades no grupo ao que pertencen.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico. Caderno de clase.</p>	CSC CMCT
CS-B3.5	6º-CSB3.5.2 - Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en	Explica as actividades relevantes dos sectores primario, secundario e terciario en España e Europa e				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.</p>	CSC CCL

	España e Europa e as súas localizacións nos territorios correspondentes	as súas localizacións nos territorios correspondentes				Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico.	
CS-B3.6	6º-CSB3.6.1 - Valora con espírito crítico a función da publicidade e reconece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizando exemplos concretos.	Valora con espírito crítico a función da publicidade e reconece e explica as técnicas publicitarias máis habituais, analizandoas.r				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico.	CSIEE CAA CSC
CS-B3.7	6º-CSB3.7.1 - Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles	Diferencia entre distintos tipos de gasto e adapta o seu presuposto a cada un deles				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSIEE CAA CMCT CSC
CS-B3.7	6º-CSB3.7.2 - Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.	Planifica os seus aforros para gastos futuros elaborando un pequeno presuposto persoal.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSIEE CAA CMCT CSC
CS-B3.7	6º-CSB3.7.3 - Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.	Investiga sobre diferentes estratexias de compra, comparando prezos e recompilando información.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CSIEE CAA CMCT CSC

CS-B3.8	6º-CSB3.8.1 - Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.	Desenvolve a creatividade e valora a capacidade emprendedora dos membros dunha sociedade.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico.</p>	CSIEE CAA CSC
CS-B3.9	6º-CSB3.9.1 - Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.	Identifica diferentes tipos de empresa segundo o seu tamaño e o sector económico ao que pertencen ás actividades que desenvolven.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CMCT
CS-B3.9	6º-CSB3.9.2 - Describe diversas formas de organización empresarial.	Describe diversas formas de organización empresarial.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CCL CSC
CS-B3.9	6º-CSB3.9.3 - Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.	Define termos sinxelos relacionados co mundo da empresa e a economía, ilustrando as definicións con exemplos.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CCL CSC

Bloque 4: As pegadas do tempo

CS-B4.1	6º-CSB4.1.1 - Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.	Define o concepto de prehistoria, identifica a idea de idade da historia e data as idades da historia, asociadas aos feitos que marcan os inicios e finais nomeando algunhas fontes da historia representativas de cada unha delas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdinario). Caderno de clase.</p>	CSC CAA CCEC CCL CMCT
CS-B4.2	6º-CSB4.2.1 - Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.	Usa diferentes técnicas para localizar no tempo e no espazo feitos do pasado, percibindo a duración, a simultaneidade e as relacións entre os acontecementos.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdinario). Caderno de clase.</p>	CSC CMCT CAA CCEC
CS-B4.3	6º-CSB4.3.1 - Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.	Sitúa nunha liña do tempo as etapas históricas máis importantes das distintas idades da historia en España.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdinario). Caderno de clase.</p>	CMCT CSC CCEC
CS-B4.3	6º-CSB4.3.2 - Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.	Identifica e localiza no tempo e no espazo os feitos fundamentais da historia de España describindo as principais características de cada unha delas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdinario). Caderno de clase.</p>	CMCT CSC CCEC

CS-B4.3	6º-CSB4.3.3 - Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.	Explica aspectos relacionados coa forma de vida e organización social de España das distintas épocas históricas estudadas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.</p> <p>Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado.</p> <p>Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCEC CAA
CS-B4.3	6º-CSB4.3.4 - Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.	Describe en orde cronolóxica os principais movementos artísticos e culturais das distintas etapas da historia de España citando os seus representantes máis significativos.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CCEC CMCT CSC
CS-B4.3	6º-CSB4.3.5 - Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.	Explica os principais acontecementos que se produciron durante o s. XIX e XX e que determinan a nosa historia contemporánea.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.</p> <p>Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado.</p> <p>Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCEC CAA
CS-B4.3	6º-CSB4.3.6 - Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.	Describe as características da sociedade española actual, e valora o seu carácter democrático e plural, así como a pertenza á Unión Europea.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCEC CAA
CS-B4	6º-CSB4.4.1 - Identifica, valora e respecta o patrimonio natural,	Identifica, valora e respecta o patrimonio natural, histórico,				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. Cuestionarios.</p>	CSC CCEC

.4	histórico, cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.	cultural e artístico e asume as responsabilidades que supón a súa conservación e mellora.				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Cuestionario pechado. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.	CAA
CS-B4.4	6º-CSB4.4.2 - Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e reconece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	Respecta os restos históricos e os valora como un patrimonio que debemos legar e reconece o valor que o patrimonio arqueolóxico monumental nos achega para o coñecemento do pasado.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico)</p>	CSC CCEC CAA
CS-B4.5	6º-CSB4.5.1 - Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	Respecta e asume o comportamento que debe cumprirse cando visita un museo ou un edificio antigo.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CSC CCEC CAA
CS-B4.5	6º-CSB4.5.2 - Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.	Aprecia a herdanza cultural a escala local, nacional e europea como a riqueza compartida que hai que coñecer, preservar e coidar.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Rexistro anecdótico (anecdótico). Caderno de clase.</p>	CSC CCEC CAA

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO						
CURSO		6º Primaria				
NIVEL		6º PRIMARIA			ÁREA	Lingua Castelá (LC)
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	
					Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: Falar e escoitar						
LC-B1.1	6º-LCB1.1.1 - Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).	Emprega a lingua oral e axusta os rexistros lingüísticos segundo o grao de formalidade e a finalidade (académica, social e lúdica).			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común. Lista de control/cotexo.	CC L C A A C S C
LC-B1.1	6º-LCB1.1.2 - Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.	Transmite as ideas con claridade, coherencia e corrección.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C A A
LC-	6º-LCB1.1.3 - Escoita atentamente as	Escoita atentamente as			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.	CC

B1 .1	intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.	intervencións dos compañeiros e segue as estratexias e normas para o intercambio comunicativo mostrando respecto e consideración polas ideas, sentimentos e emocións dos e das demais.				INSTRUMENTOS: Posta en común.	L C A A C S C
LC- B1 .1	6º-LCB1.1.4 - Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel da persoa moderadora e certas normas de cortesía.	Aplica as normas sociocomunicativas: escoita atenta, espera de quendas, participación respectuosa, adecuación á intervención da persoa interlocutora, papel da persoa moderadora e certas normas de cortesía.				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CC L C A A C S C
LC- B1 .2	6º-LCB1.2.1 - Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais	Emprega conscientemente recursos lingüísticos e non lingüísticos para comunicarse nas interaccións orais				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CC L
LC- B1 .3	6º-LCB1.3.1 - Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo,	Exprésase cunha pronunciación e unha dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CC L

	entoación e volume.	volume.					
LC-B1.3	6º-LCB1.3.2 - Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.	Expresa as súas propias ideas comprensiblemente, substituíndo elementos básicos do modelo dado.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CC L
LC-B1.3	6º-LCB1.3.3 - Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.	Participa activamente en diversas situacións de comunicación: Debates e diálogos. Exposicións orais con e sen axuda das tecnoloxías da información e comunicación.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.</p>	CC L C D C A A C S C S I E E
LC-B1	6º-LCB1.3.4 - Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de	Participa activamente e de forma construtiva nas tarefas de aula,				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CC L

.3	aula, cooperando en situacións de aprendizaxe compartida.	cooperando en situacións de aprendizaxe compartida.					C A A C S C C S I E E
LC- B1 .4	6º-LCB1.4.1 - Amosa unha actitude de escoita atenta.	Amosa unha actitude de escoita atenta.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CC L
LC- B1 .4	6º-LCB1.4.2 - Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.	Comprende a información xeral en textos orais de uso habitual, do ámbito escolar e social.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C A A
LC- B1 .4	6º-LCB1.4.3 - Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).	Interpreta o sentido dos elementos básicos do texto necesarios para a comprensión global (léxico, locucións).				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L C A

						A	
LC-B1.5	6º-LCB1.5.1 - Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.	Utiliza o vocabulario axeitado á súa idade nas expresións axeitadas para as diferentes funcións da linguaxe.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.	CC L
LC-B1.5	6º-LCB1.5.3 - Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).	Diferenza polo contexto o significado de correspondencias fonema-grafía idénticas (palabras homófonas, homónimas, parónimas, polisémicas).				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CC L
LC-B1.6	6º-LCB1.6.1 - Identifica o tema do texto.	Identifica o tema do texto.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L
LC-B1.6	6º-LCB1.6.2 - Identifica as ideas principais dun texto.	Identifica as ideas principais dun texto.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C A A
LC-B1.6	6º-LCB1.6.3 - Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.	Resume un texto distinguindo ideas principais e secundarias.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo.	CC L C C

						A
LC-B1.7	6º-LCB1.7.1 - Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.	Reproduce de memoria breves textos literarios ou non literarios axeitados aos seus gustos e intereses, utilizando con corrección e creatividade as distintas estratexias de comunicación oral.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Producións orais. Gravación e análise.</p>	CC L C A A C C E C
LC-B1.8	6º-LCB1.8.1 - Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.	Sigue instrucións dadas para levar a cabo actividades diversas.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CC L C A A
LC-B1.8	6º-LCB1.8.2 - Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.	Responde de forma correcta a preguntas correspondentes á comprensión literal, interpretativa e crítica do texto, e infire o sentido de elementos non explícitos nos textos orais.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.</p>	CC L C A A

LC-B1.8	6º-LCB1.8.3 - Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.	Utiliza a información recollida para levar a cabo diversas actividades en situacións de aprendizaxe individual ou colectiva.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións.</p>	CC L C D C A A C S C C S I E E
LC-B1.9	6º-LCB1.9.1 - Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios,	Reproduce comprensiblemente textos orais breves e sinxelos imitando modelos e axustándose á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.</p>	CC L

	prescritivos e persuasivos).	(informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).					
LC-B1.9	6º-LCB1.9.2 - Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.	Recorda algunhas ideas básicas despois de escoitar un texto e exprésaa oralmente en resposta a preguntas directas.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CC L C C A
LC-B1.9	6º-LCB1.9.3 - Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.	Organiza e planifica o discurso axeitándose á situación de comunicación e aos diferentes modos discursivos (narrar, describir, informarse e dialogar) empregando os recursos lingüísticos pertinentes.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Lista de control/cotexo.</p>	CC L C A A C S I E E

LC-B1.10	6º-LCB1.10.1 - Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.	Emprega de xeito efectivo a linguaxe oral para comunicarse e aprender: escoita activa, recollida de datos, pregunta e repregunta, participación en enquisas e entrevistas, emisión de xuízo persoal.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Posta en común.</p>	CC L C A A C S C C S I E E
LC-B1.11	6º-LCB1.11.1 - Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.	Resume entrevistas, noticias e debates infantís procedentes da radio, televisión e da internet.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resumo.</p>	CC L C D C A A C S

						C
LC-B1.1.1	6º-LCB1.11.2 - Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.	Transforma en noticias feitos cotiáns próximos á súa realidade, axustándose á estrutura e linguaxe propios do xénero e imitando modelos.				CC L C S C
LC-B1.1.1	6º-LCB1.11.3 - Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.	Realiza entrevistas e reportaxes sobre temas do seu interese, seguindo modelos.				CC L C A A C S I E E
LC-B1.1.1	6º-LCB1.11.4 - Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.	Prepara, seguindo modelos, reportaxes sobre temas de seu interese.				CC L C A A

						C S I E E
Bloque 2: Comunicación escrita: ler						
LC- B2 .1	6º-LCB2.1.1 - Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.	Le en voz alta, con precisión, diferentes tipos de textos apropiados á súa idade con velocidade, fluidez e entoación adecuada.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L
LC- B2 .1	6º-LCB2.1.2 - Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.	Descodifica con precisión e rapidez todo tipo de palabras.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Resumo. Caderno de clase.	CC L
LC- B2 .2	6º-LCB2.2.1 - Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.	Entende a mensaxe de xeito global e identifica as ideas principais e as secundarias dos textos de diferente tipoloxía, do ámbito escolar e social, a partir da lectura dun texto en voz alta.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C A A

LC-B2.2	6º-LCB2.2.2 - Comprende, con certo grao de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).	Comprende, con certo grao de detalle, diferentes tipos de textos atendendo á forma da mensaxe (descritivos, narrativos, dialogados, expositivos e argumentativos) e a súa intención comunicativa (informativos, literarios, prescritivos e persuasivos).				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L C A A
LC-B2.3	6º-LCB2.3.1 - Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.	Le en silencio coa velocidade adecuada textos de diferente complexidade.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L
LC-B2.3	6º-LCB2.3.2 - Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.	Realiza lecturas en silencio resumindo con brevidade os textos lidos.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L
LC-B2.4	6º-LCB2.4.1 - Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.	Capta o propósito de diferentes tipoloxía textuais. Identifica as partes da súa estrutura organizativa, analiza a súa progresión temática.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións. Resumo. Caderno de clase.	CC L C A A
LC-B2.4	6º-LCB2.4.2 - Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos	Elabora resumos de textos lidos e identifica os elementos característicos dos diferentes				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.	CC L C

	diferentes tipos de texto.	tipos de texto.				Resumo. Caderno de clase.	A A
LC- B2 .4	6º-LCB2.4.3 - Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.	Recoñece algúns mecanismos de cohesión en diferentes tipos de texto.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Resumo. Caderno de clase.</p>	CC L
LC- B2 .4	6º-LCB2.4.4 - Elabora esquemas a partir de textos expositivos.	Elabora esquemas a partir de textos expositivos.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resumo. Caderno de clase.</p>	CC L
LC- B2 .5	6º-LCB2.5.1 - Interpreta o valor do título e as ilustracións.	Interpreta o valor do título e as ilustracións.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CC L C A A
LC- B2 .5	6º-LCB2.5.2 - Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.	Marca as palabras clave dun texto que axudan á comprensión global.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Resumo. Caderno de clase.</p>	CC L C A A
LC- B2 .5	6º-LCB2.5.3 - Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.	Activa coñecementos previos axudándose deles para comprender un texto.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.</p>	CC L C

						A A
LC- B2 .5	6º-LCB2.5.4 - Realiza inferencias e formula hipóteses.	Realiza inferencias e formula hipóteses.				CC L C A A
LC- B2 .5	6º-LCB2.5.5 - Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.	Comprende a información contida nos gráficos, establecendo relacións coa información que aparece no texto relacionada con estes.				CC L C M C T C A A
LC- B2 .5	6º-LCB2.5.6 - Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.	Interpreta esquemas de chave, números, mapas conceptuais sinxelos.				CC L C A A
LC- B2	6º-LCB2.6.1 - Ten programado un tempo semanal para ler diferentes	Ten programado un tempo semanal para ler diferentes				CC L

.6	textos.	textos.				C A A C S I E E
LC- B2 .6	6º-LCB2.6.2 - Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.	Le voluntariamente textos propostos polo mestre ou mestra.				CC L C A A C S I E E
LC- B2 .7	6º-LCB2.7.1 - Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para realizar traballos	Consulta diferentes fontes bibliográficas e textos de soporte informático para obter datos e información para				CC L C D

	individuais ou en grupo.	realizar traballos individuais ou en grupo.					C A A
LC- B2 .8	6º-LCB2.8.1 - Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.	Deduce o significado de palabras e expresións con axuda do contexto.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C A A
LC- B2 .8	6º-LCB2.8.2 - Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.	Comprende textos xornalísticos e publicitarios. Identifica a súa intención comunicativa. Diferenza entre información, opinión e publicidade.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L C A A C S C
LC- B2 .8	6º-LCB2.8.3 - Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.	Infire, interpreta e formula hipótese sobre o contido. Sabe relacionar os elementos lingüísticos cos non lingüísticos nos diferentes tipos de textos.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Caderno de clase.	CC L C A A

						C S C	
LC- B2 .8	6º-LCB2.8.4 - Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.	Establece relación entre as ilustracións e os contidos do texto, presenta hipóteses, realiza predicións, e identifica na lectura o tipo de texto e a intención.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L C M C T C A A
LC- B2 .8	6º-LCB2.8.5 - Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.	Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérboles e xogos de palabras en textos publicitarios.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L C C E C
LC- B2 .9	6º-LCB2.9.1 - Utiliza os medios informáticos para obter información.	Utiliza os medios informáticos para obter información.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CC L C D C

						A A
LC- B2 .9	6º-LCB2.9.2 - Interpreta a información e fai un resumo da mesma.	Interpreta a información e fai un resumo da mesma.				CC L C A A
LC- B2 .1 0	6º-LCB2.10.1 - Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.	Utiliza a biblioteca para localizar un libro determinado con seguridade e autonomía, aplicando as normas de funcionamento da mesma.				CC L C A A C S I E E
LC- B2 .1 0	6º-LCB2.10.2 - Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora,editorial,xénero ou ilustracións.	Expón os argumentos de lecturas realizadas dando conta dalgunhas referencias bibliográficas: autor ou autora,editorial,xénero ou ilustracións.				CC L C A A

						C C E C
LC- B2 .1 0	6º-LCB2.10.3 - Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.	Selecciona lecturas con criterio persoal e expresa o gusto pola lectura de diversos xéneros literarios como fonte de lecer manifestando a súa opinión sobre os textos lidos.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CC L C A A C S I E E C C E C
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir						

LC-B3.1	6º-LCB3.1.1 - Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, .	Escribe, en diferentes soportes, textos propios do ámbito da vida cotiá, do ámbito escolar e social: diarios, cartas, correos electrónicos, noticias, textos literarios, folletos informativos e literarios, narracións, textos científicos, anuncios publicitarios, regulamentos, receitas, instrucións, normas, solicitudes, .			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L C D C A A
LC-B3.1	6º-LCB3.1.2 - Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.	Escribe textos usando o rexistro adecuado, organizando as ideas con claridade, enlazando enunciados en secuencias lineais cohesivas e respectando as normas gramaticais e ortográficas.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CC L C A A
LC-B3.1	6º-LCB3.1.3 - Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a súa capacidade creativa na escritura.	Escribe diferentes tipos de textos adecuando a linguaxe ás características do xénero, seguindo modelos, encamiñados a desenvolver a			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CC L C C A

		súa capacidade creativa na escritura.				C S I E E
LC-B3.2	6º-LCB3.2.1 - Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.	Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal e do ámbito escolar, recollendo as ideas principais, evitando parafrasear o texto e utilizando unha expresión persoal.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CC L C A A C C E C
LC-B3.2	6º-LCB3.2.2 - Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.	Aplica correctamente os signos de puntuación, as regras de acentuación e ortográficas propias do nivel.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L C A A
LC-B3.2	6º-LCB3.2.3 - Reproduce textos ditados con corrección.	Reproduce textos ditados con corrección.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CC L

						Caderno de clase.	
LC-B3.2	6º-LCB3.2.4 - Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.	Emprega estratexias de procura e selección da información: tomar notas, elaborar esquemas, guións, borradores e mapas conceptuais.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CC L C D C A A C S I E E
LC-B3.3	6º-LCB3.3.1 - Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.	Utiliza habitualmente o dicionario, en papel e en liña, no proceso de escritura.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións.</p>	CC L C A A
LC-B3.4	6º-LCB3.4.1 - Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de consulta, xornais e	Elabora gráficas a partir de datos seleccionados e organizados procedentes de diferentes textos (libros de				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L C A

	revistas).	consulta, xornais e revistas).					A
LC-B3.4	6º-LCB3.4.2 - Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.	Presenta un informe de forma ordenada e clara, utilizando soporte papel e informático, sobre problemas ou situacións sinxelas, recollendo información de diferentes fontes (directas, libros, Internet), seguindo un plan de traballo e expresando conclusións.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Investigacións.</p>	CC L C D C A A C S I E E
LC-B3.4	6º-LCB3.4.3 - Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.	Elabora un informe seguindo un guión establecido que supoña a procura, selección e organización da información de textos de carácter científico, xeográfico ou histórico.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CC L C D C A A

						C S I E E C C E C
LC- B3 .5	6º-LCB3.5.1 - Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.	Pon interese e esfórzase por escribir correctamente de forma persoal.				CC L C A A
LC- B3 .6	6º-LCB3.6.1 - Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista	Expresa, por escrito, opinións, reflexións e valoracións argumentadas e usa, de xeito habitual, unha linguaxe non sexista				CC L C A A

LC-B3.7	6º-LCB3.7.1 - Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.	Planifica e redacta textos seguindo uns pasos: planificación, redacción, revisión e mellora. - Determina con antelación como será o texto, a súa extensión, o tratamento autor/a-lector/a e a presentación. - Adapta a expresión á intención, tendo en conta ao interlocutor e o asunto de que se trata. - Presenta os escritos con limpeza, claridade, precisión e orde os escritos. - Reescribe o texto.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CC L C A A C S I E E
LC-B3.7	6º-LCB3.7.2 - Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.	Valora a súa propia produción escrita, así como a produción escrita dos seus compañeiros.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CC L C S C
LC-B3.8	6º-LCB3.8.1 - Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir, presentar	Usa con eficacia Internet e as Tecnoloxías da Información e a Comunicación para escribir,			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións.</p>	CC L C

	os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.	presentar os textos e buscar información, crear táboas e gráficas.					D C A A
Bloque 4: Coñecemento da lingua							
LC-B4.1	6º-LCB4.1.1 - Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.	Identifica todas as categorías gramaticais pola súa función na lingua: presentar ao nome, substituír ao nome, expresar características do nome, expresar accións ou estados, enlazar ou relacionar palabras ou oracións.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.1	6º-LCB4.1.2 - Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.	Conxuga e usa con corrección todos os tempos simples e compostos nas formas persoais e non persoais do modo indicativo e subxuntivo de todos os verbos.				<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.1	6º-LCB4.1.3 - Diferenza familias de palabras.	Diferenza familias de palabras.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CC L

						Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.	
LC-B4.2	6º-LCB4.2.1 - Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	Identifica e usa sinónimos e antónimos, palabras polisémicas e homónimas, arcaísmos, estranxeirismos e neoloxismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.2	6º-LCB4.2.2 - Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas	Recoñece palabras compostas, prefixos e sufixos e crea palabras derivadas				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.2	6º-LCB4.2.3 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de palabras nun texto.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.2	6º-LCB4.2.4 - Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...	Recoñece e usa os conectores básicos entre oracións: causa, consecuencia, finalidade...				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.2	6º-LCB4.2.5 - Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e predicado.	Identifica as oracións como unidades de significado completo. Recoñece a oración simple, diferencia suxeito e				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de ejercicios e problemas. Resolución de ejercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CC L

		predicado.					
LC-B4.3	6º-LCB4.3.1 - Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).	Recoñece a estrutura do dicionario e tipos de dicionario, en diferentes soportes e úsaos para buscar o significado de calquera palabra (derivadas e sinónimas).				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CC L C A A
LC-B4.3	6º-LCB4.3.2 - Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.	Selecciona a acepción correcta segundo o contexto de entre as varias que lle ofrece o dicionario.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CC L C A A
LC-B4.3	6º-LCB4.3.3 - Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.	Recoñece e usa correctamente as normas ortográficas nas súas producións escritas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Proba obxectiva. Caderno de clase.</p>	CC L
LC-B4.4	6º-LCB4.4.1 - Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións	Sinala as características que definen ás diferentes clases de palabras e nomes: clasificación e uso para construír o discurso nos diferentes tipos de producións				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CC L

LC-B4.4	6º-LCB4.4.2 - Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.	Utiliza correctamente as normas de concordancia de xénero e número na expresión oral e escrita.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Posta en común.	CC L
LC-B4.4	6º-LCB4.4.3 - Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.	Aplica correctamente as normas de acentuación e clasifica as palabras dun texto.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CC L
LC-B4.4	6º-LCB4.4.4 - Usa con corrección os signos de puntuación.	Usa con corrección os signos de puntuación.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CC L
LC-B4.4	6º-LCB4.4.5 - Aplica as normas do uso da til.	Aplica as normas do uso da til.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CC L
LC-B4.4	6º-LCB4.4.6 - Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.	Utiliza unha sintaxe adecuada nas producións escritas propias.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CC L
LC-B4.5	6º-LCB4.5.1 - Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.	Utiliza distintos programas educativos dixitais como apoio e reforzo da aprendizaxe.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C D C

						A A
LC- B4 .6	6º-LCB4.6.1 - Valora a variedade lingüística de España e o español de América.	Valora a variedade lingüística de España e o español de América.				CC L C S C
LC- B4 .6	6º-LCB4.6.2 - Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.	Recoñece e identifica algunhas das características relevantes (históricas, socioculturais, xeográficas e lingüísticas) das linguas oficiais en España.				CC L C S C
Bloque 5: Educación Literaria						
LC- B5 .1	6º-LCB5.1.1 - Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.	Recoñece e valora as características fundamentais de textos literarios narrativos, poéticos e dramáticos.				CC L C C E C
LC- B5 .2	6º-LCB5.2.1 - Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual.	Realiza lecturas guiadas de textos narrativos de tradición oral, literatura infantil, adaptacións de				CC L C C

		obras clásicas e literatura actual.				E C
LC-B5.2	6º-LCB5.2.2 - Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.	Interpreta a linguaxe figurada, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras en textos literarios.				CC L C A A
LC-B5.3	6º-LCB5.3.1 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.				CC L C C E C
LC-B5.3	6º-LCB5.3.2 - Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.	Utiliza comparacións, metáforas, aumentativos, diminutivos e sinónimos en textos literarios.				CC L C C E C

LC-B5.4	6º-LCB5.4.1 - Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.	Crea textos literarios (contos, poemas, cancións e sinxelas obras teatrais) a partir de pautas ou modelos dados utilizando recursos léxicos, sintácticos, fónicos e rítmicos en ditas producións.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CC L C A A C S I E E C C E C
LC-B5.5	6º-LCB5.5.1 - Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.	Realiza dramatizacións individualmente e en grupo de textos literarios apropiados ou adecuados á súa idade e de textos de produción propia.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos.</p>	CC L C A A C S C C

						C E C	
LC- B5 .5	6º-LCB5.5.2 - Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.	Memoriza e reproduce textos orais adecuados á súa idade: contos, poemas, cancións, refráns e adiviñas.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CC L C A A C C E C
LC- B5 .6	6º-LCB5.7.1 - Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua, especialmente en lingua galega, como vehículo de comunicación e como recurso de gozo persoal.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CC L C S C C C E C

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO						
CURSO		6º de Primaria				
NIVEL		PRIMARIA	ÁREA		Lingua Galega (LG)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro			CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	
					Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Comunicación oral: falar e escoitar						
L G - B 1 . 1	6º-LGB1.1.1 - Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.	Comprende as ideas principais e secundarias dun texto oral, procedente da radio, da televisión ou de internet, identificando o tema e elaborando un resumo.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL C A A
L G - B 1 . 1	6º-LGB1.1.2 - Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.	Comprende o significado literal e inferencial dun texto oral, distinguindo a información da opinión.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL CS C

L G - B 1 .2	6º-LGB1.2.1 - Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.	Identifica en documentos audiovisuais a información relevante, e valora os medios de comunicación como instrumento de aprendizaxe.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C D C A A CS C
L G - B 1 .2	6º-LGB1.2.2 - Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.	Usa documentos audiovisuais como medio para obter, identificar, clasificar, comparar e relacionar informacións.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C D C A A CS IE E
L G - B 1 .3	6º-LGB1.3.1 - Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.	Interpreta en producións orais a retranca, a ironía e os dobres sentidos.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL

L G - B 1 . 3	6º-LGB1.3.2 - Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega.	Recoñece a retranca como un trazo característico da lingua galega.				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL C C E C CS C
L G - B 1 . 4	6º-LGB1.4.1 - Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.	Participa axeitadamente nunha conversa entre iguais, comprendendo o que di o interlocutor e intervindo coas propostas propias.				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL C A A CS C CS EI EE
L G - B 1 . 4	6º-LGB1.4.2 - Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.	Sigue unha exposición da clase e extrae as ideas máis destacadas.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	CCL C A A

L G - B 1 . 4	6º-LGB1.4.3 - Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.	Fai pequenas exposicións na aula adecuando o discurso ás diferentes necesidades comunicativas (narrar, describir e expoñer), utilizando o dicionario se é preciso.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Exposición dun tema.</p>	CCL CS IE E C A A
L G - B 1 . 4	6º-LGB1.4.4 - Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.	Participa activamente no traballo en grupo, así como nos debates.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL CS IE E C A A
L G - B 1 . 4	6º-LGB1.4.5 - Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.	Identifica o grao de formalidade da situación de comunicación e axusta a este a súa produción.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL C A A CS IE E
L G -	6º-LGB1.5.1 - Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen	Escoita atentamente as intervencións dos e das demais en actos de fala orais, sen interromper.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CS C

B 1 . 5	interromper.					
L G - B 1 . 5	6º-LGB1.5.2 - Respecta as opinións dos e das demais.	Respecta as opinións dos e das demais.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C
L G - B 1 . 6	6º-LGB1.6.1 - Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.	Respecta as quendas de palabra nos intercambios orais.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CS C C A A
L G - B 1 .	6º-LGB1.6.2 - Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola	Respecta as opinións das persoas participantes nos intercambios orais e é consciente da posibilidade de empregar a lingua galega en calquera intercambio oral dentro da escola ou fóra dela.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C C C E

6	ou fóra dela.					C
L G - B 1 . 6	6º-LGB1.6.3 - Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.	Emprega unha postura e xestualidade adaptadas ao discurso, para reforzalo e facilitar a súa comprensión, procurando a empatía coa persoa interlocutora.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CS C C C E C
L G - B 1 . 6	6º-LGB1.6.4 - Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.	Exprésase cunha pronuncia e dicción correctas: articulación, ritmo, entoación e volume.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL CS C C C E C
L G - B 1 . 6	6º-LGB1.6.5 - Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.	Participa activamente na conversa formulando e contestando preguntas.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL CS C C C E C C A

						A	
L G - B 1 . 7	6º-LGB1.7.1 - Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.	Planifica e elabora un discurso oral coherente, sen contradicións nin repeticións innecesarias, utilizando un vocabulario adecuado á súa idade.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL C A A
L G - B 1 . 7	6º-LGB1.7.2 - Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.	Elabora un discurso oral cohesivo, utilizando nexos adecuados.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL
L G - B 1 . 7	6º-LGB1.7.3 - Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.	Emprega o rexistro lingüístico (formal ou informal) adecuado a cada contexto.				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL CS C
L	6º-LGB1.7.4 - Amosa un discurso	Amosa un discurso oral fluído, claro,				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL

G - B 1 . 7	oral fluído, claro, cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.	cunha pronuncia e entoación axeitada e propia da lingua galega.			Intercambios orais cos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Posta en común. Gravación e análise.	C C E C
L G - B 1 . 8	6º-LGB1.8.1 - Elabora textos propios dos medios de comunicación.	Elabora textos propios dos medios de comunicación.			PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Gravación e análise.	CCL C D C A A CS IE E CS C
L G - B 1 . 9	6º-LGB1.9.1 - Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.	Utiliza a expresividade corporal: acenos, miradas, postura corporal... para reforzar o sentido das súas producións orais.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL C C E C CS C

						C A A
L G - B 1 . 1 0	6º-LGB1.10.1 - Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.	Aмосa respecto ás ideas dos e das demais e contribúe activamente ao traballo en grupo.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C A A CS IE E
L G - B 1 . 1 1	6º-LGB1.11.1 - Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.	Interésase por expresarse oralmente coa pronuncia e entoación adecuada a cada acto comunicativo.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL C A A C E C CS IE E
L G	6º-LGB1.12.1 - Usa unha linguaxe non sexista.	Usa unha linguaxe non sexista.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS

- B 1 . 1 2						C
L G - B 1 . 1 2	6º-LGB1.12.2 - Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.	Usa unha linguaxe respectuosa coas diferenzas.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C
L G - B 1 . 1 3	6º-LGB1.13.1 - Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.	Recoñece textos orais pertencentes a diferentes variedades da lingua galega.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL C C E C
L G	6º-LGB1.13.2 - Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega	Valora as diferenzas dialectais orais da lingua galega como un símbolo			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCL CS

- B 1 . 1 3	como un símbolo de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.	de riqueza lingüística e cultural e o estándar como variante unificadora.				INSTRUMENTOS: Rúbrica.	C C C E C
L G - B 1 . 1 4	6º-LGB1.14.1 - Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...	Identifica a lingua galega con calquera contexto profesional oral: sanidade, Administración, xustiza, educación, medios de comunicación...				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL C C E C
L G - B 1 . 1 4	6º-LGB1.14.2 - Recoñece a validez da lingua galega para conversar con persoas coñecidas ou descoñecidas.	Recoñece a validez da lingua galega para conversar con persoas coñecidas ou descoñecidas.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL C C E C CS C

Bloque 2: Comunicación escrita: ler

L G - B 2 .1	6º-LGB2.1.1 - Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.	Comprende a información relevante de textos procedentes dos medios de comunicación social ou propios de situacións cotiás.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resumo.</p>	CCL C D CS C
L G - B 2 .1	6º-LGB2.1.2 - Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).	Identifica as ideas principais e secundarias dun texto (narrativo, descritivo, expositivo e argumentativo).			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resumo. Caderno de clase.</p>	CCL
L G - B 2 .1	6º-LGB2.1.3 - Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.	Busca, localiza e selecciona información concreta dun texto, deducindo o significado de palabras e expresións polo contexto.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Caderno de clase.</p>	CCL C A A CS IE E
L G -	6º-LGB2.1.4 - Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.	Interpreta metáforas, personificacións, hipérboles, ironías e dobres sentidos en textos.			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL C A

B 2 . 1							A CS IE E
L G - B 2 . 1	6º-LGB2.1.5 - Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión.	Identifica a estrutura dun texto e reconece algúns mecanismos de cohesión.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL
L G - B 2 . 1	6º-LGB2.1.6 - Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.	Identifica o punto de vista do autor ou autora e diferencia información, opinión e publicidade.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL C A A
L G - B 2 .	6º-LGB2.1.7 - Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.	Emprega o dicionario para resolver as dúbidas de vocabulario que atopa nos textos.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL C A A CS IE

1						E
L G - B 2 . 1	6º-LGB2.1.8 - Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.	Fai unha lectura rápida, selectiva ou integral en función das necesidades de cada momento.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CCL C A A CS IE E
L G - B 2 . 2	6º-LGB2.2.1 - Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.	Interpreta e comprende a información de gráficos, esquemas, mapas conceptuais e ilustracións, relacionando esta co contido do texto que a acompaña.			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Caderno de clase.</p>	CCL C A A CS C CS IE E C M C T
L G -	6º-LGB2.3.1 - Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.	Realiza o subliñado das ideas principais dun texto.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL C A

B 2 · 3					INSTRUMENTOS: Caderno de clase.	A
L G - B 2 · 3	6º-LGB2.3.2 - Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.	Esquematiza as ideas dun texto, indicando as ideas principais e secundarias.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 2 · 3	6º-LGB2.3.3 - Realiza o resumo dun texto.	Realiza o resumo dun texto.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resumo. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 2 ·	6º-LGB2.4.1 - Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.	Deduce o posible contido dun texto antes de lelo, axudándose do título e as ilustracións.			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea.</p>	CCL C A A CS IE

4						E
L G - B 2 .4	6º-LGB2.4.2 - Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.	Relé un texto e marca as palabras clave para acadar a comprensión integral, cando é preciso.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL C A A CS IE E
L G - B 2 .5	6º-LGB2.5.1 - Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.	Utiliza as tecnoloxías da información para localizar e seleccionar a información nun texto.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL C D C A A
L G - B 2 .5	6º-LGB2.5.2 - Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.	Utiliza as tecnoloxías da información para organizar a información dun texto.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	CCL C D
L	6º-LGB2.5.3 - Utiliza dicionarios	Utiliza dicionarios dixitais para			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL

G - B 2 .5	dixitais para interpretar a información dun texto	interpretar a información dun texto			alumnos/as. INSTRUMENTOS: Investigacións.	C A A C D CS IE E
L G - B 2 .6	6º-LGB2.6.1 - Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.	Realiza diferentes tipos de lectura en función de cada texto: de investigación, de aprendizaxe, de gozo persoal ou de resolución de problemas.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Posta en común. Gravación e análise.	CCL CS IE E C A A
L G - B 2 .6	6º-LGB2.6.3 - Le textos adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade	Le textos adaptados e próximos á súa experiencia, en silencio, sen dificultade			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL CS IE E C A A
L G	6º-LGB2.7.1 - Descodifica con precisión e rapidez as palabras.	Descodifica con precisión e rapidez as palabras.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL C

- B 2 . 7							A A
L G - B 2 . 7	6º-LGB2.7.2 - Le textos en voz alta con fluidez e precisión.	Le textos en voz alta con fluidez e precisión.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
L G - B 2 . 7	6º-LGB2.7.3 - Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.	Le textos en voz alta con ritmo, velocidade e ton da voz adecuados.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL
L G - B 2	6º-LGB2.7.4 - Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...	Le en voz alta adaptándose ao interese do auditorio: gozar escoitando, obter nova información...				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Escala de observación. Posta en común.	CCL C A A CS

. 7						C
L G - B 2 .7	6º-LGB2.7.5 - Fai lecturas dramatizadas de textos.	Fai lecturas dramatizadas de textos.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación.</p>	CCL CS C
L G - B 2 .8	6º-LGB2.8.1 - Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.	Usa a biblioteca de aula con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e mellora.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións. Rúbrica.</p>	CCL CS C C A A
L G - B 2 .8	6º-LGB2.8.2 - Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.	Usa a biblioteca de centro con autonomía, para obter datos e informacións, e colabora no seu coidado e na súa mellora.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL CS C C A A

L G - B 2 .8	6º-LGB2.8.3 - Usa as bibliotecas virtuais,para obter datos e informacións, con autonomía.	Usa as bibliotecas virtuais,para obter datos e informacións, con autonomía.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C D C A A
L G - B 2 .9	6º-LGB2.9.1 - Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.	Aмосa interese pola conservación e organización dos seus libros físicos e/ou virtuais.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C A A CS C
L G - B 2 .10 0	6º-LGB2.10.1 - Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.	Aмосa interese pola lectura como fonte de aprendizaxe e medio de comunicación.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C A A CS C C E C

L G - B 2 . 1 1	6º-LGB2.11.1 - Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.	Aмосa autonomía lectora e capacidade de seleccionar textos do seu interese.				PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Posta en común.	CCL
L G - B 2 . 1 1	6º-LGB2.11.2 - Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.	Éxpresa opinións e valoracións sobre as lecturas feitas.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C C A A CS IE E
L G - B 2 . 1	6º-LGB2.12.1 - Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.	Percibe as diferenzas lingüísticas presentes nas variedades da lingua galega.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C C E C

2						
L G - B 2 . 1 2	6º-LGB2.12.2 - Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.	Valora a variedade interna da lingua como símbolo de riqueza lingüística e cultural, así como o estándar como variante unificadora.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C C C E C
Bloque 3: Comunicación escrita: escribir						
L G - B 3 . 1	6º-LGB3.1.1 - Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.	Planifica a elaboración do texto, antes de comezar a escribir, xerando ideas, seleccionando e estruturando a información, mediante notas, esquemas, guións ou mapas conceptuais.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CS IE E C A A
L G - B 3 .	6º-LGB3.1.2 - Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.	Elabora o texto cunha estrutura clara, con coherencia e cohesionando os enunciados.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos.	CCL CS IE E C A

1						A
L G - B 3 . 1	6º-LGB3.1.3 - Respecta as regras de puntuación no texto.	Respecta as regras de puntuación no texto.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL
L G - B 3 . 1	6º-LGB3.1.4 - Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.	Aplica a norma lingüística: ortografía, acentuación, léxico, morfosintaxe e usa unha linguaxe non sexista.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CS C C E C
L G - B 3 . 1	6º-LGB3.1.5 - Revisa e reescribe o texto cando é preciso.	Revisa e reescribe o texto cando é preciso.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL C A A CS IE E
L	6º-LGB3.1.6 - Usa o dicionario	Usa o dicionario durante a			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CCL

G - B 3 . 1	durante a elaboración de textos.	elaboración de textos.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	C A A CS IE E
L G - B 3 . 2	6º-LGB3.2.1 - Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...	Elabora, en diferentes soportes, textos propios da vida cotiá e académica, imitando modelos: cartas e correos electrónicos, mensaxes curtas, normas, programas...				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL C A A C D
L G - B 3 . 2	6º-LGB3.2.2 - Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.	Escribe, en diferentes soportes, textos propios dos medios de comunicación, imitando modelos.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CS C C C E C C A A
L	6º-LGB3.2.3 - Elabora diferentes	Elabora diferentes tipos de textos				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CCL

G - B 3 .2	tipos de textos (narrativos, expositivos, descriptivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.	(narrativos, expositivos, descriptivos ou argumentativos) adaptando a linguaxe ás características de cada xénero.			alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	C A A
L G - B 3 .2	6º-LGB3.2.4 - Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.	Escribe textos coherentes e cohesivos, usando o rexistro adecuado.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL CS C C E C
L G - B 3 .2	6º-LGB3.2.5 - Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.	Resume o contido de textos propios do ámbito da vida persoal ou familiar ou dos medios de comunicación.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resumo. Caderno de clase.	CCL CS C C A A
L G - B	6º-LGB3.3.1 - Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios,	Elabora textos do ámbito académico para obter, organizar e comunicar información: cuestionarios, enquisas, resumos, informes...			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL C A A

3 . 3	enquisas, resumos, informes...					CS IE E
L G - B 3 . 4	6º-LGB3.4.1 - Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...	Expresa nos seus textos de maneira imaxinativa ideas, sentimentos e/ou emocións; narra accións e presenta personaxes, obxectos e/ou lugares: carteis publicitarios, anuncios, cómics, contos, poemas, cancións, anécdotas...			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CS C C C E C A A CS IE E
L G - B 3 . 4	6º-LGB3.4.2 - Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.	Escribe textos breves de carácter creativo con certa riqueza léxica.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.</p>	CCL CS C C C E C C

						A A CS IE E
L G - B 3 . 4	6º-LGB3.4.3 - Aprecia os usos creativos da linguaxe.	Aprecia os usos creativos da linguaxe.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C C E C C A A CS IE E
L G - B 3 .	6º-LGB3.5.1 - Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.	Usa as TIC na procura de información ou para consultar o dicionario.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Lista de control/cotexo.	CCL C D C A A

5						CS IE E
L G - B 3 . 5	6º-LGB3.5.2 - Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.	Emprega procesadores de textos de maneira autónoma.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCL C A A CS IE E C D
L G - B 3 . 5	6º-LGB3.5.3 - Utiliza correctores de textos.	Utiliza correctores de textos.			<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCL C D C A A CS IE E
L G -	6º-LGB3.5.4 - Utiliza as TIC para realizar presentaciónns.	Utiliza as TIC para realizar presentaciónns.			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Exposición dun tema.</p>	CCL C D

B 3 . 5						CS IE E
L G - B 3 . 6	6º-LGB3.6.1 - Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.	Utiliza recursos gráficos e paratextuais para facilitar a comprensión dos textos e ilustralos de maneira creativa.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL C D CS IE E
L G - B 3 . 7	6º-LGB3.7.1 - Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.	Coida a presentación dos traballos escritos, en calquera soporte.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL C D C A A
L G - B 3 .	6º-LGB3.7.2 - Valora a lingua escrita como medio de comunicación.	Valora a lingua escrita como medio de comunicación.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C D C A A

7						
Bloque 4: Coñecemento da lingua						
L G - B 4 . 1	6º-LGB4.1.1 - Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.	Recoñece as diferentes categorías gramaticais pola súa función na lingua: substantivo, artigo, pronome, adxectivo, adverbio, verbo, preposición, conxunción e interxección.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 4 . 1	6º-LGB4.1.2 - Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.	Conxuga e usa con corrección as formas verbais persoais e non persoais dos verbos.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 4 . 1	6º-LGB4.1.3 - Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.	Diferencia as sílabas que conforman cada palabra, diferenciando a sílaba tónica das átonas.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A

L G - B 4 .1	6º-LGB4.1.4 - Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.	Identifica e clasifica os diferentes tipos de enunciado: declarativo, interrogativo, exclamativo e imperativo.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 4 .1	6º-LGB4.1.5 - Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.	Identifica as oracións simples, recoñecendo o verbo e os seus complementos: o suxeito; utiliza correctamente a concordancia de xénero e número e recoñece os complementos do nome.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 4 .2	6º-LGB4.2.1 - Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.	Aplica correctamente as normas de acentuación xerais e de acentuación diacrítica, así como as demais normas ortográficas, e aprecia o seu valor social e a necesidade de cingirse a elas.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL CS C C C E C
L G -	6º-LGB4.3.1 - Emprega con correccións os signos de puntuación.	Emprega con correccións os signos de puntuación.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos.</p>	CCL

B 4 . 3						
L G - B 4 . 3	6º-LGB4.3.2 - Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.	Usa unha sintaxe adecuada nas súas producións.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos. Producións orais.</p>	CCL
L G - B 4 . 3	6º-LGB4.3.3 - Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.	Respecta as normas morfosintácticas de colocación do pronome átono.			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL CS C C C E C
L G - B 4 . .	6º-LGB4.4.1 - Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...	Usa axeitadamente diversos conectores entre oracións: causa, consecuencia, finalidade, contradición, condición...			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas.</p>	CCL C A A

4						
L G - B 4 . 4	6º-LGB4.4.2 - Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos...	Recoñece determinados procesos de cohesión nos textos: anáfora, deixes, elipse, sinónimos...			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 4 . 5	6º-LGB4.5.1 - Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..	Identifica, en oracións, o papel semántico do suxeito..			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L G - B 4 . 5	6º-LGB4.5.2 - Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.	Transforma oracións activas en pasiva, e viceversa.			<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL C A A
L	6º-LGB4.6.1 - Transforma un texto	Transforma un texto narrativo de			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos</p>	CCL

G - B 4 . 6	narrativo de estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.	estilo directo noutro de estilo indirecto e viceversa.			alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	C A A
L G - B 4 . 7	6º-LGB4.7.1 - Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.	Usa axeitadamente o dicionario para buscar calquera palabra, seleccionando a acepción precisa segundo cada contexto.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Lista de control/cotexo.	CCL C A A C D
L G - B 4 . 7	6º-LGB4.7.2 - Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.	Recoñece e crea palabras derivadas (prefixación e sufixación) e compostas.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL C A A
L G - B	6º-LGB4.7.3 - Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos,	Recoñece e usa sinónimos, antónimos, homónimos, palabras polisémicas, arcaísmos, neoloxismos, estranxeirismos,			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CCL C A A

4 . 7	estranxeirismos, frases feitas, siglas e abreviaturas.	frases feitas, siglas e abreviaturas.				
L G - B 4 . 8	6º-LGB4.8.1 - Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.	Identifica as características relevantes (históricas, socioculturais...) da lingua galega.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL C C E C
L G - B 4 . 8	6º-LGB4.8.2 - Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.	Identifica e valora a lingua galega dentro da realidade plurilingüe e pluricultural de España e de Europa.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Asamblea. Posta en común.	CCL CS C C C E C
L G - B 4 . 9	6º-LGB4.9.1 - Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.	Recoñece e evita as interferencias entre as linguas que está a aprender.			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL C C E C

L G - B 4 . 9	6º-LGB4.9.2 - Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.	Identifica diferenzas, regularidades e semellanzas sintácticas, ortográficas, morfolóxicas e léxicas entre todas as linguas que coñece e/ou está a aprender, como punto de apoio para a súa aprendizaxe.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL C C E C C A A CS IE E
Bloque 5: Educación literaria							
L G - B 5 . 1	6º-LGB5.1.1 - escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.	Escoita, memoriza e reproduce textos procedentes da literatura popular oral galega (refróns, adiviñas, lendas, contos, poemas, conxuros, cancións, ditos, romances, cantigas) e da literatura galega en xeral.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL C A A C C E C
L G - B	6º-LGB5.1.2 - Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de	Valora os textos da literatura galega (oral ou non) como fonte de coñecemento da nosa cultura e como recurso de gozo persoal.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CCL C C E

5 . 1	gozo persoal.					C
L G - B 5 . 2	6º-LGB5.2.1 - Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en silencio obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL C C E C C D
L G - B 5 . 2	6º-LGB5.2.2 - Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.	Le en voz alta obras e textos en galego da literatura infantil, adaptacións de obras clásicas e literatura actual, adaptadas á idade e en diferentes soportes.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Gravacións e análise. INSTRUMENTOS: Producións orais. Gravación e análise.	CCL C C E C C D
L G - B 5 . 3	6º-LGB5.3.1 - Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.	Recoñece as características fundamentais dos diferentes xéneros literarios: narrativa, poesía e teatro.			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	CCL C C E C

L G - B 5 . 3	6º-LGB5.3.2 - Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.	Distingue algúns recursos retóricos e métricos propios dos poemas.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CCL
L G - B 5 . 3	6º-LGB5.3.3 - Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.	Identifica e emprega algunhas figuras literarias: comparacións, metáforas, personificacións, hipérbolos e xogos de palabras.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Textos escritos.</p>	CCL C C E C C A A
L G - B 5 . 3	6º-LGB5.3.4 - Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.	Identifica temas e tópicos recorrentes na literatura.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCL C C E C
L G	6º-LGB5.4.1 - Recrea e compón poemas e relatos, a partir de	Recrea e compón poemas e relatos, a partir de modelos dados, para				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCL C

- B 5 . 4	modelos dados, para comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.	comunicar sentimentos, emocións, estados de ánimo, lembranzas.				INSTRUMENTOS: Textos escritos. Caderno de clase.	C E C CS C
L G - B 5 . 5	6º-LGB5.5.1 - Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.	Participa activamente en dramatizacións de textos literarios diversos.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións orais. Xogos de simulación e dramáticos.	CCL
L G - B 5 . 6	6º-LGB5.6.1 - Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.	Valora a literatura en calquera lingua, como vehículo de comunicación, fonte de coñecemento e como recurso de gozo persoal.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CS C C C E C
L G - B 5	6º-LGB5.7.1 - Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.	Compara imaxes, símbolos e mitos sinxelos doutras culturas cos da cultura galega, amosando interese e respecto.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCL C C E C

· 7							
L G - B 5 · 7	6º-LGB5.7.2 - Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural	Amosa curiosidade por coñecer outros costumes e formas de relación social, respectando e valorando a diversidade cultural.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL C C E C

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
CURSO		6 Primaria					
NIVEL		6º PRIMARIA			ÁRE A	Matemáticas (MT)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro				CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Procesos, métodos e actitudes en matemáticas							
M T	6º-MTB1.1.1 - Realiza predicións sobre os resultados esperados, utilizando os	MTB1.1.1. Realiza predicións sobre os resultados			X X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.	CM CT

- E 1 . 1	patróns e leis encontrados, analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.	esperados analizando a súa idoneidade e os erros que se producen.				INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CA A
M T - E 1 . 2	6º-MTB1.2.1 - Elabora informes sobre o proceso de investigación realizado, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.	MTB1.2.1. Elabora informes sobre o proceso de investigación, expoñendo as fases do mesmo, valorando os resultados e as conclusións obtidas.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase. Exposicións e traballos.	CM CT CC L CA A CS IE E CD
M T - E 1 . 3	6º-MTB1.3.1 - Elabora conxecturas e busca argumentos que as validen ou as refuten, en situacións a resolver, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.	MTB1.3.1. Elabora conxecturas argumentadas para resolver situacións, en contextos numéricos, xeométricos ou funcionais.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Posta en común.	CM CT CA A CS IE E
M T	6º-MTB1.4.1 - Propón a resolución de retos e problemas coa precisión, co	MTB1.4.1. Propón a resolución de retos e		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.	CM CT

- E 1 . 4	esmero e co interese apropiado ao nivel educativo e a dificultade da situación.	problemas con precisión.				INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase.	CA A
M T - E 1 . 4	6º-MTB1.4.2 - Desenvolve e aplica estratexias de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios) para crear e investigar conxecturas e construír e defender argumentos.	MTB1.4.2. Desenvolve e aplica estratexias de razoamento para investigar, crear conxecturas e defender argumentos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CC L CA A
M T - E 1 . 5	6º-MTB1.5.1 - Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras similares.	MTB1.5.1. Reflexiona sobre os problemas resoltos e os procesos desenvolto, valorando as ideas claves, aprendendo para situacións futuras.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CA A CS IE E
M T - E 1	6º-MTB1.5.2 - Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos numéricos, para aprender e para resolver problemas, conxecturas e construír e defender argumentos.	MTB1.5.2. Utiliza ferramentas tecnolóxicas para a realización de cálculos, na resolución de problemas e defensa de argumentos.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Rúbrica. Caderno de clase. Exposicións e traballos.	CM CT CD CA A

5						CS IE E
MT- B2- 1.6	6º-MTB1.6.1 - Realiza un proxecto, elabora e presenta un informe creando documentos dixitais propios (texto, presentación, imaxe, vídeo, son...), buscando, analizando e seleccionando a información relevante, utilizando a ferramenta tecnolóxica axeitada e compartindo cos seus compañeiros.	MTB1.6.1. Realiza e presenta un proxecto ou informe creando documentos dixitais, buscando, analizando e seleccionando a información, utilizando ferramentas tecnolóxicas e compartindo cos seus compañeiros.				CM CT CD CA A CC L CS IE E
Bloque 2: Números						
MT- B2 .1	6º-MTB2.1.1 - Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.	Identifica os números romanos aplicando o coñecemento á comprensión de datacións.				CM CT CC EC
MT- B2 .1	6º-MTB2.1.2 - Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e	Le, escribe e ordena en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando				CM CT CA A CC

	interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.					L
MT-B2.2	6º-MTB2.2.1 - Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.	Interpreta en textos numéricos e da vida cotiá, números (naturais, fraccións e decimais ata as milésimas), utilizando razoamentos apropiados e interpretando o valor de posición de cada unha das súas cifras.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CM CT CA A CC L
MT-B2.2	6º-MTB2.2.2 - Utiliza os números negativos en contextos reais.	Utiliza os números negativos en contextos reais.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.3	6º-MTB2.3.1 - Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes	Reduce dúas ou máis fraccións a común denominador e calcula fraccións equivalentes		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-	6º-MTB2.3.2 - Redondea números	Redondea números decimais				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos</p>	CM

B2 .3	decimais á décima, centésima ou milésima máis próxima	á décima, centésima ou milésima máis próxima				alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Posta en común. Caderno de clase.	CT
MT- B2 .3	6º-MTB2.3.3 - Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.	Ordena fraccións aplicando á relación entre fracción e número decimal.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT
MT- B2 .4	6º-MTB2.4.1 - Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.	Coñece e aplica os criterios de divisibilidade por 2, 3, 5, 9 e 10.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT
MT- B2 .5	6º-MTB2.5.1 - Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.	Opera cos números coñecendo a xerarquía das operacións.			X X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT
MT- B2 .5	6º-MTB2.5.2 - Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución de problemas.	Utiliza diferentes tipos de números en contextos reais, establecendo equivalencias entre eles, identificándoos e utilizándoos como operadores na interpretación e resolución			X X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT CC L

		de problemas.						
MT-B2.5	6º-MTB2.5.3 - Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.	Estima e comproba resultados mediante diferentes estratexias.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CM CT CA A
MT-B2.6	6º-MTB2.6.1 - Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.	Calcula cadrados, cubos e potencias de base 10.			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.6	6º-MTB2.6.2 - Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.	Realiza sumas e restas de fraccións co mesmo denominador. Calcula o produto dunha fracción por un número.			X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.6	6º-MTB2.6.3 - Realiza operacións con números decimais.	Realiza operacións con números decimais.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.6	6º-MTB2.6.4 - Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.	Aplica a xerarquía das operacións e os usos da paréntese.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT CA A

MT-B2.7	6º-MTB2.7.1 - Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.	Calcula e utiliza as porcentaxes dunha cantidade para expresar partes.			X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.7	6º-MTB2.7.2 - Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.	Establece a correspondencia entre fraccións sinxelas, decimais e porcentaxes.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.7	6º-MTB2.7.3 - Calcula aumentos e diminucións porcentuais.	Calcula aumentos e diminucións porcentuais.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.7	6º-MTB2.7.4 - Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.	Usa a regra de tres en situacións de proporcionalidade directa: lei do dobre, triplo, metade, para resolver problemas da vida diaria.				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT CA A
MT-B2.7	6º-MTB2.7.5 - . Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa, explicando oralmente e por escrito o significado	Resolve problemas da vida cotiá utilizando porcentaxes e regra de tres en situacións de proporcionalidade directa,				X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT CC L CA

	dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas	explicando oralmente e por escrito o significado dos datos, a situación formulada, o proceso seguido e as solucións obtidas					A
MT-B2.8	6º-MTB2.8.1 - Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).	Emprega e automatiza algoritmos estándar de suma, resta, multiplicación e división con distintos tipos de números (naturais, enteiros, decimais e fraccións).				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CA A
MT-B2.8	6º-MTB2.8.2 - Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.	Descompón de forma aditiva e de forma aditivo-multiplicativa, números menores de un millón, atendendo o valor de posición das súas cifras.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.8 - Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.	Calcula todos os divisores de calquera número menor de 100.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT

MT-B2.8	6º-MTB2.8.9 - Calcula o mcm e o mcd.	Calcula o mcm e o mcd.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.10 - Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.	Descompón números decimais atendendo ao valor de posición das súas cifras.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.11 - Calcula tantos por cen en situacións reais.	Calcula tantos por cen en situacións reais.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B2.8	6º-MTB2.8.12 - Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.	Elabora e emprega estratexias de cálculo mental.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CM CT CA A
MT-B2.9	6º-MTB2.9.1 - Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo,	Resolve problemas que impliquen o dominio dos contidos traballados, empregando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CM CT CA A CC L CS

	argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.	relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia do seu uso.					IE E
MT-B2.9	6º-MTB2.9.2 - Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o procedemento aplicado á resolución de problemas: revisando as operacións empregadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.		X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CA A CC L CS IE E
Bloque 3: Medida							
MT-B3.1	6º-MTB3.1.1 - Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos máis axeitados para medir e expresar unha medida,	Estima lonxitudes, capacidades, masas, superficies e volumes de obxectos e espazos coñecidos elixindo a unidade e os instrumentos		X		PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Posta en común. Caderno de clase.	CM CT CC L CA A

	explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.	máis axeitados para medir e expresar unha medida, explicando de forma oral o proceso seguido e a estratexia utilizada.					
MT-B3.1	6º-MTB3.1.2 - Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.	Mide con instrumentos, utilizando estratexias e unidades convencionais e non convencionais, elixindo a unidade máis axeitada para a expresión dunha medida.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Exposición dun tema. Caderno de clase.</p>	<p>CM</p> <p>CT</p> <p>CA</p> <p>A</p>
MT-B3.2	6º-MTB3.2.1 - Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.	Suma e resta medidas de lonxitude, capacidade, masa, superficie e volume en forma simple dando o resultado na unidade determinada de antemán.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	<p>CM</p> <p>CT</p>
MT-B3.2	6º-MTB3.2.2 - Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.	Expresa en forma simple a medición da lonxitude, capacidade ou masa dada en forma complexa e viceversa.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	<p>CM</p> <p>CT</p>

MT-B3.2	6º-MTB3.2.3 - Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.	Compara e ordena medidas dunha mesma magnitude.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Posta en común. Caderno de clase.	CM CT
MT-B3.4	6º-MTB3.4.1 - Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.	Coñece e utiliza as equivalencias entre as medidas de capacidade e volume.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT
MT-B3.4	6º-MTB3.4.2 - Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.	Explica de forma oral e por escrito os procesos seguidos e as estratexias utilizadas en todos os procedementos realizados.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CCL CA A
MT-B3.4	6º-MTB3.4.3 - Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.	Resolve problemas utilizando as unidades de medida máis usuais, convertendo unhas unidades noutras da mesma magnitude, expresando os resultados nas unidades de medida máis axeitadas, explicando oralmente e por escrito o proceso seguido.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CC L CA A

MT-B3.5	6º-MTB3.5.1 - Resuelve problemas realizando cálculos con medidas angulares.	Resuelve problemas realizando cálculos con medidas angulares.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT CA A
MT-B3.6	6º-MTB3.6.1 - Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o proceso seguido na resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e buscando outras formas de resolvelo.			X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CA A CS IE E
Bloque 4: Xeometría							
MT-B4.1	6º-MTB4.1.1 - Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.	Identifica e representa posicións relativas de rectas e circunferencias.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT
MT-B4.1	6º-MTB4.1.2 - Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice	Identifica e representa ángulos en diferentes posicións: consecutivos, adxacentes, opostos polo vértice				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	CM CT

MT-B4.1	6º-MTB4.1.3 - Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros	Describe posicións e movementos por medio de coordenadas, distancias, ángulos, xiros			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4.1	6º-MTB4.1.4 - Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.	Realiza escalas e gráficas sinxelas, para facer representacións elementais no espazo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4.1	6º-MTB4.1.5 - Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular.	Identifica en situacións moi sinxelas a simetría do tipo axial e especular.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4.2	6º-MTB4.2.1 - Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.	Clasifica triángulos atendendo aos seus lados e aos seus ángulos, identificando as relacións entre os seus lados e entre ángulos.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4.2	6º-MTB4.2.2 - Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.	Utiliza instrumentos de debuxo e ferramentas tecnolóxicas para a construción e exploración de formas xeométricas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT CD

MT-B4.3	6º-MTB4.3.1 - Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.	Calcula a área e o perímetro de: rectángulo, cadrado e triángulo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4.3	6º-MTB4.3.2 - Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.	Aplica os conceptos de perímetro e superficie de figuras para a realización de cálculos sobre planos e espazos reais e para interpretar situacións da vida diaria.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT CA A
MT-B4.4	6º-MTB4.4.1 - Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.	Identifica e diferencia os elementos básicos da circunferencia e círculo: centro, raio, diámetro, corda, arco, tanxente e sector circular.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4.4	6º-MTB4.4.2 - Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.	Calcula perímetro e área da circunferencia e do círculo.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CM CT
MT-B4	6º-MTB4.5.1 - Comprende e describe situacións da vida cotiá, e interpreta e	Comprende e describe situacións da vida cotiá, e			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p>	CM CT

.5	<p>elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).</p>	<p>interpreta e elabora representacións espaciais (planos, esbozos de itinerarios, maquetas,), utilizando as nocións xeométricas básicas (situación, movemento, paralelismo, perpendicularidade, escala, simetría, perímetro e superficie).</p>			<p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	<p>CA A</p>
<p>MT- B4 .6</p>	<p>6º-MTB4.6.1 - Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa utilización.</p>	<p>Resolve problemas xeométricos que impliquen dominio dos contidos traballados, utilizando estratexias heurísticas de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando decisións, valorando as súas consecuencias e a conveniencia da súa</p>		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	<p>CM CT CA A CC L CS IE E</p>

		utilización.					
MT-B4.6	6º-MTB4.6.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propondo outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas: revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto, propondo outras formas de resolvelo.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CM CT CA A
Bloque 5: Estatística e probabilidade							
MT-B5.1	6º-MTB5.1.1 - Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.	Identifica datos cualitativos e cuantitativos en situacións familiares.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	C M C T C A A
MT-B5	6º-MTB5.2.1 - Recolle e clasifica datos cualitativos e cuantitativos	Recole e clasifica datos cualitativos e cuantitativos de				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.	C M

.2	de situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.	situacións do seu contorno, utilizándoos para construír táboas de frecuencias absolutas e relativas.				INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	C T C A A
MT- B5 .2	6º-MTB5.2.2 - Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.	Aplica de forma intuitiva a situacións familiares as medidas de centralización: a media aritmética, a moda e o rango.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	C M C T C A A
MT- B5 .2	6º-MTB5.2.3 - Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas	Realiza e interpreta gráficos moi sinxelos: diagramas de barras, poligonais e sectoriais, con datos obtidos de situacións moi próximas				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.	C M C T C A A
MT- B5 .2	6º-MTB5.2.4 - Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas	Realiza análise crítica e argumentada sobre as informacións que se presentan mediante gráficas estatísticas				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	C M C T C

							A A
MT- B5 .3	6º-MTB5.3.1 - Identifica situacións de carácter aleatorio.	Identifica situacións de carácter aleatorio.				<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación. Resolución de exercicios e problemas.</p>	C M C T
MT- B5 .4	6º-MTB5.4.1 - Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías)	Realiza conxecturas e estimacións sobre algún xogos (moedas, dados, cartas, loterías)				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios. Posta en común.</p>	C M C T C A A
MT- B5 .5	6º-MTB5.5.1 - Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e tomando	Resolve problemas que impliquen dominio dos contidos propios da estatística e probabilidade, utilizando estratexias heurísticas, de razoamento (clasificación, recoñecemento das relacións, uso de exemplos contrarios), creando conxecturas, construíndo, argumentando e				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Probas específicas.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	C M C T C A A C C

	decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.	tomando decisións, valorando as consecuencias destas e a conveniencia da súa utilización.					L C S I E E
MT- B5 .5	6º-MTB5.5.2 - Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.	Reflexiona sobre o proceso de resolución de problemas revisando as operacións utilizadas, as unidades dos resultados, comprobando e interpretando as solucións no contexto e propoñendo outras formas de resolvelo.				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	C M C T C A A C C L C S I E E

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
CURSO		6º Educación Primaria					
NIVEL		6º PRIMARIA		ÁREA	EDUCACIÓN PLÁSTICA (EP)		
Criterio de evaluación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Bloque 1: Educación audiovisual							
EP-B1.1	6º-EPB1.1.1 - Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas seguindo un protocolo.	Observa e explica aspectos, calidades e características das obras artísticas.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCL CCEC CSC
EP-	6º-EPB1.1.2 - Utiliza a	Utiliza a observación e a percepción	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CCEC

B1 .1	observación e a percepción visual para interpretar imaxes	visual para interpretar imaxes.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CAA
EP- B1 .1	6º-EPB1.1.3 - Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica.	Reflexiona sobre o proceso de elaboración dunha composición plástica.	X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CAA
EP- B1 .1	6º-EPB1.1.4 - Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas.	Recoñece materiais e recursos plásticos nas imaxes e nas composicións plásticas.	X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Caderno de Campo. Lista de control/cotexo.	CCEC CCL
EP- B1 .1	6º-EPB1.1.5 - Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo.	Aprecia as diferenzas entre as formas xeométricas do seu contexto próximo.	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CCL
EP- B1 .1	6º-EPB1.1.6 - Analiza as posibilidades de texturas, formas, cores e materiais aplicados sobre soportes distintos.	Analiza as posibilidades de texturas, formas, cores e materiais.	X			PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.	CCEC CCL
EP- B1 .2	6º-EPB1.2.1 - Analiza de maneira sinxela e utilizando a terminoloxía axeitada imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao	Analiza de maneira sinxela imaxes fixas atendendo ao tamaño, ao formato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz	X		X	PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de	CCEC CCL

	formato e aos elementos básicos (puntos, rectas, planos, cores, luz e función).	e función).				control/cotexo.	
EP-B1.2	6º-EPB1.2.2 - Coñece a evolución da fotografía desde o branco e negro á cor, do formato de papel ao dixital, e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía.	Coñece a evolución da fotografía e valora as posibilidades que trae consigo a fotografía.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCEC CCL
EP-B1.2	6º-EPB1.2.3 - Recoñece os temas da fotografía.	Recoñece os temas da fotografía.				<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CCL
EP-B1.2	6º-EPB1.2.4 - Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando a posteriori a adecuación do encadramento ao propósito inicial.	Realiza fotografías utilizando medios tecnolóxicos, analizando o encadramento.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas.</p>	CCEC CAA CCL
EP-B1.2	6º-EPB1.2.5 - Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a	Recoñece o cine de animación como un xénero do cine e comenta o proceso empregado para a creación, a montaxe e a			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CCL CAA

	montaxe e a difusión dunha película de animación, realizado tanto coa técnica tradicional como coa técnica actual.	difusión dunha película de animación.					
EP-B1.2	6º-EPB1.2.6 - Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic.	Secuencia unha historia en viñetas nas que incorpora imaxes e textos, seguindo o patrón do cómic.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA
EP-B1.2	6º-EPB1.2.7 - Realiza sinxelas obras de animación para familiarizarse cos conceptos elementais da creación audiovisual: guión, realización, montaxe, son.	Realiza sinxelas obras de animación e creación audiovisual: guión, realización, montaxe, son.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA CD
EP-B1.3	6º-EPB1.3.1 - Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar, modificar tamaño, cor, brillo, contraste, ?) que lle serven para a ilustración de textos.	Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Lista de control/cotexo.	CD CSC
EP-B1	6º-EPB1.3.2 - Coñece os protocolos de actuacións para a	Coñece os protocolos de actuacións para a difusión de imaxes propias	X			PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.	CD CSC

.3	difusión de imaxes propias ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa	ou alleas, e respecta a propiedade intelectual de cada persoa				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	
Bloque 2: Expresión artística							
EP-B2.1	6º-EPB2.1.1 - Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas máis axeitadas para as súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada, coidando o material e o espazo de uso.	Utiliza as técnicas de debuxo e/ou pictóricas nas súas creacións, manexando os materiais e instrumentos de forma adecuada.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.2 - Fai composicións que transmiten emocións básicas (calma, violencia, alegría, tristura etc.) coa axuda de diversos recursos para cada caso (claroscuro, puntos, liñas, cores etc.).	Fai composicións que transmiten emocións básicas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.3 - Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións.	Debuxa obxectos cotiáns, ideas, accións e situacións.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA

EP-B2.1	6º-EPB2.1.4 - Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura.	Experimenta con materiais e texturas gráficas con creatividade e soltura.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.5 - Valora os elementos e os recursos empregados para alcanzar o efecto que máis se axuste ás propias necesidades.	Valora os elementos e os recursos empregados.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.6 - Distingue e explica as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación, aplicándoas cun propósito concreto nas súas producións.	Distingue as características da cor en canto a súa luminosidade, tono e saturación, aplicándoas nas súas producións.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Posta en común. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.7 - Obtén diversas texturas a partir da aplicación da cor.	Obtén diversas texturas a partir da aplicación da cor.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.8 - Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores	Executa composicións pareadas nas que aparecen as cores complementarias respectivas.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p>	CCEC CAA

	complementarias respectivas.					INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	
EP-B2.1	6º-EPB2.1.9 - Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas (paisaxe, bodegón etc.).	Debuxa formas, figuras e elementos do contexto con dimensións, proporcións, tamaños e cores axeitadas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CAA
EP-B2.1	6º-EPB2.1.10 - Explica coa terminoloxía aprendida o propósito dos seus traballos e as características dos mesmos.	Explica o propósito dos seus traballos e as características dos mesmos.	X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC CCL
EP-B2.2	6º-EPB2.2.1 - Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	Representa con claroscuro a sensación espacial de composicións volumétricas sinxelas.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA
EP-B2.2	6º-EPB2.2.2 - Experimenta coa superposición de planos para crear volumes.	Experimenta coa superposición de planos para crear volumes.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA
EP-B2.2	6º-EPB2.2.3 - Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	Utiliza a liña horizontal como elemento expresivo para proporcionar sensación de profundidade.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas.	CCEC CAA

EP-B2.2	6º-EPB2.2.4 - Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais.	Fai obxectos tridimensionais utilizando o recorte, o encartado e o pegado de pezas de diversas formas, utilizando diversos tipos de materiais.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas.</p>	CCEC CAA
EP-B2.3	6º-EPB2.3.1 - Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico español, nomeadamente aquelas que foron declaradas Patrimonio da Humanidade.	Recoñece, respecta e valora as manifestacións artísticas máis importantes do patrimonio cultural e artístico.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Rexistro anecdótico (anecdótico).</p>	CSC CCEC
EP-B2.3	6º-EPB2.3.2 - Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas.	Aprecia as posibilidades que ofrecen os museos de coñecer obras de arte expostas neles e goza con elas.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CSC CCEC
EP-B2.3	6º-EPB2.3.3 - Coñece algunha profesión do ámbito artístico, interésase polas características do traballo de artistas e artesáns ou artesás, e goza como público coa observación das súas producións.	Coñece algunha profesión do ámbito artístico.				<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Investigacións.</p>	CSC CCEC

EP-B2.4	6º-EPB2.4.1 - Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias.	Utiliza as tecnoloxías da información e da comunicación como fonte de información e documentación para a creación de producións propias.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CD CCEC
EP-B2.4	6º-EPB2.4.2 - Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais (copiar, pegar; modificar tamaño, cor, brillo, contraste etc.) que serven para a ilustración de textos.	Manexa programas informáticos sinxelos de elaboración e retoques de imaxes dixitais.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CD CCEC
EP-B2.4	6º-EPB2.4.3 - Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas).	Elabora e prepara documentos propios da comunicación artística (carteis, guías ou programas).			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas.</p>	CD CCEC
EP-B2.5	6º-EPB2.5.1 - Produce obras plásticas, logo de escoller as técnicas e os instrumentos máis axeitados para conseguir unha finalidade determinada.	Produce obras plásticas cunha finalidade determinada.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CCEC CAA
EP-	6º-EPB2.5.2 - Respecta os	Respecta os materiais, os utensilios	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p>	CSC

B2 .5	materiais, os utensilios e os espazos.	e os espazos.				INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.	CCEC
EP- B2 .5	6º-EPB2.5.3 - Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.	Aмосa interese polo traballo individual e colabora no grupo para a consecución dun fin colectivo, respectando as iniciativas de cada compañeiro ou compañeira.	X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC
EP- B2 .5	6º-EPB2.5.4 - Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades	Participa con interese nas actividades propostas, apreciando a realización correcta, precisa, ordenada e limpa dos exercicios e das actividades	X		X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC CAA
Bloque 3: Debuxo xeométrico							
EP- B3 .1	6º-EPB3.1.1 - Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos nas súas composicións con fins expresivos.	Identifica os conceptos de horizontalidade e verticalidade, e utilízalos con fins expresivos.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CAA CMC T
EP- B3 .1	6º-EPB3.1.2 - Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón.	Traza rectas paralelas e perpendiculares, usando o escuadro e o cartabón.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA CMC

						INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	T
EP-B3.1	6º-EPB3.1.3 - Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico.	Utiliza a regra considerando o milímetro como unidade de medida habitual aplicada ao debuxo técnico.	X			PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CMC T
EP-B3.1	6º-EPB3.1.4 - Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás.	Suma e resta segmentos utilizando a regra e o compás.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CMCT CCEC
EP-B3.1	6º-EPB3.1.5 - Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás.	Calcula graficamente a mediatriz dun segmento utilizando a regra e o compás.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CMCT CCEC
EP-B3.1	6º-EPB3.1.6 - Traza círculos co compás coñecendo o raio.	Traza círculos co compás coñecendo o raio.				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CMCT CCEC
EP-	6º-EPB3.1.7 - Divide a circunferencia	Divide a circunferencia				PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos	CMCT

B3 .1	en dúas, tres, catro e seis partes iguais, utilizando o material propio do debuxo técnico.	utilizando o material propio do debuxo técnico.				alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC
EP- B3 .1	6º-EPB3.1.8 - Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor.	Aplica a división da circunferencia á construción de estrelas e elementos florais aos que posteriormente lles dá cor.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CMC T CAA
EP- B3 .1	6º-EPB3.1.9 - Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico.	Continúa series con motivos xeométricos (rectas e curvas) utilizando unha cuadrícula propia facilitada cos instrumentos propios do debuxo técnico.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CCEC CAA
EP- B3 .1	6º-EPB3.1.10 - Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón.	Suma e resta ángulos de 90, 60, 45 e 30 graos utilizando o escuadro e o cartabón.			X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	CMCT
EP- B3 .1	6º-EPB3.1.11 - Analiza a realidade descompóndoa en formas xeométricas básicas e trasladándoa a composicións	Analiza a realidade descompóndoa en formas xeométricas básicas e	X		X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.	CCEC CAA

	bidimensionais.	trasladándoa a composicións bidimensionais.				INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.	
EP-B3.1	6º-EPB3.1.12 - Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas simples.	Identifica nunha obra bidimensional formas xeométricas simples.	X			<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común.</p>	CCEC CMC T
EP-B3.1	6º-EPB3.1.13 - Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente.	Realiza composicións utilizando formas xeométricas suxeridas polo ou pola docente.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CCEC CMC T CSIE E
EP-B3.1	6º-EPB3.1.14 - Coñece e comprende o termo de escala e é capaz de aplicalo cambiando a escala dun debuxo sinxelo mediante o uso de cuadrícula.	Coñece e comprende o termo de escala e aplicao mediante o uso de cuadrícula.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Resolución de exercicios e problemas. Caderno de clase.</p>	CMCT CCEC
EP-B3.1	6º-EPB3.1.15 - Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais, apreciando as súas diferenzas e similitudes.	Recoñece, clasifica e constrúe os polígonos elementais.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións plásticas. Caderno de clase.</p>	CMCE T CCEC
EP-B3.2	6º-EPB3.2.1 - Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo, e valora a	Coñece e aprecia o resultado da utilización correcta dos instrumentos de debuxo.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CAA CMC

	precisión dos resultados.						T
--	---------------------------	--	--	--	--	--	---

5. Grado de consecución mínima dos estándares.

Enténdese que os estándares mínimos logranse ao finalizar o curso. Ao longo das diferentes unidades de programación do curso, propoñeremos situacións de aprendizaxe-avaliación diversas que evidencien a adquisición progresiva de devanditos estándares mínimos. Non sería recomendable vincular a adquisición dun determinado estándar mínimo a unha única pregunta-ítem-indicador dun instrumento de avaliación, ou mesmo a unha única unidade didáctica/tema/proxecto, xa que a información faise insuficiente para poder determinar con certo grao de obxectividade que ditos estándares foron suficientemente adquiridos. Será a posta en práctica de diversas unidades didácticas/temas/proxectos utilizados no curso, e a aplicación de instrumentos de avaliación variados, a fonte de información que fundamentará a adquisición dos estándares mínimos.

Por iso é importante establecer mecanismos para controlar en que instrumentos de avaliación e unidades de programación para comprobar posibles desaxustes.

A definición dos estándares mínimos adquire gran importancia non só á hora de decidir si un alumno/a supera ou non unha determinada área, senón tamén no deseño dos procesos de apoio, reforzo e recuperación ao alumnado.

A non adquisición dos estándares mínimos podería causar dificultades para continuar o proceso de ensino-aprendizaxe en cada área.

❖ Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de Ciencias Naturais.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
CNB1.1.2 CNB1.4.1	CNB2.1.1	CNB3.1.1	CNB4.1.2	CNB5.1.2

❖ Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de Ciencias Sociais.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4
CSB1.2.2 CNB1.5.2 CNB1.9.1	CNB2.3.1	CNB3.3.3 CNB3.5.1	CNB4.2.1 CNB4.3.6

❖ Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a material de L. Castelá e Literatura.

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
LCB1.1.4	CNB2.1.1	CNB3.1.2	CNB4.2.1	CNB5.2.1

CNB1.3.1	CNB2.5.3	CNB3.2.3	CNB4.4.6	CNB5.4.1
CNB1.8.1	CNB2.9.1	CNB3.5.1		

❖ **Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de L. Galega e Literatura.**

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
LGB1.4.1	LGB2.1.8	LGB3.1.2	LGB4.1.3	LGB5.1.2
LGB1.5.1	LGB2.5.2	LGB3.4.2		LGB5.2.2
LGB1.6.4	LGB2.7.2	LGB 3.7.1		

❖ **Grado mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia de Matemáticas.**

BLOQUE 1	BLOQUE 2	BLOQUE 3	BLOQUE 4	BLOQUE 5
MTB1.4.1	MTB2.1.2	MTB3.1.2	MTB4.1.4	MTB5.1.1
MTB1.5.2	MTB2.6.3	MTB3.2.1	MTB4.2.2	
	MTB2.8.12			

Os instrumentos de avaliación están recollidos na táboa do apartado 4 asociados a cada estándar. Na súa elaboración atendeuse a que estes instrumentos fosen variados e obxectivos, acadando unha avaliación funcional, realista e obxectiva do alumnado.

6. Temporalización.

ÁREAS	1º TRIMESTRE	2º TRIMESTRE	3º TRIMESTRE
C. Naturais	1. As plantas 2. Os animais 3. Un planeta cheo de vida	4. A nosa saúde 5. Nutrimentos 6. Relacionámonos e reproducímonos	7. Materia e enerxía 8. Electricidade e magnetismo 9. Máquinas
C. Sociais	1. O mundo que nos rodea 2. O clima e a paisaxe 3. O home e a Terra	4. A organización político-territorial da nosa contorna 5. A xente do planeta Terra 6. A economía e o seu funcionamento	7. Descubrindo a Historia 8. A Idade Contemporánea: o noso tempo 9. O patrimonio: a nosa riqueza

Matemáticas	<ol style="list-style-type: none"> 1. Los números naturales 2. Divisibilidad 3. Potencias 4. Números enteros 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Números decimales 6. Fracciones 7. Operaciones con fracciones 8. Proporcionalidad, reglas de tres y porcentajes 	<ol style="list-style-type: none"> 9. Longitudes, capacidades, masas, superficies, volúmenes 10. El sistema sexagesimal 11. Geometría en el plano 12. Estadística
L. Castelá	<ol style="list-style-type: none"> 1. ¡A comer! 2. Yo desearía... 3. El poder de las palabras 4. Las noticias vuelan 	<ol style="list-style-type: none"> 5. El valor de la ciencia 6. Otras culturas 7. Sensibilidad a flor de piel 8. Fantasía 	<ol style="list-style-type: none"> 9. El placer de leer a los clásicos 10. Medio ambiente 11. Sentido crítico 12. Sentido del humor
L. Galega	<ol style="list-style-type: none"> 1. Como montar en bicicleta! 2. A ponte dos Suspiros 3. Crinas ao vento 4. Rimar sen parar! 	<ol style="list-style-type: none"> 5. Terror na cociña 6. Un océano de aventuras 7. Quero que veñan meus pais! 8. Rúas de choiva 	<ol style="list-style-type: none"> 9. No centro do mar 10. Os perigos da illa 11. A representar! 12. Acaba a función
E. Plástica	<ol style="list-style-type: none"> 1. Unha imaxe é igual a mil palabras 2. EmocionArte 	<ol style="list-style-type: none"> 3. ¡En equipo! 4. Action Painting 	<ol style="list-style-type: none"> 5. En pantalla 6. Meninas 7. PublicitARTE

7. Actividades.

As actividades están creadas reflexionando sobre as capacidades que queremos desenvolver e en función dos obxectivos propostos e relacionados directamente coas competencias clave; asemade, o xeito de organizar as mesmas responden ós principios metodolóxicos marcados na programación. Consideraremos tódolos **ámbitos de experiencia, intereses e necesidades** dos nenos/as, para decidir nun principio cales son as máis axeitadas para desenvolver os obxectivos e os contidos. En canto aos criterios a ter en conta no seu deseño, han ser **significativas**, que teñan interese para o alumno/a, que participen e lles motiven, que supoñan un reto para a súa competencia persoal. Por outra banda que **potencie as relacións entre iguais**, nun clima acolledor e cálido, establecendo actividades de grupo ou individuais que empreguen dinámicas baseadas na aprendizaxe cooperativa. Procurar no seu desenvolvemento a **participación de distintos membros da comunidade educativa** (pais e nais, mestres, ANPA, organismos, recursos públicos,...). Temos en conta tamén os **espazos, os materiais e recursos** que se van a empregar.

As actividades que se realizarán ao longo do curso estarán pensadas para o máximo cumprimento dos distintos obxectivos marcados para as áreas.

8. Procedementos e instrumentos de avaliación.

A avaliación recollida no Decreto 105/2014 do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia, e na Orde do 9 de xuño de 2016, pola que se regula a avaliación na educación primaria na nosa comunidade.

AVALIACIÓN DO PROCESO DE APRENDIZAXE DOS ALUMNOS/AS.

A avaliación concíbese da seguinte maneira:

- Continua e global tendo en conta o progreso do alumnado no conxunto das áreas do currículo. Contémplanse tres modalidades:

- **Avaliación inicial.** Proporciona datos acerca do punto de partida de cada alumno/a que permiten unha atención es diferenzas e unha metodoloxía adecuada.

Pártese, tamén, da información da familia, do informe do centro do curso anterior, dunha observación directa das crianzas nos primeiros días de clase, o iniciais calquera unidade didáctica e dunha exploración de coñecementos previos.

- **Avaliación formativa.** Concédelle importancia á evolución do alumnado conferindo unha visión das dificultades e dos progresos de cada un/ unha.

Pártese da observación directa e sistemática sobre:

- Grao de participación e interese nas tarefas colectivas.
- Progresos e dificultades dos novos contidos.
- Revisión diaria das actividades individuais.
- Corrección das actividades na clase en gran grupo e individual.

- **Avaliación sumativa.** Establece os resultados ao remate do proceso total de aprendizaxe en cada período formativo e a consecución dos obxectivos.

- *Individualizada*, centrándose na evolución de cada alumno e na súa situación inicial e particularidades.
- *Integradora e inclusiva*, contempla a existencia de diferentes grupos e situacións e a flexibilidade na aplicación dos criterios de avaliación que si seleccionan.
- *Cualitativa*, na medida en que se aprecian todos os aspectos que inciden en cada situación particular e se avalían de forma equilibrada os diversos niveis de desenvolvemento do alumno, non só os de carácter cognitivo.
- *Orientadora*, dado que lle proporcionaá alumna ou alumno ou a información precisa para mellorar a súa aprendizaxe e adquirir estratexias apropiadas.

9. Metodoloxía.

A Lei Orgánica 8/2013, de 9 de decembro, para a Mellora da Calidade Educativa, no seu artigo 6 mantén a metodoloxía dentro dos elementos do currículo e establece que “comprende tanto a descrición das prácticas docentes como a organización do traballo dos docentes.” O decreto 105/2014, do 4 de setembro polo que se establece o currículo de educación primaria na CCAA de Galicia, contempla que a metodoloxía é unha parte do currículo que comprende tanto a descrición das prácticas docentes coma a organización do traballo persoal docente, sendo o artigo 4 máis concreto e establecendo a metodoloxía didáctica como: conxunto de estratexias, procedementos e accións organizadas e planificadas polo profesorado, de xeito consciente e reflexivo, coa finalidade de posibilitar a aprendizaxe do alumnado e o logro dos obxectivos suscitados.

Ademais do concepto, a normativa impele a continuar e acelerar o proceso de renovación metodolóxica que implican as competencias clave para unha mellor educación dos alumnos. Mostra diso é o parágrafo do preámbulo da Lei Orgánica 8/2013:

A educación é a clave desta transformación mediante a formación de persoas activas con autoconfianza, curiosas, emprendedoras e innovadoras, desexosas de participar na sociedade á que pertencen, de crear valor individual e colectivo, capaces de asumir como propio o valor do equilibrio entre o esforzo e recompensa. O sistema educativo debe posibilitar tanto a aprendizaxe de cousas distintas como o ensino de xeito diferente, para poder satisfacer a uns alumnos e alumnas, que han ir evolucionando coa sociedade na que viven. Necesitamos propiciar as condicións que permitan o oportuno cambio metodolóxico, de forma que o alumnado sexa un elemento activo no proceso de aprendizaxe. Os alumnos e alumnas actuais cambiaron radicalmente en relación cos de fai unha xeración. A globalización e o impacto das novas tecnoloxías fan que sexa distinta o seu xeito de aprender, de comunicarse, de concentrar a súa atención ou de abordar unha tarefa.

Para determinar o marco metodolóxico que faga posible estes avances, o Decreto 105 no seu art.15 tras destacar o carácter esencial deste elemento curricular, establece uns principios metodolóxicos aplicables ao conxunto da etapa, unhas orientacións metodolóxicas, xerais e específicas para toda a etapa e áreas, destacando a atención á diversidade, atención individualizada, posta en práctica de mecanismos de reforzo, comunicativa, inclusiva, activa, participativa, e dirixida ao logro dos obxectivos e das competencias clave, desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real. Integración de distintas

experiencias e aprendizaxes, promovendo o traballo colaborativo e favorecendo a capacidade de aprender, fomento da lectura, desenvolvemento das intelixencias múltiples, fomento da creatividade.

PRINCIPIOS METODOLÓXICOS

- **METODOLOXÍA COMUNICATIVA, INCLUSIVA, ACTIVA E PARTICIPATIVA.**

Dirixida ao logro dos obxectivos e competencias clave. Prestarase atención ao desenvolvemento de metodoloxías que permitan integrar os elementos curriculares mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos reais.

- **APRENDIZAXE POR COMPETENCIAS.**

Deberán deseñarse actividades de aprendizaxe integradas que permitan completar os elementos do currículo mediante o desenvolvemento de tarefas e actividades relacionadas coa resolución de problemas en contextos da vida real.

- **TRABALLO COLABORATIVO E EN EQUIPO.**

A acción educativa procurará a integración de distintas experiencias e aprendizaxes do alumnado e terá en conta os seus diferentes ritmos e estilos de aprendizaxe, favorecendo a capacidade de aprender por si mesmos.

- **LECTURA ELEMENTO TRANSVERSAL.**

Traballarase a comprensión de textos, síntese dos mesmos, análise e reflexión, estruturación e análise sintáctico como un piar para fomentar unha boa competencia lectora e lingüística.

- **ATENCIÓN Á DIVERSIDADE.**

Os equipos didácticos deben decidir a metodoloxía aplicable tendo en conta os principios metodolóxicos establecidos no Decreto, xunto coas liñas pedagóxicas do centro, convértense nun referente fundamental.

- **INVESTIGACIÓN E DOCUMENTACIÓN.**

Adquire moita importancia a investigación e o sentido crítico para a selección de información en este curso, onde se traballará a busca autónoma da información en entornos virtuais e tamén bibliográficos, co cal a selección da mesma será de vital importancia, así como o seu tratamento posterior.

- **AUTOAVALIACIÓN E RESOLUCIÓN DE DIFICULTADES.**

Valorarase a capacidade de autoavaliación das tarefas, proxectos e entregas, a fin de decatarse das fortalezas e debilidades, estando moi relacionada coa competencia de Aprender a Aprender, onde se poida crear un aprendizaxe propio.

- **TRABALLO POR TAREFAS E PROXECTOS.**

Colaboramos co Proxecto Documental Integrado do centro “Refoxos aberto ó mundo” para dar unha visión máis ampla e global da vida que hai fora da nosa contorna. Somos conscientes de que estamos nunha zona montañosa e de difícil comunicación, o que fai que o noso alumnado viva parcialmente illado de outros centros poboacionais, servizos, oferta cultural...Deste xeito, trataremos de ofrecer experiencias que abran as fronteiras do seu coñecemento.

Levaremos a cabo un proxecto lonxitudinal de cine, que pretende traballar os guións, storyboard, linguaxe cinematográfica, gravación e edición de vídeo para a creación de pequenas curtametraxes de diferentes temáticas.

Emocionario, proxecto encamiñado a coñecer as emocións e como estas afectan á nosa personalidade, onde se aportará información sobre as emocións para a resolución de conflitos, mellora da autoestima e coñecemento persoal.

Crearemos un supermercado virtual para traballar a alimentación saudable e análise de alimentos e o cálculo matemático mental.

Liña do tempo, esta liña pretende servir de guía para toda a escola para ires colocando nunha liña cronolóxica tanto os hitos históricos como as personaxes da cultura, política ou personaxes de sona mundial na súa época e poder así comparar os distintos períodos e a súa influencia nos acontecementos de cada época atendendo sempre á igualdade de xénero.

Caderno de investigacións, que pretende a documentación constante de pequenas investigacións realizadas polo alumnado de xeito voluntario que pretende fomentar o hábito de investigación e documentación diario así coma o esforzo e interese pola aprendizaxe.

Edixgal. Traballaremos este curso nun entorno virtual de aprendizaxe onde primará, a inicio de curso, a formación no manexo do novo entorno EVA, e os aplicativos que contén o equipamento do alumnado a fin de coñecer os diferentes editores, motores de busca e plataformas virtuais de aprendizaxe.

10. Materiais e recursos didácticos.

Entendemos por recurso todo aquilo que utilizamos coa intención de favorecer o proceso de ensino-aprendizaxe. Teñen diferentes funcións dependendo da utilización que se faga deles:

- Equipamento Edixgal, para alumnado e profesorado.
- Proporcionar información a través de libros, vídeos, programas informáticos, etc.
- Servir de orientación ao alumnado axudándolles a organizar a información, a relacionar conceptos, a aplicarlos, a crear outros novos, etc.
- Espertar e manter o interese con un bo material didáctico.
- Utilización da biblioteca e os recursos dos recunchos de traballo dela.

En canto aos **recursos materiais** traballamos co equipamento Edixgal, e tamén con material curricular (material e instrumentos de axuda que nos poden axudar no proceso de E/A como guías e libros de editoriais, revistas, documentos oficiais, páxinas web e Blog unrefoxosdecine, fichas, mapas mentais,...), taboleiros didácticos, materiais manipulativos, materiais audiovisuais (imaxes, material sonoro, etc.), material informático e audiovisual (PC portátil, proxector, actividades temáticas, presentacións multimedia, enciclopedias, etc.), servizos telemáticos (páxinas web, blog, enciclopedias, etc.), vídeos interactivos, materiais de expresión artística, etc.

O Entorno Virtual EVA, proporciona gran riqueza de recursos e experiencias didácticas para o noso alumnado. As familias, aportan material propio, como poden ser álbumes de fotos, material de refugallo, envases, experiencias, escritos, etc. Elaboración de material na aula.

O propio alumnado, elabora *material propio* para exposicións, creación de material audiovisual para divulgación e consolidación do aprendido, material específico para recoller medicións, observacións,....

En canto aos **recursos humanos** tiven en conta o *departamento de orientación* xa que colabora na detección e prevención de problemas de aprendizaxe e orienta tanto ás crianzas, profesores e familias nos ámbitos persoal, psicopedagóxico e profesional; as *familias*, existe colaboración na obtención de información para propostas de traballo na escola, na educación directa dos seus fillos e fillas, proporcionándolles recursos que os mestres consideran necesario para o seu proceso de ensino-aprendizaxe; *os alumnos/as* a través de titorías individuais proporcionan información sobre o seu proceso de ensino aprendizaxe, das súas dificultades, dos seus intereses,... *os mestres e mestras do equipo docente* que a través da avaliación recolleemos información necesaria e relevante.

Por último, en canto aos denominados **recursos vivenciais**, referímonos a todas aquelas experiencias que afectan ao alumnado, desde a convivencia nos distintos ámbitos da vida escolar (aula, recreo...) ata aquelas situacións nas que o centro recibe visitas ou o alumnado desprázase a outros contornos e participa de actividades nas que se require presenza activa, destacando a mellora da biblioteca, programa PLAMBE (en proceso de solicitude), que oferta un espazo diferente de traballo e aprendizaxe.

11. Criterios de cualificación.

Nas áreas de: L. Galega, L. Castelá, Matemáticas, Ciencias Naturais e Ciencias Sociais:

ELEMENTOS AVALIABLES	PONDERACIÓN
----------------------	-------------

Estándares competenciais. (Traballados en todos os trimestres).	60 %
Estándares curriculares.	40 %

12. Deseño avaliación inicial.

A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia establece no punto 4.3 que: *“Durante o primeiro mes de cada curso escolar a persoa titora realizará unha avaliación inicial, coa finalidade de adecuar as ensinanzas ao alumnado e facilitar a progresión adecuada no seu proceso de aprendizaxe, incidindo na obtención de información sobre o grao de desenvolvemento das competencias clave. Esta avaliación, que incluírá a análise dos informes persoais da etapa ou curso anterior e si completará coa información obtida das familias, será o punto de referencia para a toma de decisións nas programacións de aula, así como para a adopción das medidas ordinarias ou extraordinarias que si consideren oportunas para cada alumna ou alumno.”*

Tendo en conta o dito anteriormente, a principios de curso recadei a información deste grupo das sesións de avaliación do curso pasado, dos informes individuais de áreas, na que os resultados amosan unha mellora na competencia lingüística a nivel xeral e tamén na competencia matemática.

Partindo desta información e recopilando os estándares imprescindibles que considerei apliquei unas probas nas áreas de lingua castelá, lingua galega e matemáticas sendo os resultados acadados satisfactorios, amosando unha clase con boas destrezas e competencias en todos os campos de traballo, investigación, dixital, matemática, lingüística e artística.

Os instrumentos para levar a cabo a avaliación inicial, e seguindo estas directrices, son:

- Asembleas na aula.
- Probas estandarizadas escritas e orais.
- Entrevistas coas familias.
- Observación directa.
- Intercambio de información co resto do profesorado que incida na aula.
- Reunión co equipo de Orientación.

Posteriormente procedese a valorar os resultados da avaliación e deseñar o curso especialmente con aqueles nenos con algún informe diagnóstico do curso anterior, destacando a necesidade de focalizar a atención en un alumno/a que precisa dun maior seguimento e reforzo ao presentar un déficit de atención.

13. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e práctica docente.

Para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente analizarase e valorarase os seguintes indicadores de logro para posteriormente, tomar as medidas oportunas.

Formato orientativo de autoavaliación da programación didáctica.

LEND DA ESCALA DE VALORACIÓ N.	Inadecuado	0	Escasa ou nula constancia. Non se alcanzan os mínimos aceptables e necesita unha mellora substancial.
	Insuficiente	1	Omítese elementos fundamentais do indicador establecido.
	Básico	2	Evidénciase cumprimento suficiente do indicador establecido.
	Competente	3	Evidénciense prácticas sólidas. Clara evidencia de competencia e dominio técnico no indicador establecido.
	Excelente	4	Evidénciense prácticas excepcionais e exemplarizantes, modelos de referencia de boas prácticas.

ASPECTOS SUSCEPTIBLES DE ANALIZAR COMO PARTE DA REVISIÓN, AVALIACIÓN E MODIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN DIDÁCTICA.	1	2	3	4
Organizáronse e secuenciado os estándares de aprendizaxe avaliábeis en relación es distintas unidades de programación.				
Definíronse os indicadores de logro vinculados aos estándares de aprendizaxe.				
Determináronse os estándares de aprendizaxe mínimos.				
Asociáronse os estándares de aprendizaxe avaliábeis, os instrumentos de avaliación e indicadores de logro.				
Deseñouse a avaliación inicial e definíronse as consecuencias dos seus resultados.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Tivéronse en conta co grupo específico de alumnos medidas xerais de intervención educativa.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Contempláronse as medidas específicas de intervención educativa propostas para os alumnos con necesidade específica de apoio educativo.				

Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Realizouse adaptación curricular significativa de áreas ou materias aos alumnos que tivesen autorizada dita medida específica extraordinaria.				
Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos: Realizouse aceleración parcial de áreas ou materias aos alumnos que tivesen autorizada dita medida específica extraordinaria.				
Definíronse programas de apoio, reforzo, recuperación ou ampliación ao alumnado vinculados cos estándares de aprendizaxe.				
Avaliouse a eficacia dos programas de apoio, reforzo, recuperación, ampliación propostos ao alumnado.				
Preséntanse desde a área estratexias para a animación á lectura e o desenvolvemento da comprensión e expresión oral e escrita.				
Consideración de medidas para incorporar as TIC aos procesos de ensino e aprendizaxe.				
Aplícase a metodoloxía didáctica acordada no equipo didáctico a nivel de organización, recursos didácticos, agrupamento do alumnado, etc.				
Vinculación das unidades de programación con situacións reais, significativas, funcionais e motivantes para o alumnado.				
Identifícase en cada instrumento de avaliación a súa vinculación cos estándares de aprendizaxe.				
Relaciónanse procedementos e instrumentos de avaliación variados.				
Os estándares mínimos están identificados en diferentes unidades de programación e instrumentos de avaliación diversos.				
Información es familias e ao alumnado dos CE-estándares de aprendizaxe, procedementos e instrumentos de avaliación, criterios de cualificación e estándares imprescindibles.				
Realizouse unha análise técnica-normativa dos recursos didácticos, incluídos os materiais curriculares e libros de texto para o alumnado.				
Coordinación entre o equipo didáctico. Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas. Coordinación do profesorado a nivel vertical: outros cursos e etapas.				
Tratamento preciso dos temas transversais nas diferentes unidades de programación.				
Actividades extraescolares e complementarias.				

14. Organización das actividades de seguimento e recuperación das materias pendentes.

A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia sinala no seu artigo 6 relativo á promoción de curso e de etapa nos seus apartados 1, 3 e 4:

1. Ao finalizar cada un dos cursos, e como consecuencia do proceso de avaliación, o equipo docente do grupo, na sesión de avaliación final, decidirá sobre a promoción do alumnado. A

decisión será adoptada de forma colexiada, tendo en conta os criterios de promoción e tomando especialmente en consideración a información e o criterio do profesorado titor.

3. Cando un alumno ou alumna *non promocióne deberá permanecer un ano máis no mesmo curso*. Esta medida poderá adoptarse *unha soa vez durante la etapa*, oídos os pais, as nais ou as persoas que exerzan a tutoría legal, e **deberá ir acompañada dun plan de reforzo, recuperación e apoio**.

4. A repetición consideraras unha *medida de carácter excepcional* e tomarase tras escotar o resto das medidas ordinarias de reforzo e apoio para resolver las dificultades de aprendizaxe do alumnado.

5. O alumnado que promocióne de curso con algunha área con cualificación negativa deberá **seguir un plan específico de recuperación**.

Este curso escolar non hai ningún alumno/a en situación de repetición de curso, co cal non se adxunta un plan específico de recuperación.

15. Instrumentos de avaliación e criterios de cualificación das materias pendentes.

Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final das áreas troncais, específicas e de libre configuración autonómica serán os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis

Avaliación das competencias clave:

O progreso na adquisición das competencias clave forma parte da avaliación dos procesos de aprendizaxe do alumnado. Os referentes para a valoración do grao de adquisición das competencias e o logro dos obxectivos da etapa nas avaliacións continua e final son os criterios de avaliación e os estándares de aprendizaxe avaliábeis que figuran nos anexos do Decreto 105/2014.

Na valoración do desenvolvemento das competencias do alumnado teranse en consideración os estándares de aprendizaxe avaliábeis das diferentes áreas que se relacionan cunha mesma competencia.

Dos niveis de desempeño das competencias clave informarán os indicadores de logro, tales como rúbricas ou escalas de avaliación. Estes indicadores de logro deben incluír diferentes rangos de desempeño, tendo en conta o principio de atención á diversidade.

PROCEDIMENTO AVALIACIÓN

Describen os mecanismos que se van seguir para realizar a avaliación do alumnado, tales como, entre outros, a observación sistemática do traballo dos alumnos, as probas orais e escritas, os protocolos de rexistro, ou os traballos de clase (art.7.6 Orde ECD/65/2015). O profesorado debe

utilizar procedementos de avaliación variados como parte integral do proceso de ensino-aprendizaxe.

Cómpre incorporar nas programacións didácticas procedementos que permitan a participación do alumnado na avaliación dos seus logros, como a autoavaliación, a avaliación entre iguais ou a co avaliación. (art.7.6 Orde ECD/65/2015).

INSTRUMENTO AVALIACIÓN

Medios ou recursos para a obtención de datos que ofrezan validez e fiabilidade na identificación das aprendizaxes adquiridas. Existe unha estreita relación entre os procedementos e os instrumentos de avaliación, no sentido que estes últimos son os documentos ou rexistros a través dos que se concretan os procedementos de avaliación.

Están presentes nas táboas de triangulación desta programación.

No caso de ter que aplicar uns instrumentos para recuperar unha materia pendente sería a través da avaliación continua e axustándose aos referentes da avaliación mediante os procedementos e instrumentos de avaliación.

16. Plan de actividades de reforzo/recuperación para alumnado que repite.

Non existe un plan de reforzo específico neste curso.

17. Medidas de atención á diversidade.

Referencias normativas e conceptualización.

A Lei Orgánica 2/2006, do 3 de maio, de Educación, modificada pola Lei Orgánica 8/2013 do 9 de decembro, modificada á súa vez pola Lei Orgánica 3/2020 do 29 de decembro (LOMLOE), expón a esixencia de proporcionar unha educación de calidade a todo o alumnado, tendo ao mesmo tempo en conta a diversidade dos seus intereses, características e situacións persoais e establece a atención á diversidade como principio fundamental que debe rexer todo o ensino básico, co obxectivo de proporcionar a todo o alumnado unha educación adecuada es súas características e necesidades.

No seu preámbulo establece o seguinte:

“Na etapa primaria ponse a énfase na atención á diversidade do alumnado e na prevención das dificultades de aprendizaxe, actuando tan pronto como estas si detecten. A adecuada resposta educativa a todos os alumnos concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo garántese o desenvolvemento de todos, favorécese a equidade e contribúese

a unha maior cohesión social. A atención á diversidade é unha necesidade que abarca a todas as etapas educativas e a todos os alumnos/as.

E no articulado:

Artigo 1. Principios.

O sistema educativo español, configurado de acordo cos valores da Constitución e asentado no respecto aos dereitos e liberdades recoñecidos nela, inspírase nos seguintes principios:

e) A flexibilidade para adecuar a educación á diversidade de aptitudes, intereses, expectativas e necesidades do alumnado, así como aos cambios que experimentan o alumnado e a sociedade.

Artigo 4.3. Sen prexuízo de que ao longo do ensino básico garántase unha educación común para os alumnos, adoptárase a atención á diversidade como principio fundamental. Cando tal diversidade o requira, adoptaranse as medidas organizativas e curriculares pertinentes, segundo o disposto na presente Lei.

O Decreto 105/14 que establece o currículo de educación primaria na CC.AA de Galicia establece no artigo 15. 1. que nesta etapa poñerase especial énfase na atención á diversidade do alumnado na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

Tendo en conta o anterior:

Medidas de atención á diversidade relacionadas co grupo específico de alumnos/as de 6º de primaria.

Consultando o historial do alumnado e as cualificacións do curso anterior non se aprecia necesidade de aplicar ningunha medida de atención á diversidade específica máis alá da adaptación das metodoloxías e velocidades de traballo observables nas dinámicas propias de aula.

Dentro das medidas xerais, aplicables a todos os alumnos contémplanse:

- A elección dunha metodoloxía que responda a todos os alumnos/as así como o emprego dos recursos necesarios.
- Selección e utilización de materiais curriculares iguais que os que se traballan co grupo-clase.
- Organización do tempo e o espazo (estructurar as actividades, apoios visuais,...)
- Realización de apoios de aula ordinarios que se contemplan semanalmente nas distintas áreas especialmente linguas e matemáticas.

18. Concreción dos elementos transversais.

A inclusión dos elementos transversais no ensino ofrécenos unha magnífica oportunidade para reflexionar sobre a dimensión máis persoal da educación, porque permítenos ter en conta todo aquilo que nos permite “ser persoas”, traballar a afectividade, os sentimentos, a creatividade, a

autoestima, a autonomía persoal respectando a un tal como é pero tamén a pertenza a un grupo, á importancia de sentirse querido e valioso/a para os demais.

Estes temas, polo seu carácter interdisciplinar, axudan a establecer conexións e a crear vínculos entre ciencia e experiencia, entre saber e vida. É importante que na miña programación quede constancia das decisións sobre como incluílos na actividade da clase e relacionalos cos elementos do currículo. Decisións como:

- Incorporalos a outros que lles sexan afíns.
- Iniciar determinadas unidades didácticas con tópicos relativos a estas materias.
- Partir dos valores que teñen en si mesmos e incorporalos ás áreas.

O tratamento dos temas transversais debe impregnar todo o proceso de ensino-aprendizaxe, e para iso debemos ter en conta que os valores que fomentan os temas transversais forman parte do contido das competencias clave, e que o seu tratamento transversal é unha vía para globalizar o ensino e realizar proxectos didácticos interdisciplinares.

A programación didáctica recollerá o ensino desde as diferentes unidades de programación dos seguintes temas transversais:

- A comprensión lectora
- A expresión oral e escrita
- A comunicación audiovisual
- As tecnoloxías da información e a comunicación
- O emprendemento
- A educación cívica e constitucional
- A prevención da violencia de xénero.
- A educación e a seguridade viaria.
- A actividade física e a dieta equilibrada.
- A aprendizaxe cooperativa e o desenvolvemento do asociacionismo entre o alumnado.
- O desenvolvemento sustentable e o medio ambiente.

Estes son comúns para todas as áreas. A especificidade do currículo de cada área permitirá ampliar o tratamento dos temas transversais.

Dous tipos de valores a traballar:

12. Valores sociais que configuran o sistema educativo dándolle unha dimensión ética e que todos debemos coñecer e respectar, baseados nos valores, liberdades e dereitos constitucionais e nos dereitos humanos: igualdade entre homes e mulleres, prevención da violencia de xénero, tolerancia, solidariedade, xustiza, equidade. Son importantes porque sustentan a práctica da cidadanía democrática.

13. Valores de tipo individual que hai que desenvolver nos alumnos/as: liberdade e responsabilidade persoal, esforzo individual, prevención da violencia e resolución pacífica de conflitos, confianza en si mesmo/a, sentido crítico, iniciativa persoal, curiosidade, interese, creatividade, espírito emprendedor, vida saudable (hixiene, dieta, e actividade deportiva) educación vial, desenvolvemento sostible e medio ambiente, riscos derivados do uso das TIC.

19. Contribución ao proxecto lector, ao plan TIC e ao plan de convivencia.

Contribución ao Plan Lector do centro

Respecto do Plan lector son fundamentais a planificación e organización escolar dentro da aula para contribuír a este Plan e así abarcar a diversidade de tipos de textos, situacións comunicativas e xéneros discursivos para conseguir que os alumnos/as estean capacitados para abordar non só **textos continuos** (como os narrativos, expositivos, descritivos, argumentativos, etc.) que se viñeron traballando tradicionalmente na escola, senón tamén outras variedades que os alumnos atoparán cotidianamente, coñecidos como **textos descontinuos**, que presentan doutro xeito a información ou a intención: mapas, anuncios, diagramas, táboas, cadros e gráficos, etc.

Hai que ter presentes os cambios experimentados no noso mundo, que introduciu a sociedade da información e a comunicación.

Para obter máis información como titora, analizarei aqueles criterios de avaliación e estándares de aprendizaxe do seu perfil de área, directamente relacionados coa lectura. E tal e como se pode observar, os criterios e estándares vinculados á mellora e á comprensión, achéganos información moi concreta respecto de aspectos como a tipoloxía de textos, ou contidos das lecturas.

Indícanse a continuación outras consideracións de carácter xeral:

a) Estratexias metodolóxicas que se aplicarán para o desenvolvemento da competencia en comunicación lingüística e o fomento do hábito lector. Con elas, debería garantirse que:

- Van usar fontes de información e documentación diversas.
- Propoñeranse aos alumnos/as situacións comunicativas variadas.
- Abordaranse distintos tipos de textos e xéneros en función das características dos alumnos/as.
- As actividades do Plan Lector levaranse a cabo en formatos e soportes diversificados.
- Poñerase un especial empeño en que os alumnos con necesidades educativas especiais avancen ata onde sexa posible na competencia en comunicación lingüística.
- Atenderanse as necesidades dos alumnos que por motivos persoais, familiares ou sociais requiran reforzo e apoio educativo na consecución da competencia en comunicación lingüística.
- Ao programar as actividades vinculadas ao plan lector, debo prever e concretar as estratexias que pretendo desenvolver:

- Ler cun fin lúdico e de coñecemento.
- Procurar información.
- Expresar, expoñer, explicar a lectura.
- Ampliar de forma comprensiva o vocabulario novo, cun nivel crecente de complexidade.
- Recoñecer e utilizar palabras aprendidas durante a lectura.
- Recapitular periodicamente mentres se aborda un texto.
- Inferir a partir dun texto, en función do nivel de desenvolvemento dos alumnos.
- Xerarquizar as ideas dun texto.
- Comprender a estrutura do texto proposto e realizar un esquema sobre el.
- Resumir un texto...

b) Tamén temos un tempo de uso semanal da biblioteca escolar, como recurso educativo que apoia o traballo dos alumnos/as, mediante intervencións pedagóxicas que fomentan a aprendizaxe autónoma.

c) Está establecido un tempo diario de 20 minutos de lectura individual, e 15 minutos de lectura grupal, practicando a escoita activa, comprensión, entoación, diferentes lecturas para diferentes tipos de texto...

d) Participaremos en todas as propostas determinadas polo equipo de biblioteca que tratarán de dinamizar o centro escolar e implicar a toda a comunidade educativa.

Contribución ao Plan TIC

O traballo informático afondará en contidos audiovisuais que aporte unhas maiores competencias informáticas e tecnolóxicas para o alumnado, posto que todo o proceso de ensinanza-aprendizaxe está mediado con estes entornos e equipos informáticos.

Tanto de forma individual dende cada aula coma de forma grupal, as TIC forman parte do noso centro e o alumnado participa nela. Contamos na aula coa equipamento Edixgal, o cal oferta un ordenador persoal para cada alumno/a e moitos aplicativos que tratarán de desenvolver unha competencia dixital de calidade.

Contribución ao Plan de convivencia

“Aprender a convivir” forma parte das finalidades básicas da educación e constitúe un dos principais desafíos dos sistemas educativos actuais na procura de sociedades máis modernas, xustas e democráticas; máis igualitarias, cohesionadas e pacíficas, nas que fenómenos como o acoso escolar, a violencia doméstica, a violencia de xénero, o maltrato... non teñan cabida.

A educación para a convivencia responde á necesidade de formar unha cidadanía preparada para desenvolver a súa vida respectándose a si mesma, ás demais persoas e responsabilizándose dos seus actos.

Os centros educativos son espazos onde compartimos vivencias xuntos, e iso é a convivencia. Todo canto alí acontece, non só o que pasa dentro das aulas, senón no entorno, adquire carácter educativo e pode facilitar ou dificultala. Cando nun centro xorden problemas de convivencia, tódalas persoas da comunidade educativa deben ser parte da súa solución. O obxectivo final é a mellora da convivencia no Centro como resultado da análise, da reflexión e do acordo; tendo en conta sempre que o primeiro Plan de Convivencia que elabora o Centro é a pedra angular sobre a que se irán apoiando os sucesivos plans de mellora da convivencia.

Para elo, ao longo de todo o curso, levamos a cabo diferentes accións e/ou actividades:

Levaranse a cabo sesións de habilidades sociais na aula:

- Proposta de actividades para traballar a educación emocional e valores coa cal se pretende que sexan conscientes da xestión emocional das súas emocións e ao mesmo tempo a influencia desta na convivencia xeral.

Estas accións, e outras que irán xurdindo ao longo do curso escolar, é un contido máis a levar a cabo ao longo deste ano porque aprender a convivir forma parte das finalidades básicas da educación e constitúe un dos principais desafíos dos sistemas educativos actuais.

20. Actividades complementarias e extraescolares programadas.

As actividades complementarias e extraescolares, están deseñadas para cumprir os obxectivos que se mencionan a continuación:

- Desenvolver aspectos non contemplados nos currículos e que propician o desenvolvemento integral dos alumnos.
- Contribuír ao afianzamento de valores relacionados coa socialización, o respecto aos demais, a solidariedade e a conservación do medio ambiente.
- Afianzar o rexeitamento ao consumo de sustancias nocivas e propiciar hábitos de alimentación e conduta que desenvolvan unha vida chea de saúde.
- Servir de nexo de unión entre o centro e o mundo exterior, achegando ao alumno á súa contorna e estimulando o seu interese polo coñecemento e a cultura.

O obxectivo fundamental da nosa tarefa é conseguir o pleno desenvolvemento da personalidade formada no respecto aos principios democráticos de convivencia e os dereitos e liberdades fundamentais. Para conseguir este fin, as actividades lectivas deben completarse con outras que desenvolvan aspectos non incluídos nos currículos. Convencidos da importancia destas actividades, xa que contribúen a mellorar a calidade educativa e o desenvolvemento dos valores propios dunha sociedade democrática e participativa.

Non existe unha soa forma de aprendizaxe da liberdade a través da linguaxe, senón que se dan tamén outros modos de aprendizaxe non verbais, esencialmente prácticos, que inflúen nos nenos /as de maneira decisiva porque envían mensaxes máis intensas e duradeiras e fan brotar intuicións e iniciativas creativas dentro deles.

O elemento de diversión non debe ser o único que leve á realización das actividades complementarias. É posible por iso educar aos alumnos e ás alumnas para coñecer por que realizan unha determinada actividade, a programala e seleccionala en función das súas capacidades, interese e finalidades, e a avaliar o rendemento obtido. A visita a museos, fábricas, concertos, intercambios, estudo e goce do patrimonio natural, cultural, lingüístico, artístico, histórico e social e practica deportiva, e en xeral un emprego construtivo do lecer, van aparecendo ante os alumnos non xa como un xogo, senón como un fenómeno cultural con implicacións, sociolóxicas, culturais, estéticas e económicas, un fenómeno que han de ser capaces de valorar criticamente, asumindo as responsabilidades que supoñen a súa conservación e mellora, apreciando como fonte de goce e utilizándoo como recurso para o desenvolvemento individual e colectivo. Con elas preténdese que consigan:

- Relacionarse con outras persoas e participar en actividades de grupo con actitudes solidarias e tolerantes, superando inhibicións e prexuízos, recoñecendo e valorando criticamente as diferenzas de tipo social e rexeitando calquera discriminación baseada en diferenzas de raza, sexo, clase social, crenzas e outras características individuais e sociais.

- Analizar os mecanismos e valores que rexen a sociedade co seu funcionamento, en especial os relativos aos dereitos e deberes dos cidadáns, e adoptar xuízos e actitudes persoais con respecto a eles.
- Coñecer as crenzas, actitudes e valores básicos da nosa tradición e patrimonio cultural, valorando criticamente e elixir aquelas opcións que mellor favorezan o seu desenvolvemento integral como persoas.

Para que este plan se poda levar a cabo é precisa a participación dos distintos membros da comunidade escolar e da administración educativa. Tamén hai que propiciar a participación de institucións, organizacións e empresas que sen ánimo de lucro, poidan colaborar.

Diferenciamos entre celebracións escolares e saídas que se desenvolven fóra do centro. Participamos dos dous tipos de actividades:

As celebracións escolares nas que participamos son:

- “Samagosto”
- Festival de Nadal.
- O Entroido.
- Semana da Prensa.
- Conmemoracións sinaladas no calendario escolar para este ano 2021-2022.
- Semana do libro.
- Letras Galegas.
- Celebración do Fin de Curso.
- Tamén nas actividades propostas a partires dos proxectos de centro: Biblioteca e Dinamización da lingua.

As saídas escolares veñen xestionadas polo aproveitamento didáctico das mesmas e a concordancia co currículo escolar. Nembargantes condicionaremos ditas saídas ao protocolo COVID, o cal en principio imposibilita calquera saída, salvo que melloren as condicións durante o curso.

O calendario de efemérides é o seguinte:

TRIMESTRE	MES	CELEBRACIÓN/ SAÍDA
1º T	Outubro:	22/10- Día das Bibliotecas escolares. 29/10- Samagosto.
	Novembro:	20N- Día da Infancia 25N- Día Internacional contra a violencia de xénero.
	Decembro:	Festival de Nadal.
2º T	Xaneiro:	30/1 - Día da paz.
	Marzo:	28/2-2/3 Entroido. 8/3- Día da muller traballadora. 15/3 Día Mundial dos Dereitos do Consumidor. 7/3-11/3 Semana da Prensa.
3º T	Abril:	7/4- Día Mundial da Saúde.

		19/4 – 22/4 Semana do Libro.
	Maio:	9/5 - Día de Europa 16/5 – 20/5 Semana das Letras Galegas Excursión 5º e 6º Fin de curso.
	Xuño:	5/6 - Día Mundial do Medio Ambiente Festival de fin de curso

21. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.

A Orde do 9 de xuño de 2016 pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na CC.AA de Galicia no seu artigo 2.3 sinala “Os mestres e as mestras avaliarán tanto as aprendizaxes do alumnado como os procesos de ensinanza e a súa propia práctica docente, para o cal establecerán indicadores de logro nas programacións docentes.”

Tendo en conta o anterior na miña programación ten que constar:

- O instrumento de avaliación e os indicadores de logro, que debería conter o Proxecto Curricular da Etapa.
- A autoavaliación da propia programación didáctica, o seu proceso de aplicación e os resultados obtidos.
- Tralo proceso de autoavaliación, deberei definir un plan de mellora vinculado aos indicadores que obtiveran puntuacións máis baixas no instrumento de avaliación, co que se persiga mellorar os resultados académicos do alumnado.

Do anterior, remítome ao punto 13 da miña programación na que contemplo un formato orientativo de autoavaliación da programación didáctica, cos seus indicadores de logro.

22. Adenda: Adaptación COVID-19.

22.1. Obxectivos da adenda.

1. Adaptar esta programación didáctica, deseñada para o ensino presencial, á situación de pandemia coa finalidade de continuar co seu desenvolvemento no caso de ter que recurrir ao ensino non presencial.
2. Incorporar as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior, así como planificar a transición ao ensino non presencial, se esta fose necesaria.

3. Reforzar, partindo dos informes individualizados elaborados a finalización do curso 2020/2021 e da avaliación inicial, os elementos curriculares esenciais e as competencias e aprendizaxes imprescindibles do curso anterior.
4. Axustar o currículo, segundo as necesidades do alumnado derivadas dos resultados da avaliación inicial.
5. Establecer medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado.

22.2. Obxectivos prioritarios a traballar nas áreas coa finalidade de detectar as carencias e necesidades do alumnado.

Serán de prioritario traballo neste curso:

1. Impulsar a competencia dixital, debido sobre todo ao traballo na plataforma EVA Edixgal.
2. Traballo da aula virtual e videoclase para previr as metodoloxías aplicables en caso de confinamento.
3. Traballar a oralidade, exposicións grupais que impliquen unha comunicación verbal e non verbal positiva e controlada.
4. Desenvolver a iniciativa, investigación e traballo práctico, amosan pouca iniciativa na toma de decisións e nas habilidades máis prácticas do coñecemento.
5. Traballar e profundar na lingua castelá, observase un nivel competencial inferior posto que a súa lingua vehicular é o galego principalmente.
6. Mellorar o vocabulario e capacidade de expresión do alumnado.
7. Afondar o cálculo mental e habilidades matemáticas prácticas e fornecer as estratexias de resolución de problemas.
8. Formar ao alumnado no manexo da biblioteca, formación de usuarios a fin de desenvolver un traballo autónomo neste espazo.
9. Buscas de información, mellora na obtención, selección e manexo da información obtida na rede, buscas seguras e fiables para obtención da información.
10. Prestar especial atención á área de Ciencias Sociais, existen dificultades xeneralizadas no coñecemento histórico e das institucións e organizacións políticas, económicas e sociais.

22.3. Incorporación das aprendizaxes non adquiridas á programación do curso 21/22.

a) Revisión dos obxectivos de área

Os obxectivos desta área non se modifican.

b) Revisión das competencias clave

As competencias clave non se modifican

c) Revisión dos contidos

Partindo da avaliación inicial, traballaremos os contidos non aprendidos, integrándoos dentro dos deste curso para reforzalos e afianzar eses coñecementos previos antes de amplialos.

22.4. Adaptacións necesarias á docencia non presencial.

a) Metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais (modalidade ensino telemático).

Empregaremos a plataforma normal de traballo EVA, do proxecto Edixgal, coas canles de comunicación propias desta aplicación e a maiores publicitaremos algunhas tarefas grupais e proxectos na páxina web.

As videoclases desenvolveranse no horario normal de clase presencial mediante a aplicación da consellería Falemos, a fin de facer as explicacións grupais e seguimento das clases, correccións de tarefas e orientación das metodoloxías e proxectos deseñados, tratando de seguir a programación e planificación presentada nesta programación.

No caso de apreciarse dificultades de conectividade o traballo supervisarse telefonicamente ou mediante a aplicación ABALAR MOBIL. Informaremos ás familia para comprobar se é un problema técnico ou didáctico, e poder así orientar do mellor xeito posible o traballo do alumno/a.

b) Metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena (modalidade ensino mixto).

No caso de confinamento, as videoclases se realizarán seguindo o propio horario de clase no caso de ser solicitadas polo alumno/a para guiar o traballo. As entregas e revisión de proxectos será tamén mediante a plataforma EVA ou Aula Virtual.

c) Procedementos e instrumentos de avaliación deseñados para o ensino non presencial.

Serán os mesmos que os empregados na concreción curricular de cada estándar de aprendizaxe, valorando as entregas en PDF ou diferentes formatos entregadas na aula virtual ou plataforma EVA.

d) Modo de prover o dereito á educación ao alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática.

Todo o alumnado deste nivel teñen en cesión un equipo Edixgal e comunicaron ter acceso a internet en algún domicilio, aínda que a velocidade de conexión en moitos casos non é a idónea. Existe un equipo de reposto no centro en caso de avaría do equipo. E como último recurso cederase un dos equipos do centro previa sinatura dun acordo de cesión.

e) Mecanismos que o profesorado adoptará para asegurar o seguimento continuo do curso polo alumnado.

Existen unhas dinámicas de planificación e entrega semanal de tarefas no entorno EVA ou aula virtual que o alumnado irá seguindo, no caso de apreciar que un alumno/a non é quen de seguir a planificación deseñada realizaranse chamadas telefónicas ou comunicación mediante ABALAR MOBIL, para orientar á familia e alumnado sobre as dinámicas de traballo.

CEIP DE REFOXOS

Educación Física 6ºEP

Curso 2020-21

Mario Lázaro Juanes

Contido

Base legal.....	3
Introdución e contextualización.....	3
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	4
Concreción dos obxectivos.....	4
Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.....	4
Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	4
Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.....	4
Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	4
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	5
Medidas de atención á diversidade.....	5
Concreción dos elementos transversais.....	5
Actividades complementarias e extraescolares programadas.....	5
Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	5

Base legal.

Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, LOMCE, que modificou a Lei orgánica 2/200, do 3 de maio, de educación (LOE).

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia e o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde 3,5/2020, do 22 de abril, do Ministerio de Educación e Formación Profesional, pola que se establecen o marco e as directrices de actuación para o terceiro trimestre do curso 2019/2020 e o inicio do curso 2020/2021.

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/2020, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, nas que están determinadas liñas para a preparación do curso 2020/2021.

Orde EFP/5,1/2020, do 20 de xuño, pola que se publican acordos da Conferencia Sectorial de Educación, para o inicio e o desenvolvemento do curso 2020/2021.

Protocolo do 22 de xullo de Adaptación ao Contexto da COVID 19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2020/2021.

Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

Resolución conxunta das Consellerías de Educación, Universidade e Formación Profesional e de Sanidade que aproban as instrucións polas que se incorporan a Declaración de actuacións coordinadas en materia de saúde pública aprobadas polo Consejo Interterritorial do Sistema Nacional de Salud Pública (D.O.G nº 174 bis do 28-08-2020) e a actualización das recomendacións sanitarias do Comité Clínico ao Protocolo do 22 de xullo de adaptación ao contexto da COVID 19 nos centros de ensino non Universitario de Galicia para o curso 2020-2021.

Introdución e contextualización.

O noso centro é un colexio rural cunha área de influencia que abarca as dúas parroquias do interior do Concello de Oia: Loureza e Burgueira. O contexto sociolingüístico é galego falante case na súa totalidade cunha grande influencia do castelán cada curso máis palpable.

O alumnado está agrupado en 5 grupos mixtos: 4º Educación Infantil (7 alumn@s), 5º e 6º Educación Infantil (13 alumn@), 1º e 2º EP (8 alumn@), 3º e 4º EP (10 alumn@), e 5º e 6º EP (6 alumn@), En total este curso temos escolarizadas a 44 crianzas: 20 en infantil e 24 en primaria.

O grupo de sexto está composto por 4 crianzas (2 nenas e 2 nenos).

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

La Educación Física está directamente comprometida con la adquisición del máximo estado de bienestar físico, mental y social posible, en un ambiente saludable. La contribución del área a todas las competencias favorece la perspectiva sistémica de los aprendizajes y el tratamiento integral de los contenidos.

Analizando el perfil competencial del área de Educación Física se aprecia su especial contribución al desarrollo de la competencia matemática y las competencias básicas en ciencia y tecnología. Además aporta una incidencia notable a la competencia de aprender a aprender y la competencia social y cívica. También contribuye al desarrollo de la competencia en comunicación lingüística, la competencia sentido de iniciativa y espíritu emprendedor, la competencia en conciencia y expresión cultural y la competencia digital.

Competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología

Cabría diferenciar el tratamiento que desde nuestra área se hace de estas competencias. Por un lado la competencia matemática no parece tener un reflejo en los estándares de aprendizajes evaluables del área de Educación Física. No obstante, y desde una concepción global del proceso de enseñanza-aprendizaje, se puede desarrollar realizando y analizando cálculos (ritmos de carrera, frecuencia cardiaca, puntuaciones,...), utilizando nociones sobre orden, secuencias, cantidades, formas geométricas, leyendo e interpretando diferentes informaciones (mapas, escalas, datos específicos de algún deporte,...), trabajando sobre los ejes y planos corporales, etc.

Sin embargo, la Educación Física contribuye especialmente a las competencias básicas en ciencia y tecnología: el conocimiento de los principios de la naturaleza y más concretamente de todo lo relacionado con el cuerpo humano está en relación directa con nuestros contenidos.

Las actuaciones en Educación Física conllevan poder valorar los efectos de las acciones motrices de forma inmediata, ello posibilita construir y reconstruir con bastante inmediatez estos proyectos encaminados a adecuar las conductas motrices a los criterios de éxito de las situaciones. Este proceso, en ocasiones, se aproxima al propio proceso del conocimiento científico; los hechos y sus efectos, se observan, se identifican y se comprenden, para luego formular hipótesis, validarlas, argumentarlas y así poco a poco ir modelando formas de actuación elementales basadas en la eficacia. Éstas constituyen los principios y reglas de acción motriz.

Los sistemas biológicos, que forman parte esencial de esta dimensión competencial, son también inherentes al área. Un buen conocimiento de nuestro cuerpo humano nos va a permitir gestionar

de una forma mucho más coherente nuestros hábitos de actividad física, alimentación o de higiene, entre otros, contribuyendo además de una forma decisiva a la mejora de la salud. Es fundamental que estos hábitos se afiancen y puedan tener su continuidad no solamente durante la etapa escolar, si no a lo largo de toda la vida.

El conocimiento de los sistemas propios del entorno natural y de la Tierra en general, nos va a permitir que podamos explorar y utilizar nuestro entorno de una forma segura y responsable.

Competencia aprender a aprender

El área contribuye a esta competencia mediante el conocimiento de uno mismo y las propias posibilidades y carencias como punto de partida del aprendizaje, desarrollando un repertorio variado que facilite su transferencia a otros aprendizajes más complejos de manera cada vez más autónoma.

En Educación Física se trata de aprender conductas motrices y aprender desde las conductas motrices; ellas dan identidad al área; inciden muy directamente en el alumno y le llevan a comprometerse profundamente. Se trata de que tome conciencia de cómo se aprende, de cómo se gestionan y controlan de forma eficaz los aprendizajes, de que tome conciencia de las capacidades que intervienen en el aprendizaje (la atención, la concentración, la memoria, la comprensión y expresión, la motivación al logro) para obtener un rendimiento máximo y personalizado de las mismas.

Es por ello que se debe prestar atención a que el alumno aprenda y utilice diferentes estrategias de aprendizaje basadas en el análisis de lo acontecido en la práctica, la formulación de hipótesis antes de practicar, la observación de otros (imitación), la comparación, etc.

El aprendizaje se ve reforzado cuando el alumno comprende la funcionalidad del mismo y las posibilidades de transferencia a otras situaciones. En muchas ocasiones la Educación Física se ha preocupado por la adquisición de habilidades, fuera de contextos significativos, pensando que luego, en las situaciones globales, éstas cobrarían todo su sentido. Hoy sabemos que esto no es así y los aprendizajes concretos (saltar, botar, la derecha en bádminton, etc.) deben solucionar problemas que el alumno ha diagnosticado previamente en la práctica, de lo contrario se convertirán en aprendizajes coyunturales. Por tanto el área desarrolla los aprendizajes fundamentales que posean amplio grado de generalización y transferencia, y hacen referencia a principios, reglas de acción, relaciones, operaciones, métodos para aprender. Cuando un alumno es capaz de aprender por sí mismo o con la ayuda de los demás va logrando confianza y desarrolla su percepción de competencia que es determinante esencial de la adhesión a la práctica de actividad física de manera habitual.

Competencia social y cívica

Las características inherentes del área y a las actividades físicas en general, pero en especial a las que se realizan de forma colectiva, hacen que desde ella se pueda facilitar las relaciones sociales, la integración y el respeto, al mismo tiempo que se puede contribuir al desarrollo de la cooperación y la solidaridad. Son frecuentes las situaciones en las que el alumno debe resolver conflictos, tomar decisiones, interactuar con otras personas y grupos conforme a unas normas, apartado éste fundamental en todos los juegos y actividades, donde su cumplimiento y el respeto a los compañeros/adversarios se erige como una característica esencial en nuestra práctica educativa.

Actitudes de asunción de valores, de respeto a las diferencias o de adopción de un estilo de vida saludable que favorezca al propio alumno, su familia o su entorno social próximo, son también contribuciones de nuestra área a las competencias sociales y cívicas. En este sentido, cobra especial importancia el análisis crítico que se puede hacer de las modas y la imagen corporal que ofrecen los medios de comunicación o de determinados hábitos con arraigo en nuestra sociedad y que no representan un estilo de vida saludable (sedentarismo, consumo de alcohol y tabaco, etc.).

Competencia conciencia y expresión cultural

Son numerosas las interrelaciones entre la Educación Física y esta competencia. Por un lado a través del componente expresivo que tiene la comunicación de ideas o sentimientos de forma estética y creativa, llegando a convertirse en un medio de expresión personal, utilizando los recursos del cuerpo y el movimiento. Para ello se demandan habilidades perceptivas, comunicativas, de sensibilidad y sentido estético, así como imaginación y creatividad.

Por otro lado se produce un acercamiento a distintas manifestaciones culturales, permitiendo su valoración. Esta área es un excelente vehículo para conocer y analizar de forma crítica fenómenos deportivos de gran trascendencia social, prácticas culturales asentadas en el arraigo popular de esta u otras sociedades, incluso algunas en riesgo de desaparición o, por el contrario, nuevas prácticas que se abren paso.

Competencia en comunicación lingüística

El área de Educación Física colabora en la adquisición de la competencia en comunicación lingüística a través de situaciones variadas, de interrelación entre los alumnos o con los docentes, de búsqueda, análisis y exposición de información; de comprensión y explicación de características y normas de juegos, de lectura de cuentos motores, de uso de vocabulario específico del área; etc. Y como en otras áreas, se debe hacer referencia a la valoración de la coherencia en la expresión de ideas, la corrección ortográfica o cualquier otro elemento de esta competencia que no se circunscribe a una sola área.

El área de Educación Física tiene un fuerte componente social y socializador al vivenciar en primera persona unas relaciones personales que se fomentan y trabajan desde nuestra perspectiva educativa, relaciones que pueden ir desde una necesidad de cooperación en

búsqueda de un objetivo común hasta la resolución de conflictos inherentes a la condición humana. En todas ellas es fundamental la concepción del diálogo como herramienta primordial para la convivencia y el desarrollo adecuado de las actividades y tareas.

Competencia de sentido de iniciativa y espíritu emprendedor

La Educación Física colabora con esta competencia en la medida en que emplaza al alumno a tomar decisiones con progresiva autonomía en situaciones en las que debe superarse a sí mismo, perseverar y tener una actitud positiva. De hecho, el área cuenta con un bloque de contenidos dedicado en gran parte a la gestión del alumno de su vida activa, debiendo ser capaz de planificar y gestionar proyectos, responsabilizándose de ellos, con el fin de alcanzar objetivos tanto de forma individual como colectiva. Unidas a estas también son necesarias capacidades de resolución de problemas, de dominio emocional (relajación, control del riesgo, actuación ante un público, etc.), iniciativa, esfuerzo, superación y la búsqueda de éxito.

Competencia digital

En esta área se suelen recoger bastantes datos in situ como evaluación formativa, de cara a conocer los resultados de las acciones para analizarlas y mejorarlas. Los medios informáticos y audiovisuales pueden ser utilizados en el proceso de enseñanza-aprendizaje como herramienta de tratamiento rápido y significativo de las informaciones recogidas. El uso de cámaras digitales de fotografía y video permite de forma casi inmediata visualizar, a través del ordenador y el cañón de proyección, realizaciones de los estudiantes, y de esta forma validar o no acciones y dar sentido o no a proyectos.

Concreción dos obxectivos .

1. Adquirir, enriquecer y perfeccionar acciones motrices elementales, y construir otras más complejas, a fin de adaptar sus conductas a situaciones y medios variados, identificando la finalidad, los criterios de éxito y los resultados de sus acciones.
2. Regular y dosificar diferentes esfuerzos con eficacia y seguridad en función de las propias posibilidades y de las circunstancias de cada actividad.
3. Practicar actividades físicas en el medio natural o en el entorno próximo, conociendo y valorando los lugares en los que se desarrollan, participando de su cuidado y conservación e integrando aspectos de seguridad vial y de prevención de accidentes.
4. Utilizar los recursos expresivos del cuerpo y el movimiento, para representar, expresar y comunicar, individual o grupalmente, sensaciones, emociones o ideas de manera eficaz.
5. Adquirir conocimientos, capacidades, actitudes y hábitos que les permitan incidir de forma positiva sobre la salud e iniciar adecuadamente la gestión de su vida física.
6. Utilizar sus capacidades y recursos motrices, cognitivos y afectivos para conocer y valorar su cuerpo y la actividad física.

7. Conocer y practicar juegos y actividades deportivas, con diversas formas de interacción y en diferentes contextos de realización, aceptando las limitaciones propias y ajenas, aprendiendo a actuar con seguridad, trabajando en equipo, respetando las reglas, estableciendo relaciones equilibradas con los demás y desarrollando actitudes de tolerancia y respeto que promuevan la paz, la interculturalidad y la igualdad entre los sexos, y evitando en todo caso, discriminaciones por razones personales, de sexo, sociales y culturales.
8. Adquirir, elegir y aplicar principios y reglas para actuar de forma metódica, eficaz y autónoma en la práctica de actividades físicas, deportivas y artístico-expresivas.
9. Conocer, practicar y valorar actividades físicas, deportivas y artísticas propias de Galicia.
10. Confeccionar proyectos encaminados al desarrollo de un estilo de vida activo, crítico y saludable, usando su capacidad de buscar, organizar y tratar la información y siendo capaz de presentarla oralmente y/o por escrito, apoyándose en las Tecnologías de la Información y la Comunicación.

Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.

Estándares de aprendizaxe

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área	T			C.C.	Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*
			1	2	3		
		Indicador mínimo de logro					

Bloque 1: Contidos comúns en Educación Física

EF-B1.1	6º-EF1.1.1 - Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal dos modelos publicitarios.	Adopta unha actitude crítica ante as modas e a imaxe corporal .	X				PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%), CSC CAA CSIEE
	Peso: 1.24%						

EF-B1.1	<p>6º-EF1.1.2 - Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo practicado na clase e o seu desenvolvemento.</p>	<p>Explica aos seus compañeiros e compañeiras as características dun xogo .</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCL CAA CSC</p>
	Peso: 3%						
EF-B1.1	<p>6º-EF1.1.3 - Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas que se producen na práctica ou nos espectáculos deportivos.</p>	<p>Recoñece e cualifica negativamente as condutas inapropiadas .</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
	Peso: 3%						
EF-B1.1	<p>6º-EF1.1.4 - Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.</p>	<p>Demostra un nivel de autoconfianza axeitada ás súas capacidades.</p>	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CSIEE CAA</p>
	Peso: 1.24%						
EF-B1.2	<p>6º-EF1.2.1 - Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información que se lle solicita.</p>	<p>Utiliza as novas tecnoloxías para localizar e extraer a información .</p>	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CD CAA</p>

Peso: 3%

EF-B1.2	6º-EF1.2.2 - Presenta os seus traballos atendendo as pautas proporcionadas, con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación.	Presenta os seus traballos con orde, estrutura e limpeza, e utilizando programas de presentación.	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CCL CD CAA
---------	---	---	---	---	--	------------------

Peso: 3%

EF-B1.2	6º-EF1.2.3 - Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta en diferentes situacións e respecta as opinións dos e das demais.	Expón as súas ideas de forma coherente e exprésase de forma correcta e respecta as opinións dos e das demais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCL CSC
---------	--	---	---	---	---	--	------------

Peso: 1.24%

EF-B1.3	6º-EF1.3.1 - Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.	Participa activamente nas actividades propostas buscando unha mellora da competencia motriz.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CSC CAA
---------	--	--	---	---	---	--	------------

Peso: 3%

EF-B1.3	6º-EF1.3.2 - Demuestra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	Demuestra autonomía e confianza en diferentes situacións, resolvendo problemas motores con espontaneidade e creatividade.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSIEE CAA CCEC</p>
---------	---	---	-------	--	-------------------------------

Peso: 3%

EF-B1.3	6º-EF1.3.3 - Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	Incorpora nas súas rutinas o coidado e hixiene do corpo.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CSIEE CAA</p>
---------	--	--	-------	--	------------------------------

Peso: 1.24%

EF-B1.3	6º-EF1.3.4 - Participa na recollida e organización de material utilizado nas clases.	Participa na recollida e organización de material .	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC</p>
---------	---	---	-------	--	------------

Peso: 1.24%

EF-B1.3	6º-EF1.3.5 - Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con	Acepta formar parte do grupo que lle corresponda e o resultado das competicións con deportividade.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA</p>
---------	---	--	-------	--	--------------------

deportividade.

Peso: 3%

EF-B1.3	6º-EF1.3.6 - Recoñece e respecta as normas de educación viaria en contornos habituais e non habituais.	Recoñece e respecta as normas de educación viaria .	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CSC CAA
---------	---	---	---	--	------------

Peso: 1.24%

Bloque 2: O corpo: imaxe e percepción

EF-B2.1	6º-EF2.1.1 - Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz entre os nenos e nenas da clase.	Respecta a diversidade de realidades corporais e de niveis de competencia motriz .	X X X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CSC CAA
---------	---	--	-------	--	------------

Peso: 3%

EF-B2.1	6º-EF2.1.2 - Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo que comportan as aprendizaxes de novas habilidades.	Toma de conciencia das esixencias e valoración do esforzo .	X X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CSC CAA CSIEE
---------	--	---	-----	--	---------------------

Peso: 1.24%

Bloque 3: Habilidades motrices

EF-B3.1	6º-EF3.1.1 - Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	Adapta os desprazamentos a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas e mantendo o equilibrio postural.	X X X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas, INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),	CSC CCEC CAA CSIEE
	Peso: 3%				

EF-B3.1	6º-EF3.1.2 - Adapta a habilidade motriz básica de salto a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.	Adapta a habilidade motriz básica de salto a diferentes tipos de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, mantendo o equilibrio postural.	X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas, INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),	CSC CCEE CAA CSIEE
	Peso: 3%				

EF-B3.1	6º-EF3.1.3 - Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación	Adapta as habilidades motrices básicas de manipulación de obxectos	X X X	PROCEDEMENTOS: Probas específicas,	CSC CCEE CAA CSIEE
---------	--	--	-------	------------------------------------	-----------------------------

de obxectos (lanzamento, recepción, golpeo etc.) a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, aplicando correctamente os xestos e utilizando os segmentos dominantes e non dominantes.

INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),

Peso: 3%

6º-EF3.1.4 - Aplica as habilidades motrices de xiro a diferentes tipos de contornos e de actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.

Aplica as habilidades motrices de xiro a actividades físico-deportivas e artístico-expresivas, tendo en conta os tres eixes corporais e os dous sentidos, e axustando a súa realización aos parámetros espazo-temporais e mantendo o equilibrio postural.

EF-B3.1

X X

PROCEDEMENTOS: Probas específicas,

INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),

CSC
 CCEE
 CAA
 CSIEE

Peso: 3%

6º-EF3.1.5 - Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.

Mantén o equilibrio en diferentes posicións e superficies.

EF-B3.1

X

PROCEDEMENTOS: Probas específicas,

INSTRUMENTOS: Proba de capacidade motriz (30%),

CSC
 CAA
 CSIEE

Peso: 3%

EF-B3.1	6º-EF3.1.6 - Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural ou en contornos non habituais, adaptando as habilidades motrices á diversidade e incerteza procedente do contorno e ás súas posibilidades.	Realiza e propón actividades físicas e xogos no medio natural .	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CSC CAA CSIEE
---------	--	---	---	---	--	---------------------

Peso: 3%

Bloque 4: Actividades físicas artístico expresivas

EF-B4.1	6º-EF4.1.1 - Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	Representa personaxes, situacións, ideas, sentimentos, utilizando os recursos expresivos do corpo individualmente, en parellas ou en grupos.	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),	CCEC CSC CAA
---------	--	--	---	---	--	--------------------

Peso: 1.24%

EF-B4.1	6º-EF4.1.2 - Representa ou expresa de forma creativa	Representa ou expresa de forma creativa movementos a	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,	CCEC CSC CAA
---------	---	--	---	---	--	--------------------

movementos a partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.

partir de estímulos rítmicos ou musicais, individualmente, en parellas ou grupos.

INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),

Peso: 1.24%

EF-B4.1	<p>6º-EF4.1.3 - Coñece, propón e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega e doutras culturas, seguindo unha coreografía establecida.</p>	<p>Coñece, propón e leva a cabo bailes e danzas representativas da cultura galega .</p>	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCEC CAA CSC CSIEE</p>
---------	--	---	---	---	--

Peso: 3%

EF-B4.1	<p>6º-EF4.1.4 - Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros e compañeiras utilizando os recursos expresivos do corpo e partindo de estímulos musicais, plásticos ou verbais.</p>	<p>Constrúe e leva a cabo composicións grupais en interacción cos compañeiros .</p>	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCEC CAA CSC</p>
---------	--	---	---	---	---

Peso: 1.24%

EF-B4.2	<p>6º-EF4.2.1 -</p>	<p>Identifica a</p>	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas</p>	<p>CMCT</p>
---------	---------------------	---------------------	---	------------------------------	-------------

Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nas actividades expresivas.

capacidade física básica implicada nas actividades expresivas.

específicas,

CSC
CAA

INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),

Peso: 1.24%

6º-EF4.2.2 -
 Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.

Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices implicadas nas actividades artístico-expresivas.

PROCEDEMENTOS: Probas específicas,

CMCT
CAA
CSC

EF-B4.2 X

INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),

Peso: 1.24%

Bloque 5: Actividade física e saúde

6º-EF5.1.1 -
 Interésase por mellorar as capacidades físicas.

Interésase por mellorar as capacidades físicas.

PROCEDEMENTOS:
 Observación sistemática,

CSIEE
CAA

EF-B5.1 X

Peso: 1.24%

INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),

6º-EF5.1.2 -
 Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física (horarios de

Relaciona os principais hábitos de alimentación coa actividade física.

PROCEDEMENTOS: Probas específicas,

CSC
CAA
CMCT

EF-B5.1 X

INSTRUMENTOS: Proba

comidas,
 calidade/cantidade
 dos alimentos
 ingeridos etc.).

obxectiva (50%),

Peso: 1.24%

EF-B5.1	<p>6º-EF5.1.3 - Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais do sedentarismo, dunha dieta desequilibrada e do consumo de alcohol, tabaco e outras substancias.</p>	<p>Recoñece os efectos beneficiosos do exercicio físico para a saúde e os prexudiciais para o organismo.</p>	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	<p>CSC CAA CMCT</p>
---------	--	--	---	---	---

Peso: 3%

EF-B5.1	<p>6º-EF5.1.4 - Adopta e promove hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.</p>	<p>Adopta e promove hábitos posturais axeitados na súa vida cotiá e na práctica da actividade física, recoñecendo a súa importancia para saúde.</p>	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA CSIEE CMCT</p>
---------	---	---	-------	--	--

Peso: 1.24%

EF-B5.1	<p>6º-EF5.1.5 - Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática,</p>	<p>Realiza os quecementos de forma autónoma e sistemática,.</p>	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de</p>	<p>CSC CAA CSIEE</p>
---------	---	--	-------	--	--

valorando a súa función preventiva.

observación (20%),

Peso: 3%

EF-B5.2	6º-EF5.2.1 - Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas orientadas á saúde.	Mostra unha mellora global con respecto ao seu nivel de partida das capacidades físicas .	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	CAA CSIEE CSC
---------	---	---	-------	---	---------------------

Peso: 1.24%

EF-B5.2	6º-EF5.2.2 - Identifica a súa frecuencia cardíaca e respiratoria, en distintas intensidades de esforzo.	Identifica a súa frecuencia cardíaca e respiratoria,.	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	CAA CMCT CSC
---------	--	---	---	---	--------------------

Peso: 1.24%

EF-B5.2	6º-EF5.2.3 - Adapta a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	Adapta a intensidade do seu esforzo ao tempo de duración da actividade.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	CAA CSIEE CSC
---------	---	---	-------	---	---------------------

Peso: 1.24%

EF-B5.2	6º-EF5.2.4 - Identifica o seu	Identifica o seu nivel comparando	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas</p>	CAA CMCT
---------	----------------------------------	-----------------------------------	---	------------------------------	-------------

nivel comparando os resultados cos resultados específicos, CSC
os resultados os valores
obtidos en probas correspondentes á
de valoración das súa idade
capacidades físicas e
coordinativas cos
valores
correspondentes á
súa idade

Peso: 1.24%

6º-EF5.3.1 -
Explica e
recoñece as
lesións e
enfermidades
deportivas máis
comúns, así como
EF-B5.3 as accións
preventivas e os
primeiros auxilios.

Explica e
recoñece as
lesións e
enfermidades
deportivas máis
comúns, así como
as accións
preventivas e os
primeiros auxilios.

X

específicas,
INSTRUMENTOS: Proba de
capacidade motriz (30%),

PROCEDEMENTOS: Probas
específicas,
CCL
CAA
CSC
CMCT

INSTRUMENTOS: Proba
obxectiva (50%),

Peso: 3%

Bloque 6: Os xogos e actividades deportivas

6º-EF6.1.1 -
Utiliza os recursos
adecuados para
resolver situacións
básicas de táctica
individual e
colectiva en
EF-B6.1 diferentes
situacións
motrices.

Utiliza os recursos
adecuados para
resolver situacións
básicas de táctica
individual e
colectiva.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,
CSC
CSIEE
CAA

INSTRUMENTOS: Lista de
control/cotexo (10%),

Peso: 3%

EF-B6.1	6º-EF6.1.2 - Realiza combinacións de habilidades motrices básicas axustándose a un obxectivo e a uns parámetros espazo-temporais.	Realiza combinacións de habilidades motrices básicas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	CAA CSIEE CSC
	Peso: 3%						
EF-B6.2	6º-EF6.2.1 - Expón as diferenzas, características e/ou relacións entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades natureza.	Expón as diferenzas, características e/ou relacións entre xogos populares, deportes colectivos, deportes individuais e actividades natureza.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	CCL CCEE CAA CSC
	Peso: 1.24%						
EF-B6.2	6º-EF6.2.2 - Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.	Recoñece a riqueza cultural, a historia e a orixe dos xogos e os deportes tradicionais de Galicia.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	CCEC CAA CSC
	Peso: 1.24%						
EF-B6.2	6º-EF6.2.3 - Realiza e pon en valor distintos	Realiza e pon en valor distintos xogos e deportes		X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p>	CCEC CAA CSC

xogos e deportes tradicionais de Galicia respectando os principios e regras específicas destes.

tradicionais de Galicia .

INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),

Peso: 3%

EF-B6.3	6º-EF6.3.1 - Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	Identifica a capacidade física básica implicada de forma máis significativa nos exercicios.	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CMCT CSC CAA</p>
	Peso: 1.24%				

EF-B6.3	6º-EF6.3.2 - Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	Recoñece a importancia do desenvolvemento das capacidades físicas para a mellora das habilidades motrices.	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	<p>CMCT CAA CSC</p>
	Peso: 3%				

EF-B6.3	6º-EF6.3.3 - Distingue na práctica de xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	Distingue na práctica de xogos e deportes individuais e colectivos estratexias de cooperación e de oposición.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	<p>CMCT CAA CSC</p>
	Peso: 3%				

Peso: 1.31%

EF-B6.3	6º-EF6.3.4 - Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.	Describe os exercicios realizados, usando os termos e coñecementos que sobre o aparello locomotor se desenvolven na área de Ciencias da natureza.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Probas específicas,</p> <p>INSTRUMENTOS: Proba obxectiva (50%),</p>	<p>CMCT CCL CSC CAA</p>
---------	--	---	---	---	---	---	-------------------------------------

Peso: 1.24%

EF-B6.4	6º-EF6.4.1 - Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural	Faise responsable da eliminación dos residuos que se xeran as actividades no medio natural	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA</p>
---------	---	---	---	---	--	--	--------------------

Peso: 1.24%

EF-B6.4	6º-EF6.4.2 - Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	Utiliza os espazos naturais respectando a flora e a fauna do lugar.	X	X		<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CSC CAA</p>
---------	---	---	---	---	--	--	--------------------

Peso: 3%

Concreciones metodológicas que require a materia.

La selección y organización de las actividades por cursos vendrá condicionada por las características del alumnado, la coherencia de los itinerarios de enseñanza-aprendizaje, el contexto, la lógica interna de las distintas actividades de cada bloque, la relevancia cultural en el contexto próximo, la conexión con elementos transversales, los argumentos afectivos que influyen en el aprendizaje (intereses, representaciones, necesidades del alumno, etc.) y por la posibilidad de ser reutilizados en otras situaciones y momentos.

El género como construcción social es un aspecto que todavía sigue condicionando la persistencia de estereotipos que determinan que algunas actividades sean consideradas más apropiadas para las chicas y otras para los chicos. Este hecho es un aspecto que puede limitar las experiencias motrices en las que se pueden introducir tanto unas como otros. Que esto sea así, depende de factores como la tradición histórica y cultural asociada a los tipos de actividades, de la imagen que de determinadas actividades transmiten los medios de comunicación, las percepciones del alumnado sobre las mismas (influenciadas por sus experiencias previas y opiniones de sus otros significativos), lo que se entiende como “normal” en un contexto de práctica concreto (en el que se han eliminado los estereotipos de género en relación a algunas actividades), etc.

Desde la Educación Física tenemos la ocasión y la responsabilidad de intervenir para contrarrestar la influencia de los estereotipos de género u otros rasgos de exclusión y contribuir a la consecución de una igualdad efectiva y real de oportunidades para todos. Algunas de las acciones que podemos realizar son: ofrecer un tratamiento diversificado y equilibrado de actividades por itinerario de enseñanza-aprendizaje, preservar la seguridad afectiva y emocional del alumno en todos los tiempos pedagógicos, no tolerando los comportamientos excesivamente competitivos y agresivos y siendo tajantes con discriminaciones “de baja intensidad” como comentarios malintencionados, gestos de desprecio, etc., priorizar en la elección de actividades aquellas que no tengan estereotipos de género, para que todo el alumno se pueda sentir identificado e intervenir de forma explícita sobre lo que significa la construcción social del género cuando se elijan actividades con estereotipos para poder reconstruir ese ideario colectivo.

Los aprendizajes del bloque 1, acciones motrices individuales, van en dos direcciones. En la primera se quiere poner de relieve, por un lado, la necesidad de que cada alumno y alumna se conozca realmente, desde la práctica, para poder mejorar a través de proyectos de acción concretos, y, por otro, tome una mayor conciencia de los aspectos esenciales (equilibrio en el desplazamiento, coordinación en el encadenamiento de acciones, impulsión adecuada, conocimiento de las posiciones del cuerpo y sus segmentos en la acción, actitud tónica, anticipación y memorización de acciones, referencias espacio temporales, etc.) que ha de considerar en cada actividad (atletismo, natación, patinaje, gimnasia, etc.) para poder aprender y progresar. La ayuda de los compañeros y/o del docente, le puede aportar información sobre sus

producciones, seguridad y confianza en el riesgo, ayuda en la realización y estímulo para actuar con mayor eficacia y método. En la segunda, se propone mejorar el nivel de gestión de las capacidades físicas, a través, por ejemplo, de las carreras de resistencia o de larga duración por su facilidad de puesta en práctica en cualquier entorno. Se trata de que cada alumno y cada alumna, con ayuda del profesorado, conozca sus límites y la gestión de sus capacidades en este tipo de tareas, para establecer proyectos de acción, tendentes a adaptar el ritmo a la duración o a la distancia y a poner en evidencia y, en su caso, mejorar sus capacidades aeróbicas. Con este tipo de trabajos el alumnado conoce las repercusiones fisiológicas y los efectos del esfuerzo en el organismo, adquiere mayor conocimiento personal, controla mejor sus recursos energéticos, sabe aceptar y ser constante en el esfuerzo, etc. Todo ello le aporta conocimientos, recursos y experiencias que le ayudarán a mantener en un futuro su vida física.

Para alcanzar los aprendizajes solicitados en el bloque 2, acciones motrices de oposición, resulta imprescindible la interpretación correcta de las acciones de un oponente, la toma de la mejor decisión, la oportunidad del momento de llevarla a cabo y la ejecución de dicha decisión. La atención, la anticipación, el engaño y la previsión de las consecuencias de las propias acciones en el marco del objetivo de superar al contrario, son algunas de las adaptaciones que exige la lógica interna de las prácticas motrices de este bloque.

Los aprendizajes del bloque 3, acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición, van en dos direcciones. En la primera se pretende comprobar si se adquieren, perfeccionan y enriquecen las acciones motrices elementales y si se construyen otras de mayor complejidad combinando o encadenando las primeras. A lo largo de la etapa el alumnado mejorará su eficacia y su ejecución motriz, su coordinación y disociación motriz, el control y la anticipación de sus acciones. Será capaz de ir seleccionando las más apropiadas para adaptar sus conductas a situaciones y medios variados. En la segunda se persigue comprobar si el alumnado, al practicar actividades de colaboración y colaboración-oposición, actúa de forma consciente y en razón de intenciones determinadas por la finalidad del juego y por la lectura de la situación, siempre cambiante y cargada de incertidumbre, que proviene de compañeros y adversarios. También se debe observar si es capaz de identificar y aplicar reglas y principios de acción propios de este tipo de actividades, tales como, crear un desequilibrio a su favor, progresar y orientarse hacia la portería, desmarcarse en un espacio libre estratégico, permuta de roles con otros participantes, elección de estrategias individuales o colectivas. Podremos observar cómo el alumnado se ve sumergido en un conjunto de reacciones emocionales que van unidas al juego y a lo que se juega, que deberá controlar y dominar.

Los aprendizajes del bloque 4, acciones motrices en el medio natural, persiguen que el alumnado regule su energía a lo largo de la actividad, tome informaciones y referencias para construir el desplazamiento más económico, establezca correspondencias entre el plano y el terreno, aprecie distancias, direcciones, relieves y tiempos, etc.,

En el bloque 5, acciones motrices con intenciones artísticas o expresivas, se invita a que el alumnado pueda llegar a elaborar una creación, individualmente o en grupo, en función de sus capacidades, con o sin materiales u objetos, apoyada o no en soportes sonoros (cuyas características dinamicen la acción y sugieran diferentes calidades de movimiento). Vertebrándola en torno a diversos registros que demanden la creatividad (argumentos, imágenes, temas, costumbres, etc.), encadenando diferentes elementos (secuencias, movimientos, ritmos, formas, cambios de energía, actos, etc.), estructurando el espacio escénico y utilizando diferentes lenguajes corporales unidos a otras expresiones poéticas (mediante la expresión motriz y/o verbal). Se debe buscar una puesta en escena acorde con el mensaje y la estética, valorando las potencialidades de cada uno de cara a la realización individual o colectiva, coordinando las propuestas de todos en función de un proyecto y alternando roles de actor, coreógrafo, espectador, etc.

Los aprendizajes del bloque 6, gestión de la vida activa y valores, son de naturaleza diversa. Podemos señalar varios agrupamientos:

1. Reglas y principios para actuar. Es muy interesante facilitar la práctica y la reflexión al alumnado, para volver a construir la acción más pensada y ajustada a los fines perseguidos. Se trata de que verbalice y tome conciencia del juego, del aprendizaje, del proceso de sus acciones, de las formas de actuar, de las operaciones utilizadas para realizar las tareas, de los obstáculos encontrados, para que, al tiempo que lleva a cabo las tareas, conozca el porqué y el para qué de ellas, de manera que vaya construyendo, de forma significativa, conocimientos y saberes.

2. Actividad física, hábitos posturales, higiénicos y alimenticios. El alumnado debe relacionar positivamente la práctica correcta y habitual de actividad física con la mejora de la salud individual y social. Así mismo, debe afirmar la necesidad de mantener adecuados hábitos posturales, higiénicos y alimenticios, que contribuyan al desarrollo de actitudes responsables hacia su propio cuerpo y de valores referidos a la salud. Será importante incidir tanto en el conocimiento de las normas higiénicas y de atuendo, como en su cumplimiento en las sesiones de Educación Física.

3. Efectos fisiológicos de la realización de actividad física relacionados con la salud. El alumnado deberá ser capaz de identificar los principales efectos fisiológicos cuando realiza actividad física. Se prestará especial atención a su frecuencia cardiaca y respiratoria en distintas intensidades de esfuerzo y relacionarlas con las diferentes zonas de trabajo.

4. Aceptación de las diferentes realidades corporales. Se trata de constatar si el alumnado va logrando una imagen de sí mismo cada vez más real y global, tanto en lo que se refiere a sus limitaciones y fortalezas motrices, cuando supera esfuerzos físicos (dimensión orgánica), al tomar decisiones (dimensión cognitiva), al reaccionar emocionalmente ante cualquier situación de juego (dimensión afectiva), y al relacionarse con los demás (dimensión social). La positiva valoración

personal y el respeto a uno mismo llevan a considerar actitudes de progreso personal más que metas o resultados estandarizados. El conocimiento y la comprensión del propio cuerpo, su propia aceptación, el respeto del de los demás, la actitud crítica con los modelos corporales en los medios de comunicación, en la publicidad e internet, etc., son aspectos de vivencia personal que condicionan la autoestima.

5. Reconocimiento del patrimonio cultural. Debe evaluarse si, mediante la utilización de actividades físicas de tradición local tales como las danzas folclóricas y los juegos y deportes tradicionales, el alumnado práctica, conoce y valora nuestra cultura popular, como parte del patrimonio aragonés. Del mismo modo se prestará atención a las más habituales en el contexto general del alumnado para dotar de significatividad a lo realizado en el ámbito escolar.

6. Construcción de la vida activa. La promoción de estilos de vida activos y saludables es uno de los propósitos que se le atribuye a la Educación Física. Es por ello que es necesario partir de un modelo pedagógico para favorecer climas motivacionales óptimos, ya que si se sienten motivados y las experiencias educativas son positivas será más fácil que la actividad física acabe formando parte de su estilo de vida. A lo largo de toda la escolaridad obligatoria, hay que conseguir que el alumnado adquiera los conocimientos, las competencias y los hábitos necesarios para mantenerse en buena salud y para poder realizar de forma autónoma, una adecuada gestión y mantenimiento de su vida física. Los esfuerzos del profesorado deberán ir orientados a ofrecer tiempos de reflexión y darles pautas para cumplir las recomendaciones internacionales de actividad física moderada-vigorosa para su edad (60 minutos todos los días).

7. El desarrollo de valores individuales, sociales y medio ambientales. La Educación Física participa de forma fundamental en la educación en valores. Dominar las emociones en una situación de riesgo controlado, anticipar y valorar riesgos, etc., posibilita ir construyendo principios de seguridad individual y colectiva. La educación para la convivencia, fundamentalmente en lo que se refiere al trabajo sobre la construcción e integración de reglas de vida y funcionamiento colectivo (basados en la participación democrática, la autonomía personal, el respeto a la diversidad, el desarrollo del sentido crítico, la oposición frente a la intolerancia y la violencia, etc.), puede reforzarse desde la vivencia de situaciones motrices en las que el alumnado juegue con la norma y concilie el deseo de “ganar” y “poder más” con el respeto a las convenciones y a las personas. No se trata de reprimir pulsiones del individuo activo, sino de orientarlas y canalizarlas para la mejora individual y colectiva. El área de Educación Física debe participar del desarrollo de conductas sostenibles y ecológicas. Las situaciones vinculadas al bloque 4 son óptimas para abordar e inculcar valores como el respeto, el cuidado, la responsabilidad individual y colectiva al realizar una salida, la sostenibilidad y la conservación de la naturaleza.

El maestro ha venido trabajando con conceptos emanados de las habilidades perceptivo-motrices (esquema corporal, lateralidad, etc.) y de las habilidades motrices básicas. Esta propuesta curricular antepone la conexión que debe existir entre el alumno y la cultura física de su contexto,

para que tenga mayor potencialidad educativa, dejando a los maestros que trabajen esos conceptos integrados en las actividades de cada uno de los bloques propuestos.

El desarrollo eficaz de este currículo precisa un enfoque metodológico que se adecue a las posibilidades del centro, tanto de espacios, como de otro tipo de recursos. Así, por ejemplo, el proceso de enseñanza-aprendizaje en la escuela rural se caracteriza por tener grupos-clase con un escaso número de estudiantes que pueden tener diferentes edades. Esto conlleva relaciones interpersonales ricas y profundas basadas en la cooperación así como la posibilidad de individualizar y personalizar más la enseñanza. En el diseño de situaciones de aprendizaje se tendrá en cuenta esta singularidad. El profesorado deberá desarrollar una programación que garantice que el alumno realice actividades variadas dentro de un mismo itinerario de enseñanza-aprendizaje adaptando el nivel de exigencia a cada estudiante según su curso. Para conseguir esto se recomienda realizar programaciones de carácter bianual o trianual. Cada tres años el alumno que pertenece a esa agrupación recibiría aprendizajes relacionados pero en orden creciente de dificultad. La redacción de los estándares de aprendizaje evaluables para cada bloque de contenido facilita esta tarea organizativa. Al trabajar sobre actividades globales es más sencillo individualizar el grado de exigencia para cada nivel. El conocimiento exhaustivo del tratamiento de cada una de las actividades permitirá al profesorado adaptar las situaciones a las condiciones particulares de cada grupo-clase.

El docente de Educación Física, a través de su forma de actuar en el aula, se configura como un agente determinante en el grado de implicación de su alumno en el aula y en la práctica de actividad física presente y futura. El estilo docente es la forma (intencionada o no) de generar por parte del profesor, ambientes de aprendizaje que facilitan el número, el tipo y la calidad de las interacciones sociales que experimenta el alumno en un contexto educativo. Tomando como referencia investigaciones que relacionan la forma de proceder del profesorado y las consecuencias motivacionales para el alumno a nivel de comportamiento, afectivo y cognitivo, podemos ir configurando un estilo docente capaz de generar climas de aprendizaje óptimos en el aula. De esta forma estaremos satisfaciendo las necesidades psicológicas básicas del alumno (percepción de competencia, autonomía y relación con los demás) y contribuyendo a fomentar hábitos positivos y de relevancia acordes con los propósitos establecidos en el sistema educativo actual. Los ámbitos de la intervención didáctica que configuran el ambiente de aprendizaje en la educación física escolar son variados pero según la dirección que tomen las decisiones del profesorado se fomentará un clima óptimo de aprendizaje o no. Se deberá prestar atención a aspectos como informar sobre los objetivos a conseguir a diferentes niveles (unidad didáctica, sesión y situaciones de trabajo), diseñar propuestas de aprendizaje orientadas al proceso y no al resultado únicamente, estructurar la información en las tareas, focalizar la información en los elementos controlables por el alumno (aplicar las reglas de acción y fomentar la implicación cognitiva del alumno), desarrollar experiencias de “éxito controlado y fracaso controlado”, reforzar

que mejorar el nivel de aprendizaje se realiza a través de la práctica, fomentar durante las sesiones la regulación emocional, dar la posibilidad de elección de tareas durante las unidades didácticas, combinar diferentes modelos disciplinarios durante el proceso de enseñanza-aprendizaje (modelos estáticos y dinámicos), reconocer el progreso individual y de la mejora por factores como la atención, la perseverancia, etc., utilizar evaluaciones privadas y significativas para el aprendizaje, diseñar sesiones basadas en la variedad, diseñar tareas (situaciones) que promuevan el reto, aprovechar el carácter lúdico inherente a las actividades para fomentar una motivación intrínseca, implicar a los participantes en diferentes tipos de liderazgo asumiendo diferentes roles a lo largo del proceso de enseñanza-aprendizaje, posibilitar diferentes formas de agrupamiento, hacer agrupaciones flexibles y heterogéneas, diseñar evaluaciones diagnósticas que permitan al alumno establecer necesidades de aprendizaje concretas, implicar al participante en su evaluación, posibilitar oportunidades y tiempo para el progreso, ayudar a los practicantes a programar la práctica, etc.

El área de Educación Física implica un conocimiento vivenciado de sus contenidos. Éstos suelen ser relevantes y significativos para el alumno y poseen una peculiar motivación intrínseca. El alumno tiene necesidad de moverse libre y espontáneamente, cuenta con una exuberante motricidad espontánea que el profesorado enriquecerá y dará cauce en sus propuestas prácticas.

Es importante evaluar las posibilidades de éxito de los alumnos al diseñar las propuestas de aprendizaje, así como crear las condiciones adecuadas para que intervengan con confianza en el éxito y seguridad en las propias capacidades. Se valorarán sus producciones y se les permitirá visualizar el éxito de las mismas con vistas a suscitar y mantener la motivación. El profesorado debe permitir la confrontación del estudiante con la complejidad, siempre y cuando ésta esté a su alcance, teniendo en cuenta que un aprendizaje no es nunca la suma de elementos simples, sino una construcción progresiva de una realidad global y compleja, cargada de relaciones y susceptible de ser analizada.

Lo importante para el tratamiento didáctico es el proceso y no las marcas o resultados, que deben servir para darse cuenta de sí los primeros están adquiridos/dominados o no. Progresar supone perfeccionar el aprendizaje y pasar de un comportamiento a otro más elaborado o adaptado.

En la construcción de aprendizajes, el alumno y la alumna se ven confrontados a nuevas realidades (nuevas actividades y situaciones), que debe conocer e integrar en sus esquemas de conocimiento. Éstos, gracias a la información que procede de las actuaciones, se reelaboran y modifican constantemente y se hacen más complejos, y tienen la posibilidad de ser transferidos o utilizados en otras situaciones y contextos. El proceso de aprendizaje requiere, entre otros aspectos, que el alumno encuentre sentido a las tareas que realiza para implicarse en un proceso que requiere esfuerzo, compensado por la funcionalidad que adquiere el aprendizaje significativo. Hay actividades que se ven muy facilitadas como el caso de las que se desarrollan en el medio natural, al igual que la realización de proyectos globalizados e interdisciplinares.

Partiendo de la idea de que aprender es una actividad interna al discente y dirigida por él mismo, en la orientación y guía de los procesos de aprendizaje, se le permitirá formularse claramente una intención antes de comenzar a actuar, tener medios para identificar el resultado de esta acción y poder modificar los medios de todo tipo utilizados en función del éxito o fracaso de la misma. Es muy interesante facilitar la práctica y la reflexión al alumno, para volver a construir la acción más pensada y ajustada a los fines perseguidos. Se trata de que verbalice y tome conciencia del juego, del aprendizaje, del proceso de sus acciones, de las formas de actuar, de las operaciones utilizadas para realizar las tareas, de los obstáculos encontrados, para que, al tiempo que lleva a cabo las tareas, conozca el porqué y el para qué de ellas, de manera que vaya construyendo, de forma significativa, conocimientos y saberes.

El objetivo durante las sesiones de Educación Física se centra en polarizar la atención de los estudiantes hacia aspectos relevantes de las situaciones planteadas y simplificar la fase de procesamiento de la información. En muchos casos al alumno se les puede orientar en términos condicionales (si... entonces...) cuando acometen las tareas de aprendizaje. Se pretende que el alumno identifique primero un estímulo determinado, y lo relacionen con una respuesta o grupo de respuestas concretas. La finalidad en el planteamiento de esta clase de trabajo sería la de facilitar la organización del conocimiento que los estudiantes van consiguiendo en el aprendizaje del contenido correspondiente, llegando a predecir el comportamiento (para... hay que...) facilitando los procesos de autonomía durante la acción.

Del mismo modo, y con relación a las inteligencias múltiples, el área de Educación Física trabaja y puede desarrollar cada una de las ocho inteligencias mediante actividades motrices como por ejemplo: actividades de estrategia (lógico-matemática), psicomotrices y cuentos motores (lingüística), de estructuración espacio-temporales y modificadas (espacial), artístico expresivas (musical), cooperativas (interpersonal), de imagen corporal (intrapersonal), al aire libre y en el medio natural (naturalista) y las actividades de los cinco bloques vinculados a la acción motriz (corporal-kinestésica).

La metodología que utiliza el profesorado constituye un elemento fundamental y se refiere al conjunto de criterios y decisiones que organizan la acción didáctica en el aula. Lo que pretende el docente cuando toma decisiones metodológicas, es facilitar los procesos de aprendizaje. El papel del profesorado consiste en estimular, enriquecer y multiplicar las experiencias del alumno, variando o diversificando las situaciones, conduciéndole a usar útiles y recursos que posee, y que no utiliza normalmente, para suscitar su interés y aumentar sus posibilidades de adaptación.

El profesorado del área de Educación Física cuando aborda diferentes actividades tiene la posibilidad de utilizar diferentes metodologías como la asignación de tareas, el aprendizaje cooperativo, la enseñanza recíproca, los programas individuales, aprendizaje comprensivo de los juegos deportivos, etc. Deberán ser seleccionadas para facilitar la adquisición de recursos por

parte del alumno que les permitan reflexionar, evaluar y autoevaluarse, autorregularse, perseverar en el aprendizaje, responsabilizarse o esforzarse para mejorar y finalizar con éxito su aprendizaje.

Materials e recursos didácticos que se van utilizar.

Tendo en conta as circunstancias actuais o material será desinfectado e posto en corentena.

Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 1: Acciones motrices individuales					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 1.1. Resolver encadenamientos de situaciones motrices con diversidad de estímulos y condicionantes espacio-temporales, seleccionando y combinando las habilidades motrices básicas y adaptándolas a las condiciones establecidas de forma eficaz, en actividades físico deportivas individuales.	Cri. EF. 1.1. Combinar acciones motrices individuales para implicarse en proyectos de acción tendentes a mejorar sus resultados y/o planificar y realizar un encadenamiento con cierto grado de dificultad.	Cri. EF. 1.1. Integrar acciones motrices individuales para realizar proyectos de acción tendentes a mejorar sus resultados y/o diseñar y realizar un encadenamiento elaborado con la intención de mostrarlo a otros.	Cri. EF. 1.1. Comprender y resolver acciones motrices individuales para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de la actividad.	Cri. EF. 1.1. Comprender y resolver acciones motrices individuales, con la ayuda docente, para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de la actividad.	Cri. EF. 1.1. Realizar e identificar acciones motrices individuales para ajustar los movimientos corporales a las demandas de las situaciones.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 2: Acciones motrices de oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 2.1. Resolver retos tácticos elementales propios del juego y de actividades físicas, con oposición,	Cri. EF. 2.1. Resolver, analizar y valorar su actuación en diferentes problemas motrices encadenando	Cri. EF. 2.1. Resolver y analizar diferentes situaciones motrices de oposición (por ejemplo, de lucha, de cancha dividida	Cri. EF. 2.1. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver situaciones en las que se realicen	Cri. EF. 2.1. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver, con la ayuda docente, situaciones en las	Cri. EF. 2.1. Identificar el sentido del juego en la práctica de actividades de oposición.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 2: Acciones motrices de oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
aplicando principios y reglas de acción para resolver las situaciones motrices, actuando de forma individual, y desempeñando las diferentes funciones implícitas en juegos y actividades.	acciones de oposición (por ejemplo, de lucha, de cancha dividida u otras).	u otras).	acciones motrices de oposición.	que se realicen acciones motrices de oposición.	

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 3: Acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 3.1. Resolver encadenamientos de situaciones motrices con diversidad de estímulos y condicionantes espacio-temporales, seleccionando y combinando las habilidades motrices básicas y adaptándolas a las condiciones establecidas de forma eficaz, en actividades físicas de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.1. Encadenar con autonomía varias manipulaciones de objetos de manera eficaz tanto en juegos de cooperación-oposición como en juegos de cooperación.	Cri. EF. 3.1. Encadenar varias manipulaciones de objetos tanto en juegos de cooperación-oposición como en juegos de cooperación.	Cri. EF. 3.1. Comprender y resolver acciones motrices para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.1. Comprender y resolver acciones motrices, con la ayuda docente, para ajustar los movimientos corporales a diferentes cambios de las condiciones de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.1. Realizar e identificar acciones motrices para ajustar los movimientos corporales a las demandas de las situaciones de cooperación y cooperación-oposición.
Cri. EF. 3.2. Resolver retos tácticos elementales propios del juego y de actividades físicas, con o sin oposición, aplicando principios y reglas de acción para resolver las situaciones motrices, actuando de forma coordinada y cooperativa y	Cri. EF. 3.2. Encadenar acciones de forma autónoma para resolver situaciones cooperativas y/o situaciones de cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Encadenar acciones para resolver situaciones cooperativas y/o situaciones de cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver con éxito situaciones sencillas en las que se realicen acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Comprender el sentido de los acontecimientos del juego y resolver, con la ayuda docente, situaciones sencillas en las que se realicen acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición.	Cri. EF. 3.2. Identificar el sentido del juego, en la práctica de actividades de cooperación y cooperación-oposición, para adaptar su conducta motriz.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 3: Acciones motrices de cooperación y cooperación-oposición					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
desempeñando las diferentes funciones implícitas en juegos y actividades.					

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 4: Acciones motrices en el medio natural					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 4.1. Resolver encadenamientos de situaciones motrices con diversidad de estímulos y condicionantes espacio-temporales, seleccionando y combinando las habilidades motrices básicas y adaptándolas a las condiciones establecidas de forma eficaz, en actividades físico deportivas en el medio natural.	Cri. EF. 4.1. Combinar con autonomía acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Combinar con la ayuda del docente, acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Comprender y resolver acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Comprender y resolver, con la ayuda docente, acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.	Cri. EF. 4.1. Realizar e identificar acciones motrices para adaptar su motricidad de forma segura a la incertidumbre de las actividades en el medio natural decodificando información y aprovechando las posibilidades del centro escolar.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 5: Acciones motrices con intenciones artísticas o expresivas					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 5.1. Utilizar los recursos expresivos del cuerpo y el movimiento, de forma estética y creativa, comunicando sensaciones, emociones e ideas en acciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Combinar el uso de recursos expresivos del cuerpo y del movimiento para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Utilizar recursos expresivos del cuerpo y del movimiento para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Comprender el uso de recursos expresivos del cuerpo y del movimiento para elaborar producciones con intención artística o expresiva.	Cri. EF. 5.1. Comprender los recursos expresivos del cuerpo y del movimiento resolviendo estructuras rítmicas simples, canciones gesticuladas, juego simbólico, etc., para elaborar producciones con	Cri. EF. 5.1. Conocer e identificar alguno de los recursos expresivos del cuerpo y del movimiento (usando estructuras rítmicas simples, canciones gesticuladas, juego simbólico...) para elaborar

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 5: Acciones motrices con intenciones artísticas o expresivas					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
				intención artística o expresiva.	producciones con intención artística o expresiva.

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 6: Gestión de la vida activa y valores					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
Cri. EF. 6.1. Relacionar y generalizar los conceptos específicos de educación física y los introducidos en otras áreas con la práctica de actividades físico deportivas y artístico expresivas.	Cri. EF. 6.1. Relacionar y analizar contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Identificar y analizar contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Identificar contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Identificar, globalmente y con ayuda, contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.	Cri. EF. 6.1. Conocer, con ayuda, contenidos propios de la Educación Física y los introducidos en otras áreas que tienen relación con el cuerpo humano y con la actividad física.
Cri. EF. 6.2. Reconocer y argumentar los efectos que sobre la salud y el bienestar ejercen el ejercicio físico, la higiene, la alimentación, los hábitos posturales y las medidas de seguridad, manifestando una actitud responsable hacia uno mismo.	Cri. EF. 6.2. Reconocer e interiorizar los efectos que sobre la salud y el bienestar ejercen el ejercicio físico, la higiene, la alimentación, los hábitos posturales y las medidas de seguridad, manifestando una actitud responsable hacia uno mismo.	Cri. EF. 6.2. Reconocer e interiorizar la importancia de cumplir las normas referentes al cuidado del cuerpo, manifestando una actitud responsable hacia uno mismo.	Cri. EF. 6.2. Reconocer la importancia de cumplir las normas referentes al cuidado del cuerpo.	Cri. EF. 6.2. Mostrar interés por cumplir las normas referentes al cuidado del cuerpo.	Cri. EF. 6.2. Mostrar interés por cumplir, con ayuda, las normas referentes al cuidado del cuerpo.
Cri. EF. 6.3. Mejorar el nivel de gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.	Cri. EF. 6.3. Mejorar, con la ayuda docente, el nivel de gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la	Cri. EF. 6.3. Experimentar el nivel de gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.	Cri. EF. 6.3. Iniciarse, a partir de conceptos básicos y la experimentación personal, en la gestión de sus capacidades físicas, regulando y dosificando la intensidad y duración del esfuerzo, teniendo		

GRADUACIÓN DE CRITERIOS DE EVALUACIÓN DEL ÁREA DE EDUCACIÓN FÍSICA					
BLOQUE 6: Gestión de la vida activa y valores					
CRITERIOS DE EVALUACIÓN					
CRITERIOS 6º	CRITERIOS 5º	CRITERIOS 4º	CRITERIOS 3º	CRITERIOS 2º	CRITERIOS 1º
	salud.		en cuenta sus posibilidades y su relación con la salud.		
Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés e iniciativa individual y trabajo en equipo.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés e iniciativa individual y trabajo en equipo.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.	Cri. EF. 6.4. Demostrar un comportamiento personal y social responsable, respetándose a sí mismo y a los otros, tanto en su realidad corporal como en las actividades físicas y en los juegos, aceptando las normas y reglas establecidas y actuando con interés.
Cri. EF. 6.5. Conocer, practicar y valorar la diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto general y del entorno próximo aragonés manifestando respeto hacia el entorno y el medio natural en el que se desarrollan.	Cri. EF. 6.5. Identificar y practicar la diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto general y del entorno próximo aragonés, manifestando respeto hacia el entorno y el medio natural en el que se desarrollan.	Cri. EF. 6.5. Conocer y practicar la diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto cercano y del entorno próximo aragonés, manifestando respeto hacia el entorno y el medio natural en el que se desarrollan.	Cri. EF. 6.5. Conocer y practicar la diversidad de actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas del contexto cercano y del entorno próximo aragonés.	Cri. EF. 6.5. Conocer actividades físicas, lúdicas, deportivas y artísticas, así como sus normas básicas y características.	Cri. EF. 6.5. Conocer y practicar diferentes juegos infantiles populares.
Cri. EF. 6.6. Extraer y elaborar información relacionada con temas de interés (actividades, proyectos, visitas, experiencias, etc.) y compartirla, utilizando fuentes de información determinadas y haciendo uso de las tecnologías de la información y la comunicación como recurso de apoyo al área para generar conocimiento relacionado con la participación en la actividad física de manera regular.	Cri. EF. 6.6. Extraer y elaborar información relacionada con temas de interés (actividades, proyectos, visitas, experiencias, etc.) y compartirla, utilizando fuentes de información determinadas y haciendo uso de las tecnologías de la información y la comunicación como recurso de apoyo al área.				

En cada avaliación:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CALIFICACIÓN
Ferramentas de avaliación del traballo competencial	40
Probas de avaliación escritas	30
Evidencias dos estándares de aprendizaxe	30
Calificación total	

A final de curso:

	PORCENTAXE NA NOTA FINAL
1.ª Avaliación	30
2.ª Avaliación	30
3.ª Avaliación	40
Calificación total	

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

Entre as dúas primeiras semanas de clase levarán a cabo diferentes observacións e probas de avaliación inicial para, a través delas, comprobar o nivel de competencias curriculares que cada alumno posúe despois do verán.

As mesmas consistirán na realización de diferentes exercicios de recordo dos contidos e procedementos máis importantes traballados no curso anterior, que potencien a aprendizaxe das competencias craves determinadas na LOMCE.

Destas probas obteranse varios resultados que nos darán luz para comezar o curso no punto de partida en que se atope a maioría do alumnado e promover actuacións e traballos individualizados e/ou colectivos para cada un ofrecidos a aqueles alumnos/as que o necesiten.

Así mesmo poderemos decidir neste momento que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (AL), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

A través dela poderemos elaborar unha descrición do grupo contestándonos entre outras a unha serie de cuestións do tipo:

1. Número de alumnos
2. Funcionamento do grupo (falan moito, cambian con facilidade de actividade ...)
3. Que fortalezas ten no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares?
4. Que necesidades ten o grupo e como se van abordar? (Planificación de estratexias metodolóxicas, xestión de aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas ...)
5. Que fortalezas se identifican no grupo en canto a aspectos competenciais?

Medidas de atención á diversidade.

Para levar a cabo un plan específico de medias de atención á diversidade e á inclusión do alumnado e máis especificamente do alumnado con algún tipo de necesidade específica de apoio educativo (N.E.A.E.) partiremos da avaliación inicial levada a cabo nas 2 primeiras semanas do curso e descrita as súas actuacións no punto 9 desta programación anual.

Despois de elaborar a descrición do grupo unha vez realizada a avaliación inicial, deberemos recoller as necesidades individuais de cada alumno/a, así como as necesidades grupais da aula en xeral.

Neste punto podemos servirmos dunha serie de cuestións que podemos contestarnos do tipo:

1. Cales son os alumnos que necesitan un maior seguimento ou persoalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe? (Ter en conta aos alumnos con necesidades educativas, con altas capacidades, e outras con

necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar...).

2. Que medidas organizativas imos adoptar? (Planificación de reforzos, localización de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
3. Que medidas curriculares imos adoptar? Que recursos imos empregar?
4. Que modelo de seguimento imos utilizar con cada un/a de eles?
5. Cada canto e como imos avaliar os seus progresos?

Así mesmo poderemos decidir que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (Ao)/Ao), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

Concreción dos elementos transversais.

A concreción dos elementos transversais, realizaranse a través de tódalas áreas, sempre tendo en conta as circunstancias actuais.

Actividades complementarias e extraescolares programadas.

As actividades que levarán a cabo ao longo do curso, tanto complementarias como extraescolares, quedan reflectidas na Programación Xeral Anual (PXA), aprobadas por todo o Claustro de profesores/as e polo Consello Escolar do Centro.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Neste apartado pretendo promover a reflexión docente e a autoavaliación da realización e o desenvolvemento de programacións didácticas. Para iso, ao finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que nos permitan avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propónse unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto, pódese realizar ao final de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

CEIP DE REFOXOS

Inglés 6ºEP

Curso 2021-22

ANA ISABEL REFOJOS ÁLVAREZ

Contido

Base legal.....	3
Introdución e contextualización.....	3
Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.....	4
Concreción dos obxectivos.....	6
Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.....	7
Concrecións metodolóxicas que require a materia.....	15
Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.....	15
Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.....	15
Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.....	18
Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.....	¡Error! Marcador no definido.
Medidas de atención á diversidade.....	¡Error! Marcador no definido.
Concreción dos elementos transversais.....	¡Error! Marcador no definido.
Actividades complementarias e extraescolares programadas.....	¡Error! Marcador no definido.
Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.....	¡Error! Marcador no definido.

Base legal.

Lei orgánica 8/2013, do 9 de decembro, LOMCE, que modificou a Lei orgánica 2/200, do 3 de maio, de educación (LOE).

Decreto 330/2009, do 4 de xuño, polo que se establece o currículo da educación infantil na Comunidade Autónoma de Galicia e o Decreto 105/2014, do 4 de setembro, polo que se establece o currículo da educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.

Orde 3,5/2020, do 22 de abril, do Ministerio de Educación e Formación Profesional, pola que se establecen o marco e as directrices de actuación para o terceiro trimestre do curso 2019/2020 e o inicio do curso 2020/2021.

Instrucións do 27 de abril de 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa para o desenvolvemento do terceiro trimestre do curso académico 2019/2020, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia, nas que están determinadas liñas para a preparación do curso 2020/2021.

Orde EFP/5,1/2020, do 20 de xuño, pola que se publican acordos da Conferencia Sectorial de Educación, para o inicio e o desenvolvemento do curso 2021/2022.

Protocolo do 22 de xullo de Adaptación ao Contexto da COVID 19 nos centros de ensino non universitario de Galicia para o curso 2021/2022.

Instrucións do 30 de xullo 2020, da Dirección Xeral de Educación, Formación Profesional e Innovación Educativa, en relación ás medidas educativas que se deben adoptar no curso académico 2020/2021, nos centros docentes da Comunidade Autónoma de Galicia nos que se imparten as ensinanzas da educación infantil, da educación primaria, da educación secundaria obrigatoria e do bacharelato.

Resolución conxunta das Consellerías de Educación, Universidade e Formación Profesional e de Sanidade que aproban as instrucións polas que se incorporan a Declaración de actuacións coordinadas en materia de saúde pública aprobadas polo Consejo Interterritorial do Sistema Nacional de Salud Pública (D.O.G nº 174 bis do 28-08-2020) e a actualización das recomendacións sanitarias do Comité Clínico ao Protocolo do 22 de xullo de adaptación ao contexto da COVID 19 nos centros de ensino non Universitario de Galicia para o curso 2021-2022.

Introdución e contextualización.

O noso centro é un colexio rural cunha área de influencia que abarca as dúas parroquias do interior do Concello de Oia: Loureza e Burgueira. O contexto sociolingüístico é galego falante case na súa totalidade cunha grande influencia do castelán cada curso máis palpable.

O alumnado está agrupado en 5 grupos mixtos: Infantil (4ºEI, 5ºEI e 6ºEI), 1º e 2º EP, 3º e 4º EP e 5º e 6º EP. En total este curso temos escolarizadas a 44 crianzas: 20 en infantil e 24 en primaria.

O grupo de 6ºEP está composto por 4 nenos e tendo en conta a posibilidade de que se produza a necesidade de alternar determinados períodos de docencia presencial con outros de docencia non presencial durante o curso 2021/2022, faise imprescindible establecer adaptacións no marco da organización do currículo e da metodoloxía didáctica. Todas esas medidas están establecidas na ADDENDA da presente programación.

Contribución ao desenvolvemento das competencias clave.

La **comunicación lingüística**—se centra en el uso del inglés como lengua vehicular para la comunicación oral y escrita.

El impulso de esta competencia por medio del aprendizaje de una lengua extranjera implica que el alumno mejora su habilidad para expresarse tanto oralmente como por escrito. Desarrolla esta competencia al utilizar el registro y el discurso adecuado para cada situación lingüística que se le presenta.

La competencia lingüística del alumno mejora a medida que reconoce y domina gradualmente las reglas de funcionamiento de la lengua extranjera. Para ayudarse, puede recurrir a su lengua materna y reflexionar sobre el proceso de aprendizaje de la nueva lengua.

Las actividades que se presentan en permiten que el alumno adquiera y desarrolle las cuatro destrezas (comprensión oral, comprensión escrita, expresión oral y expresión escrita), reforzando en todo momento el aprendizaje de la lengua con las reglas gramaticales que subyacen en el estudio del inglés.

La **competencia matemática y competencias básicas en ciencia y tecnología** alude a la habilidad de razonar. Supone hacer juicios, tomar decisiones y llegar a conclusiones por medio de un proceso de resolución de problemas y de la aplicación coherente de la lógica. La aplicación de los conceptos matemáticos a la vida cotidiana resulta también importante.

Para adquirir esta competencia el alumno debe conocer y utilizar el sistema numérico y sus símbolos. Debe estar familiarizado con los distintos modos de expresarse y encontrar soluciones en términos numéricos, mientras que la competencia lingüística le permite razonar, desarrollar argumentos, formular hipótesis, así como hacer uso de razonamientos deductivos e inductivos, etc.

Con frecuencia las actividades están ligadas a procesos matemáticos. Se plantean al alumno tareas de razonamiento y lógica, incluidas las tareas matemáticas, de forma oral y escrita. Así, el curso ayuda a desarrollar y fomentar esa competencia.

Las **competencias en ciencia y tecnología** consisten en ser capaz de comprender hechos y fenómenos. Implica hacer predicciones basadas en lo que se ha oído o leído en relación a los hábitos alimenticios, la salud o el entorno, o ser consumidores responsables en su vida cotidiana.

Se ofrece un amplio abanico de textos orales y escritos con contenido claro y detallado sobre esos temas, animando así al alumno a comprender hechos y fenómenos y a predecir las consecuencias. El alumno mejora su competencia en inglés, al tiempo que adquiere ese conocimiento.

Para poder tratar la información y adquirir competencia digital el alumno debe saber leer, analizar y transmitir la información que ha extraído de textos en inglés de todo tipo. Debe estar capacitado para escoger y organizar la información que escucha y lee. A su vez, esta competencia está directamente relacionada con la integración de los recursos multimedia en el proceso de aprendizaje.

Gracias a las actividades interactivas online y el material *Digital Minds*, se ayuda al alumno a ser más competente en el uso de la tecnología digital. Además, hay textos en los que el manejo de la información juega un papel crucial, sin descuidar las otras competencias.

Aprender a aprender centra la atención del alumno en lo que se espera de este para que aprenda inglés. También se refiere a la habilidad para memorizar y autoevaluarse. Ambas habilidades se encuentran presentes en cualquier proceso de aprendizaje en el que se pida al alumno que forme hipótesis sobre el lenguaje, utilizando la abundante variedad de ejemplos de la vida real que se introducen en los textos.

Se desafía al alumno para que se implique de forma activa en el proceso de aprendizaje al manejar contenido lingüístico. Presenta las reglas lingüísticas de modo sutil para que el alumno haga sus deducciones e hipótesis de forma natural, basándose en los principios de “gramática universal” intrínsecos a la adquisición de una lengua.

Además, presentando una lección cada tres unidades específica para el repaso de conceptos aprendidos, el curso conlleva un proceso continuo de autoevaluación, lo que, a su vez, refuerza la competencia de **Aprender a aprender**. A lo largo del proceso de aprendizaje, se anima constantemente al alumno para que tome parte en el aprendizaje cooperativo, otro pilar para Aprender a aprender, y así, el inglés se convierte en el instrumento para pensar, y para interpretar y representar la realidad.

Las **competencias sociales y cívicas** consisten en descubrir y familiarizarse con los diferentes fundamentos sociales y culturales que subyacen en el idioma inglés. Por otro lado, el respeto y otros valores se refuerzan por medio del trabajo en parejas y en grupos.

Quick Minds presenta aspectos culturales- siempre con el inglés como lengua vehicular- que se ocupan no solo de la sociedad y las costumbres del Reino Unido, sino también de otras zonas del mundo angloparlante, como son Australia y Estados Unidos. Fomenta el respeto y los valores en una sociedad en constante cambio, donde el pluralismo cultural destaca entre los principios del siglo XXI. El contenido del libro de texto complementa la labor realizada dentro del sistema educativo para reforzar dichos valores y, con ello, ayuda al alumno a adquirir competencias sociales y cívicas.

Sentido de iniciativa y espíritu emprendedor quiere decir ser capaz de acercarse al proceso de aprendizaje de manera autónoma o, si no, cooperar con otros para completar cualquier tarea que se proponga.

Se anima al alumno a trabajar con autonomía, ensalzando su sentido de la responsabilidad y autoconocimiento al tiempo que fomenta la creatividad y la imaginación. Además, puesto que la evaluación está estrechamente ligada con el sentido crítico y los juicios de valor se pueden alcanzar a nivel individual o de grupo, se refuerzan también los valores del respeto, tolerancia y comprensión (hacia ellos mismos y hacia sus compañeros).

El alumnado participará en actividades que le permitan afianzar el espíritu emprendedor y la iniciativa empresarial a partir de la creatividad, la autonomía, la iniciativa, el trabajo en equipo, la confianza en uno mismo y el sentido crítico.

El descubrimiento y el enriquecimiento propio se encuentran tras la **Conciencia y expresiones culturales**. Esta competencia desarrolla la habilidad de comprender y evaluar de forma crítica las manifestaciones culturales y artísticas. Al igual que las competencias sociales y cívicas, esta competencia fortalece los valores humanos.

Concreción dos obxectivos .

a) **Conocer y apreciar los valores y las normas de convivencia**, aprender a obrar de acuerdo con ellas, prepararse para el ejercicio activo de la ciudadanía y respetar los derechos humanos, así como el pluralismo propio de una sociedad democrática.

b) **Desarrollar hábitos de trabajo individual y de equipo**, de esfuerzo y responsabilidad en el estudio, así como actitudes de confianza en sí mismo, sentido crítico, iniciativa personal, curiosidad, interés y creatividad en el aprendizaje, y espíritu emprendedor.

c) **Adquirir habilidades para la prevención y para la resolución pacífica de conflictos**, que les permitan desenvolverse con autonomía en el ámbito familiar y doméstico, así como en los grupos sociales con los que se relacionan.

d) **Conocer, comprender y respetar las diferentes culturas y las diferencias entre las personas**, la igualdad de derechos y oportunidades de hombres y mujeres y la no discriminación de personas con discapacidad.

e) Conocer y utilizar de manera apropiada la lengua castellana y, si la hubiere, la lengua cooficial de la Comunidad Autónoma y **desarrollar hábitos de lectura**.

f) **Adquirir en, al menos, una lengua extranjera la competencia comunicativa básica** que les permita expresar y comprender mensajes sencillos y desenvolverse en situaciones cotidianas.

g) **Desarrollar las competencias matemáticas básicas** e iniciarse en la resolución de problemas que requieran la realización de operaciones elementales de cálculo, conocimientos geométricos y estimaciones, así como ser capaces de aplicarlos a las situaciones de su vida cotidiana.

h) **Conocer los aspectos fundamentales de las Ciencias de la Naturaleza, las Ciencias Sociales, la Geografía, la Historia y la Cultura**.

- i) **Iniciarse en la utilización, para el aprendizaje, de las tecnologías de la información y la comunicación** desarrollando un espíritu crítico ante los mensajes que reciben y elaboran.
- j) **Utilizar diferentes representaciones y expresiones artísticas** e iniciarse en la construcción de propuestas visuales y audiovisuales.
- k) **Valorar la higiene y la salud**, aceptar el propio cuerpo y el de los otros, respetar las diferencias y utilizar la educación física y el deporte como medios para favorecer el desarrollo personal y social.
- l) **Conocer y valorar los animales** más próximos al ser humano y adoptar modos de comportamiento que favorezcan su cuidado.
- m) **Desarrollar sus capacidades afectivas** en todos los ámbitos de la personalidad y en sus relaciones con los demás, así como una actitud contraria a la violencia, a los prejuicios de cualquier tipo y a los estereotipos sexistas.
- n) **Fomentar la educación vial** y actitudes de respeto que incidan en la prevención de los accidentes de tráfico.

Concreción para cada estándar de aprendizaxe avaliable de: temporalización, grao mínimo de consecución para superar a materia e procedementos e instrumentos de avaliación.

Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	T	T	T	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	C.C.
			1	2	3		

Bloque 1: Comprensión de textos orais

PLE-B1.1	6º-PLEB1.1 - Comprende o esencial de anuncios publicitarios sobre produtos que lle interesan (xogos, ordenadores, CD etc.). Peso: 4.76%	Comprende o esencial de anuncios publicitarios sobre produtos que lle interesan.	X	X		PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),	CCL CAA
PLE-B1.2	6º-PLEB1.2 -	Comprende	X	X		PROCEDEMENTOS:	CCL CAA

Comprende mensaxes e anuncios públicos que conteñan instrucións, indicacións ou outro tipo de información (por exemplo, números, prezos, horarios, nunha estación ou nuns grandes almacéns).

mensaxes e anuncios públicos que conteñan instrucións, indicacións ou outro tipo de información.

Observación sistemática,
INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),

Peso: 4.76%

6º-PLEB1.3 -
Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).

Entende o que se lle di en transaccións habituais sinxelas (instrucións, indicacións, peticións, avisos).

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,
INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),

CCL CAA
CSC

Peso: 4.76%

6º-PLEB1.4 -
Identifica o tema dunha conversa cotiá predicible que ten lugar na súa presenza (por exemplo, nunha tenda, nun tren).

Identifica o tema dunha conversa cotiá predicible que ten lugar na súa presenza.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,
INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),

CCL CAA
CSC

Peso: 4.76%

6º-PLEB1.5 -
Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un

Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa, que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,
INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),

CCL CAA
CSC

PLE-B1.2

PLE-B1.3

PLE-B1.3

lugar.

Peso: 4.76%

PLE-B1.4	6º-PLEB1.6 - Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese (por exemplo, música, deporte etc.), a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.	Comprende as ideas principais de presentacións sinxelas e ben estruturadas sobre temas familiares ou do seu interese, a condición de que conte con imaxes e ilustracións e se fale de maneira lenta e clara.	X X X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CAA
	Peso: 4.76%				
PLE-B1.4	6º-PLEB1.7 - Comprende o sentido xeral e o esencial e distingue os cambios de tema de programas de televisión ou doutro material audiovisual e multimedia dentro da súa área de interese (p. e. nos que se entrevista a mozos e mozas ou personaxes coñecidos ou coñecidas sobre temas cotiás (por exemplo, o que lles gusta facer no seu tempo libre) ou nos que se informa sobre actividades de lecer (teatro, cinema, eventos deportivos etc.).	Comprende o sentido xeral e o esencial e distingue os cambios de tema nun material audiovisual e multimedia dentro da súa área de interese ou nos que se informa sobre actividades de lecer.	X X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),	CCL CAA
	Peso: 4.76%				

Bloque 2: Producións de textos orais

PLE-B2.1	6º-PLEB2.1 - Fai presentacións	Fai presentacións breves e sinxelas,	X X X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,	CCL CAA
----------	-----------------------------------	---	-------	--	---------

breves e sinxelas, previamente preparadas e ensaiadas, sobre temas cotiás ou do seu interese (presentarse e presentar a outras persoas; dar información básica sobre si mesmo, a súa familia e a súa clase; indicar as súas afeccións e intereses e as principais actividades do seu día a día; describir brevemente e de maneira sinxela a súa habitación, o seu menú preferido, o aspecto exterior dunha persoa, ou un obxecto; presentar un tema que lle interese (o seu grupo de música preferido); dicir o que lle gusta e non lle gusta e dar a súa opinión) usando estruturas sinxelas e cunha pronuncia e entoación comprensible.

INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),

Peso: 4.76%

Bloque 3: Comprensión de textos escritos

PLE-B3.1	6º-PLEB3.1 - Comprende instrucións, indicacións, e información básica en notas, letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cinemas, museos, colexios, e outros	Comprende instrucións, indicacións, e información básica en notas, letreiros e carteis en rúas, tendas, medios de transporte, cinemas, museos, colexios, e outros servizos e lugares públicos.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	CCL CAA
----------	--	--	-------	--	---------

servizos e lugares públicos

Peso: 4.76%

PLE-B3.2	6º-PLEB3.2 - Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo como menús, horarios, catálogos, listas de prezos, anuncios, guías telefónicas, publicidade, folletos turísticos, programas culturais ou de eventos etc.	Comprende información esencial e localiza información específica en material informativo sinxelo.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Lista de control/cotexo (10%),</p>	CCL CAA
----------	---	---	-------	--	---------

Peso: 4.76%

PLE-B3.2	6º-PLEB3.3 - Comprende correspondencia (SMS, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou un lugar, a indicación da hora e o lugar dunha cita etc.	Comprende correspondencia (SMS, correos electrónicos, postais e tarxetas) breve e sinxela que trate sobre temas familiares.	X X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),</p>	CCL CAA
----------	--	---	-------	--	---------

Peso: 4.76%

PLE-B3.3	6º-PLEB3.4 - Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos	Comprende o esencial e os puntos principais de noticias breves e artigos de revistas para mozas e mozos que traten temas	X X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),</p>	CCL CAA
----------	---	--	-----	--	---------

que traten temas que lle sexan familiares ou sexan do seu interese (deportes, grupos musicais, xogos de ordenador).

Peso: 4.76%

6º-PLEB3.5 - Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais, a condición de que a imaxe e a acción conduzan gran parte do argumento (lecturas adaptadas, cómics etc.).

Comprende o esencial de historias breves e ben estruturadas e identifica os e as personaxes principais.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Intercambios orais cos alumnos/as,

CCL CAA

INSTRUMENTOS: Posta en común (5%),

Peso: 4.76%

6º-PLEB3.6 - Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ?, @, ?).

Emprega de forma axeitada os signos ortográficos básicos (p. e. punto, coma), así como símbolos de uso frecuente (p. e. ?, @, ?).

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,

CCL

INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),

Peso: 4.76%

Bloque 4: Producción de textos escritos

6º-PLEB4.1 - Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais (por exemplo, para rexistrarse nas redes sociais, para abrir unha conta de correo electrónico etc.).

Completa un breve formulario ou unha ficha cos seus datos persoais.

X X X

PROCEDEMENTOS:
Observación sistemática,

CCLCD CAA

INSTRUMENTOS: Diario de clase (3%),

Peso: 4.76%

	6º-PLEB4.2 - Escribe correspondencia persoal breve e simple (mensaxes, notas, postais, correos, chats ou SMS) na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata (familia, amigos e amigas, afeccións, actividades cotiás, obxectos e lugares) e fai preguntas relativas a estes temas.	Escribe correspondencia persoal breve e simple, na que dá as grazas, felicita a alguén, fai unha invitación, dá instrucións, ou fala de si mesmo/a e da súa contorna inmediata				
PLE-B4.7			X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as,</p> <p>INSTRUMENTOS: Textos escritos (35%),</p> <p>CCL CDCAACSC</p>
	Peso: 4.76%					

Bloque 5: Coñecemento da lingua en consciencia intercultural

	6º-PLEB5.1 - Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.	Entende a información esencial en conversas breves e sinxelas nas que participa que traten sobre temas familiares como, por exemplo, un mesmo, a familia, a escola, o tempo libre, a descrición dun obxecto ou dun lugar.				
PLE-B5.1			X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática,</p> <p>INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p> <p>CCL CAA CSC</p>
	Peso: 4.76%					
	6º-PLEB5.2 - Desenvólvese en transaccións cotiás (p. e. pedir nunha tenda un produto e preguntar o prezo).	Desenvólvese en transaccións cotiás (p. e. pedir nunha tenda un produto e preguntar o prezo).				
PLE-B5.2			X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as,</p> <p>INSTRUMENTOS: Xogos de simulación e dramáticos (5%),</p> <p>CCL CAA CSC</p>

Peso: 4.76%

PLE-B5.3	<p>6º-PLEB5.3 - Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).</p>	<p>Participa en conversas cara a cara ou por medios técnicos (teléfono, Skype) nas que se establece contacto social (dar as grazas, saudar, despedirse, dirixirse a alguén, pedir desculpas, presentarse, interesarse polo estado de alguén, felicitar a alguén), se intercambia información persoal e sobre asuntos cotiás, se expresan sentimentos, se ofrece algo a alguén, se pide prestado algo, queda con amigos e amigas ou se dan instrucións (p. e. como se chega a un sitio con axuda dun plano).</p>	<p>X X X</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),</p>	<p>CCL CD CSC</p>
----------	--	---	--------------	---	-----------------------

Peso: 4.76%

PLE-B5.4	<p>6º-PLEB5.4 - Participa nunha entrevista, p. e. médica nomeando partes do corpo para indicar o que lle doe.</p>	<p>Participa nunha entrevista, p. e. médica nomeando partes do corpo para indicar o que lle doe.</p>	<p>X X</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Rúbrica (10%),</p>	<p>CCL CSC</p>
----------	---	--	------------	---	----------------

Peso: 4.76%

PLE-B5.5	<p>6º-PLEB5.5 - Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para</p>	<p>Compara aspectos lingüísticos e culturais das linguas que coñece para mellorar na súa aprendizaxe e</p>	<p>X X X</p>	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática, INSTRUMENTOS: Escala de observación (20%),</p>	<p>CCL CAA</p>
----------	---	--	--------------	---	----------------

mellorar na súa aprendizaxe e lograr unha competencia integrada a través de producións audiovisuais ou multimedia e de manifestacións artísticas.

Peso: 4.76%

Concrecións metodolóxicas que require a materia.

El enfoque metodológico es interactivo y no es sólo que la comunicación en inglés juegue un papel crucial, sino que es también la lengua vehicular para impartir información sobre otras culturas y sociedades, así como los valores que las rigen. A su vez, esto ayuda a los profesores a hacer realidad en el centro objetivos educativos más amplios. A lo largo del curso, se abarca una gran variedad de temas culturales y artísticos por medio de diferentes actividades.

Con objeto de fomentar las competencias cultural y social, Se presentan actividades relacionadas con aspectos del mundo angloparlante en las que la cultura y el arte juegan un importante papel.

El principal objetivo de es la adquisición del inglés y su cultura. Esta lengua sirve después como instrumento para hacer juicios con valores coherentes sobre cualquier manifestación del idioma inglés, ya sea oral o escrito. Gracias a la amplia gama de actividades que se presentan la adquisición de las siete competencias es reforzada.

Materiais e recursos didácticos que se van utilizar.

Recursos online Edixgal.

Criterios sobre a avaliación, cualificación e promoción do alumnado.

Bloque 1. Comprensión de textos orales

- **Identificar** el sentido general, la información esencial y los puntos principales en textos orales muy breves y sencillos en lengua estándar, con estructuras simples y léxico de uso

muy frecuente, , articulados con claridad y lentamente y transmitidos de viva voz o por medios técnicos, sobre temas habituales y concretos relacionados con las propias experiencias, necesidades e intereses en contextos cotidianos predecibles o relativos a áreas de necesidad inmediata, en los ámbitos personal, público y educativo, siempre que las condiciones acústicas sean buenas y no distorsionen el mensaje, se pueda volver a escuchar lo dicho o pedir confirmación y se cuente con apoyo visual o con una clara referencia contextual.

- **Conocer y aplicar** las estrategias básicas más adecuadas para la comprensión del sentido general, la información esencial o los puntos principales del texto.
- **Identificar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos concretos y significativos**, sobre vida cotidiana, relaciones interpersonales, comportamiento y convenciones sociales, y **aplicar** los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una comprensión adecuada del texto.
- **Distinguir** la función o funciones comunicativas principales del texto y un repertorio limitado de sus exponentes más habituales, así como los patrones discursivos básicos.
- **Reconocer** los significados más comunes asociados a las estructuras sintácticas básicas propias de la comunicación oral.
- **Reconocer** un repertorio limitado de léxico oral de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con las experiencias, necesidades e intereses, y utilizar las indicaciones del contexto y de la información contenida en el texto para hacerse una idea de los significados probables de palabras y expresiones que se desconocen.
- **Discriminar** patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación básicos y reconocer los significados e intenciones comunicativas generales relacionados con los mismos.

Bloque 2. Producción de textos orales

- **Participar de manera simple y comprensible en conversaciones muy breves** que requieran un intercambio directo de información en áreas de necesidad inmediata o sobre temas muy familiares, en un registro neutro e informal, utilizando expresiones y frases sencillas y de uso muy frecuente, normalmente aisladas o enlazadas con conectores básicos, aunque en ocasiones la pronunciación no sea muy clara, sean evidentes las pausas y titubeos y sea necesaria la repetición, la paráfrasis y la cooperación del interlocutor para mantener la comunicación.
- **Conocer y saber aplicar las estrategias básicas** para producir textos orales monológicos o dialógicos muy breves y sencillos.
- **Conocer aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos**, concretos y significativos, y aplicar los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una producción oral adecuada al contexto, respetando las convenciones comunicativas más elementales.

- **Cumplir la función comunicativa principal** del texto, utilizando un repertorio limitado de sus exponentes más frecuentes y de patrones discursivos básicos..
- **Manejar estructuras sintácticas básicas** (p. e. enlazar palabras o grupos de palabras con conectores básicos como “y”, “entonces”, “pero”, “porque”) aunque se sigan cometiendo errores básicos de manera sistemática.
- **Conocer y utilizar un repertorio limitado de léxico oral** de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con los intereses experiencias y necesidades.
- **Articular, de manera por lo general comprensible** pero con evidente influencia de la primera u otras lenguas, un repertorio muy limitado de patrones sonoros, acentuales, rítmicos y de entonación básicos, adaptándolos a la función comunicativa que se quiere llevar a cabo.
- **Hacerse entender en intervenciones breves y sencillas**, aunque resulten evidentes y frecuentes los titubeos iniciales, las vacilaciones, las repeticiones y las pausas para organizar, corregir o reformular lo que se quiere decir.
- **Interactuar de manera muy básica**, utilizando técnicas muy simples, lingüísticas o no verbales para iniciar, mantener o concluir una conversación.

Bloque 3. Comprensión de textos escritos

- **Identificar el tema, el sentido general, las ideas principales e información específica en textos muy breves y sencillos**, en lengua estándar, y con un léxico de alta frecuencia, y en los que el tema tratado y el tipo de texto le resulten muy familiares, cotidianos o de necesidad inmediata, siempre y cuando se pueda releer lo que no se ha entendido, se pueda consultar un diccionario y se cuente con apoyo visual y contextual.
- **Conocer y saber aplicar las estrategias básicas** más adecuadas para la comprensión del sentido general, la información esencial o los puntos principales del texto.
- **Identificar aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos** concretos y significativos, sobre vida cotidiana, condiciones de vida, relaciones interpersonales y convenciones sociales, y aplicar los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una comprensión adecuada del texto.
- **Distinguir la función o funciones comunicativas** del texto y un repertorio limitado de sus exponentes más habituales, así como los patrones discursivos básicos.
- **Reconocer los significados más comunes asociados a las estructuras sintácticas** básicas propias de la comunicación escrita.
- **Reconocer un repertorio limitado de léxico escrito** de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con sus experiencias,

necesidades e intereses, e inferir del contexto y de la información contenida en el texto los significados probables de palabras y expresiones que se desconocen.

- **Reconocer los signos ortográficos básicos**, así como símbolos de uso frecuente e identificar los significados e intenciones comunicativas generales relacionados con los mismos.

Bloque 4. Producción de textos escritos

- **Construir textos muy cortos y sencillos**, compuestos de frases simples aisladas, en un registro neutro, utilizando con razonable corrección las convenciones ortográficas básicas y los principales signos de puntuación, para hablar de sí mismo, de su entorno más inmediato y de aspectos de su vida cotidiana, en situaciones familiares y predecibles.
- **Conocer y aplicar las estrategias básicas** para producir textos escritos muy breves y sencillos.
- **Conocer aspectos socioculturales y sociolingüísticos básicos** concretos y significativos y aplicar los conocimientos adquiridos sobre los mismos a una producción escrita adecuada al contexto.
- **Cumplir la función comunicativa principal del texto escrito**, utilizando un repertorio limitado de sus exponentes más frecuentes y de patrones discursivos básicos.
- **Manejar estructuras sintácticas básicas**, aunque se sigan cometiendo errores básicos de manera sistemática.
- **Conocer y utilizar un repertorio limitado de léxico escrito** de alta frecuencia relativo a situaciones cotidianas y temas habituales y concretos relacionados con sus intereses, experiencias y necesidades.

Aplicar patrones gráficos y convenciones ortográficas básicas para escribir con razonable corrección palabras o frases cortas que se utilizan normalmente al hablar, pero no necesariamente con una ortografía totalmente normalizada

Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

En cada avaliación:

FERRAMENTAS DE AVALIACIÓN	PORCENTAXE NA CALIFICACIÓN
Ferramentas de avaliación del traballo competencial	30
Probas de avaliación escritas	30
Evidencias dos estándares de aprendizaxe	40

Calificación total	

A final de curso:

	PORCENTAXE NA NOTA FINAL
1. ^a Avaliación	30
2. ^a Avaliación	30
3. ^a Avaliación	40
Calificación total	

Deseño da avaliación inicial e medidas individuais ou colectivas que se poidan adoptar como consecuencia dos seus resultados.

Entre as dúas primeiras semanas de clase levarán a cabo diferentes observacións e probas de avaliación inicial para, a través delas, comprobar o nivel de competencias curriculares que cada alumno posúe despois do verán.

As mesmas consistirán na realización de diferentes exercicios de recordo dos contidos e procedementos máis importantes traballados no curso anterior, que potencien a aprendizaxe das competencias craves determinadas na LOMCE.

Destas probas obteranse varios resultados que nos darán luz para comezar o curso no punto de partida en que se atope a maioría do alumnado e promover actuacións e traballos individualizados e/ou colectivos para cada un ofrecidos a aqueles alumnos/as que o necesiten.

Así mesmo poderemos decidir neste momento que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (AL), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

A través dela poderemos elaborar unha descrición do grupo contestándonos entre outras a unha serie de cuestións do tipo:

1. Número de alumnos
2. Funcionamento do grupo (falan moito, cambian con facilidade de actividade ...)
3. Que fortalezas ten no grupo en canto ao desenvolvemento de obxectivos curriculares?
4. Que necesidades ten o grupo e como se van abordar? (Planificación de estratexias metodolóxicas, xestión de aula, estratexias de seguimento da eficacia de medidas ...)
5. Que fortalezas se identifican no grupo en canto a aspectos competenciais?

Medidas de atención á diversidade.

Para levar a cabo un plan específico de medias de atención á diversidade e á inclusión do alumnado e máis especificamente do alumnado con algún tipo de necesidade específica de apoio educativo (N.E.A.E.) partiremos da avaliación inicial levada a cabo nas 2 primeiras semanas do curso e descrita as súas actuacións no punto 9 desta programación anual.

Despois de elaborar a descrición do grupo unha vez realizada a avaliación inicial, deberemos recoller as necesidades individuais de cada alumno/a, así como as necesidades grupais da aula en xeral.

Neste punto podemos servirmos dunha serie de cuestións que podemos contestarnos do tipo:

1. Cales son os alumnos que necesitan un maior seguimento ou persoalización de estratexias no seu proceso de aprendizaxe? (Ter en conta aos alumnos con necesidades educativas, con altas capacidades, e outras con necesidades non diagnosticadas, pero que requiran atención específica por estar en risco, pola súa historia familiar...).
2. Que medidas organizativas imos adoptar? (Planificación de reforzos, localización de espazos, xestión de tempos grupais para favorecer a intervención individual).
3. Que medidas curriculares imos adoptar? Que recursos imos empregar?
4. Que modelo de seguimento imos utilizar con cada un/a de eles?
5. Cada canto e como imos avaliar os seus progresos?

Así mesmo poderemos decidir que alumnado será obxecto de apoio por parte dalgún especialista (Ao)/Ao), consultado e consensuado co DO ou cal deles necesitará RE ou ACS e en que área necesitarao.

Concreción dos elementos transversais.

A concreción dos elementos transversais, realizaranse a través de tódalas áreas, sempre tendo en conta as circunstancias actuais.

Actividades complementarias e extraescolares programadas.

As actividades que levarán a cabo ao longo do curso, tanto complementarias como extraescolares, quedan reflectidas na Programación Xeral Anual (PXA), aprobadas por todo o Claustro de profesores/as e polo Consello Escolar do Centro.

Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das programacións didácticas en relación cos resultados académicos e procesos de mellora.

Neste apartado pretendo promover a reflexión docente e a autoavaliación da realización e o desenvolvemento de programacións didácticas. Para iso, ao finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que nos permitan avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propónse unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto, pódese realizar ao final de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A AVALIAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA
Temporalización das unidades didácticas			
Desenvolvemento dos obxectivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descritores e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			

Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Atención á diversidade			

CEIP DE REFOXOS

Programación Música 6ºEP

Curso 2021-22

Sandra Pérez Míguez

ÍNDICE

1. XUSTIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN.

2. CONTEXTUALIZACIÓN

- 2.1 Entorno e centro.
- 2.2 Educación artística.
- 2.3 Distribución do alumnado e información académica.
- 2.4 Necesidades específicas individuais.

3. ORGANIZACIÓN CURRICULAR NA ETAPA DE PRIMARIA

- 3.1 Competencias clave.
- 3.2 Obxectivos didácticos.
- 3.3 Táboa contidos, criterios e estándares de avaliación.
- 3.4 Temporalización das unidades.
- 3.5 Conmemoracións e celebracións.
- 3.6 Contidos intercurriculares.
- 3.7 Contidos de tratamento transversal, valores e actitudes.

4. AVALIACIÓN

- 4.1 Táboa dos estándares por curso.
- 4.2 Temporalización, ponderación e instrumentos de avaliación dos estándares do curso.
- 4.3 Criterios de cualificación e promoción.
- 4.4 Mínimos esixibles.
- 4.5 Tipos de avaliación.

5. MEDIDAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADE ESPECÍFICA DE APOIO EDUCATIVO

- 5.1 Programas de reforzo e ampliación.

6. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

7. RECURSOS DIDÁCTICOS E ORGANIZATIVOS

- 7.1 Organización de recursos.
- 7.2 Horario de clases.

8. PROXECTOS DE CENTRO

9. ADDENDA: ADAPTACIÓN COVID-19

1. XUSTIFICACIÓN DA PROGRAMACIÓN

Esta programación foi deseñada seguindo as pautas mencionadas nos seguintes documentos:

- ❖ **Ley Orgánica 8/2013**, do 9 de decembro, para a mellora da calidade educativa.
- ❖ **REAL DECRETO 126/2014**, do 28 de febreiro, que establece o currículo básico en Primaria.
- ❖ **DECRETO 105/2014**, do 4 de Setembro, que establece o currículo de Primaria en Galicia.
- ❖ **Orde do 20 de abril de 2016** pola que se regula a avaliación e a promoción do alumnado que cursa educación primaria na Comunidade Autónoma de Galicia.
- ❖ **Orden ECD/65/2015**, do 21 de xaneiro, pola que se describen as relacións entre as competencias, os contidos e os criterios de avaliación da educación primaria.
- ❖ Aplicamos o protocolo COVID do 22 de setembro.

2. CONTEXTUALIZACIÓN

2.1 ENTORNO e CENTRO

O centro é un C.E.I.P. situado nunha zona rural do sur da provincia de Pontevedra, sitúase nunha poboación duns 3.000 habitantes. Obsérvase unha constante expansión demográfica nos últimos anos e a súa poboación en xeral pódese considerar como de clase media-baixa, con nivel sociocultural medio-baixo, desenvolvendo gran parte dela no sector da agricultura e gandería.

Nun radio de 8 quilómetros atópase outro centro de educación primaria.

Trátase dun Centro de Educación Primaria e Infantil de liña única e agrupamento por ciclos.

O horario xeral do centro é de 9:00h a 14:00h, de setembro a xuño. É un horario de xornada continua, participando no PLAMBE con apertura de biblioteca pola tarde tres días.

O centro está situado nun edificio de dúas plantas, e o material de música está dentro da aula de 5º e 6º de Ed. Primaria

2.2 EDUCACIÓN ARTÍSTICA (Música)

CEIP de Refoxos	
PROFESOR	Sandra Pérez Míguez
CURSO	6º Curso do grupo mixto de 5º e 6º.

2.3 DISTRIBUCIÓN DO ALUMNADO E INFORMACIÓN ACADÉMICA

	Nº alumnos	INS	5	6	7	8	9	10
6º primaria	4	-	-	1	2	1	-	-

2.4**NECESIDADES ESPECÍFICAS INDIVIDUAIS**

Os datos están recollidos no departamento de Orientación, salientando a seguinte información académica recollida na anterior táboa sobre os resultados académicos para axudar a facer unha avaliación diagnóstica inicial o máis precisa posible.

En segundo lugar atenderase ás indicacións do titor ou titora, do equipo de orientación e audición e linguaxe para atender aquelas necesidades ou dificultades que se detecten a partir da avaliación inicial e evolución do curso.

3.**ORGANIZACIÓN CURRICULAR DA ETAPA DE PRIMARIA****3.1****COMPETENCIAS CLAVE**

Aténdese en primeiro lugar ás tres competencias clave prioritarias:

- Competencia en comunicación lingüística, Competencia en aprender a aprender e destreza do traballo en grupo (integrada dentro da Competencia social e cidadá)

Como esta programación corresponde á programación dunha especialidade, remitímonos ás programacións dos diferentes niveis, onde se incluírán os perfís competenciais de cada curso, e a modo obxectivos fundamentais na programación didáctica para cada competencia traballaremos os seguintes obxectivos dende a área de música, sempre presentes na aula para poder ser consultadas polo alumnado:

Competencia en Comunicación Lingüística

1. Expresarse con soltura.	6. Recoñecer o silencio como factor
2. Realizar comentrios constructivos.	imprescindible para unha boa comunicación.
3. Formular preguntas.	7. Traballar distintos idiomas e dialectos.
4. Empregar a comunicación non verbal.	8. Mellorar a dicción, entonación,
5. Coidar e explorar a voz.	expresividade e acentuación.

Competencia para Aprender a Aprender

1. Participar nas actividades.	7. Preocuparse polo resultado obtido.
2. Coordinarse cos compañeiros.	8. Solucionar os problemas autónomamente.
3. Desenvolver a capacidade crítica.	9. Motivarse no traballo.
4. Esforzarse e intentar mellorar.	10. Aprender novas técnicas de estudio.
5. Autoavaliarse.	11. Improvisar, crear e experimentar
6. Planificar e organizar o traballo.	fomentando a confianza e éxito persoal.

Competencia Social e Cívica

1. Traballar en equipo.	6. Traballar en silencio.
2. Crear un bo clima de traballo.	7. Expresarse sen prexuízos.
3. Respetar aos compañeiros/as.	8. Explorar diversas culturas e folclores.
4. Asumir responsabilidades.	9. Resolver os conflitos pacíficamente.
5. escoitar con atención.	10. Coidar o material.

Competencia de Sentido de Iniciativa e Espírito Emprendedor

1. Dialogar con corrección.	6. Liderar as actividades.
2. Coidar o material.	7. Respetar os compañeiros e profesores.
3. Mellorar o autoconceito e autoestima.	8. Aprender dos erros.
4. Participar en todas as actividades.	9. Asumir as consecuencias.
5. Solucionar os problemas con autonomía e rapidez.	10. Desfrutar do traballo.
	11. Entender a interacción social.

Competencia Conciencia e Expresións Culturais

1. Comentar as obras.	7. Adquirir técnica.
2. Expresar os gustos musicais.	8. escoitar diferentes estilos musicais.
3. Empregar as críticas para mellorar.	9. Crear un repertorio persoal variado.
4. Promover a iniciativa e creatividade.	10. escoitar en silencio.
5. Expoñer os traballos en público.	11. Recoñecer obras de prestixio e populares.
6. Comprender o valor cultural das expresións artísticas.	12. Compartir e desfrutar en grupo.
	13. Coñecer as bases da linguaxe musical.

Competencia Matemática e Competencias Básicas en Ciencia e Tecnoloxía

1. Traballar conceptos matemáticos.	7. Analizar o entorno para eliminar o ruído.
2. Traballar a medida musical das figuras e as súas equivalencias.	8. Utilizar a reciclaxe na creación de instrumentos.
3. A pulsación.	9. Descubrir a xeografía.
4. Traballar a forma musical.	10. Utilizar as Tics.
5. Traballar a xeometría nas danzas.	11. Gravar as propias producións.
6. Coidar o propio corpo.	12. Concienciarse en valores positivos.

Competencia Dixital

1. Dominar aplicacións e programas informáticos.	5. Coidar o material informático
2. Buscar en Internet con seguridade.	6. Traballar con aplicacións musicais.
3. Gravar as propias producións.	7. Entender os dereitos de autor.
4. Coñecer riscos en Internet.	8. Aplicar a responsabilidade no traballo na rede.

3.2**OBXECTIVOS DIDÁCTICOS**

O Decreto de currículo de referencia non establece obxectivos específicos das áreas da educación primaria. Porén, remitímonos aos obxectivos de etapa do Decreto 105/2014 do 4 de setembro, onde os propios estándares se poden considerar obxectivos posto que son a finalidade que pretendemos acadar.

A grandes rasgos, para orientar a función docente, deseñáronse os seguintes obxectivos en cada curso:

SEXTO

- Participar e desfrutar da música nas súas distintas facetas, danza, canto, teatro e interpretación instrumental.
- Recoñecer os erros e autocorrexirse.
- Respetar aos compañeiros e traballo docente favorecendo un bo clima de aula.
- Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son, de maneira que sirvan como marco de referencia para creacións propias.
- Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen.
- Coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas valorando a importancia do seu mantemento para a conservación en difusión do patrimonio cultural.
- Explorar as posibilidades da voz para interpretar, crear e improvisar.
- Interpretar composicións en solitario e grupo, coa voz e instrumentos.
- Asumir e cumprir coas funcións e responsabilidades propias de cada actividade grupal.
- Aplicar á práctica instrumental os conceptos de linguaxe musical aprendidos.
- Explorar as posibilidades sonoras dos materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.
- Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza para gozar coa súa interpretación como unha forma de interacción social.

6º CURSO		
BLOQUE 1. ESCOITA: Procúrase que o alumnado tome conciencia dos sons que do seu ámbito, así como das posibilidades sonoras dos materiais e dos obxectos do seu contexto. Faise fincapé na audición activa de manifestacións musicais de distintas orixes e no respecto no proceso da audición.		
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES / “OBXECTIVOS”
<p>B1.1. Audición de música contemporánea, e investigación e valoración das posibilidades do son.</p> <p>B1.2. Identificación e apreciación das calidades dos sons do contexto.</p> <p>B1.3. Identificación e apreciación de formas musicais sinxelas.</p> <p>B1.4. Identificación a través da escoita de tipos de voces (soprano, contralto, tenor e baixo), instrumentos, variacións e contrastes de velocidade.</p> <p>B1.5. Valoración e interese pola música de diferentes épocas e culturas, nomeadamente a galega.</p> <p>B1.6. Audición activa e comentada de música variada da nosa cultura e doutras culturas.</p> <p>B1.7. Actitude atenta, silenciosa e respectuosa durante a audición de música e/ou na asistencia a representacións musicais.</p> <p>B1.8. Indagación sobre as normas que regulan a propiedade intelectual. Valoración e presentación dos resultados.</p>	<p>B1.1. Utilizar a escoita musical para indagar nas posibilidades do son, de maneira que sirvan como marco de referencia para creacións propias.</p> <p>B1.2. Analizar a organización de obras musicais sinxelas e describir os elementos que as compoñen.</p> <p>B1.3. Coñecer exemplos de obras variadas da nosa e doutras culturas, para valorar o patrimonio musical, valorando a importancia do seu mantemento e da súa difusión, e do respecto co que deben afrontar as audicións e as representacións.</p>	<p>EMB1.1.1. Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un vocabulario preciso.</p> <p>EMB1.2.1. Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, tras a escoita de obras musicais, con capacidade para emitir unha valoración destas.</p> <p>EMB1.2.2. Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízalas como marco de referencia para as creacións propias.</p> <p>EMB1.3.1. Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.</p> <p>EMB1.3.2. Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais.</p>
BLOQUE 2. INTERPRETACIÓN MUSICAL: O alumnado é protagonista absoluto neste bloque, cuxo obxectivo é a creación de produtos musicais de diferentes estilos, usando diversas técnicas compositivas e con finalidades distintas. Centrémonos tamén en que o alumnado valore o traballo colaborativo, o respecto cara ás demais persoas e a avaliación con intención de mellorar.		
CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES / “OBXECTIVOS”
<p>B2.1. Exploración das posibilidades sonoras e expresivas da voz.</p> <p>B2.2. Interpretación de pezas con instrumentos de aula e/ou fruta doce.</p> <p>B2.3. Interpretación, memorización e improvisación guiada de cancións a unha ou varias voces, desenvolvendo progresivamente a dicción, a afinación e a técnica vocal. Canon.</p> <p>B2.4. Recoñecemento de tipos de instrumentos acústicos e electrónicos,</p>	<p>B2.1. Entender a voz como instrumento e recurso expresivo, partindo da canción e das súas posibilidades para interpretar, crear e improvisar.</p> <p>B2.2. Interpretar composicións</p>	<p>EMB2.1.1. Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas, e recrealas.</p> <p>EMB2.2.1. Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais.</p> <p>EMB2.2.2. Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de</p>

<p>agrupacións instrumentais e vocais, e rexistros da voz.</p> <p>B2.5. Utilización das graffas convencionais na lectura, na escritura e na interpretación de cancións e de pezas instrumentais sinxelas.</p> <p>B2.6. Gravación e rexistro das interpretacións para unha valoración e unha análise posteriores.</p> <p>B2.7. Interese pola mellora do proceso de interpretación e do resultado final.</p> <p>B2.8. Traballo cooperativo, asumindo as responsabilidades que lle correspondan e respectando as achegas das demais persoas do grupo.</p> <p>B2.9. Creación de mensaxes musicais con contido expresivo, combinando elementos sonoros e corporais diversos.</p> <p>B2.10. Utilización dos medios de comunicación e de internet para a procura de información, en soporte impreso e dixital, sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais de interese.</p> <p>B2.11. Exploración das posibilidades sonoras e expresivas dos medios audiovisuais e tecnolóxicos para comunicar. Creación de cuñas radiofónicas e videoanuncios.</p> <p>B2.12. Utilización dos medios audiovisuais e dos recursos informáticos para a sonorización de imaxes, contos, poemas e refráns, dobraxe de películas etc., e para a creación de producións propias.</p>	<p>sinxelas que conteñan procedementos musicais de repetición, variación e contraste, en solitario ou en grupo, mediante a voz ou instrumentos, utilizando a linguaxe musical, asumindo a responsabilidade na interpretación en grupo e respectando tanto as achegas das demais persoas como a persoa que asuma a dirección.</p> <p>B2.3. Explorar e utilizar as posibilidades sonoras e expresivas de diferentes materiais, instrumentos e dispositivos electrónicos.</p>	<p>obras.</p> <p>EMB2.2.3. Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.</p> <p>EMB2.2.4. Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento</p> <p>EMB2.2.5. Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural.</p> <p>EMB2.2.6. Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo.</p> <p>EMB2.2.7. Analiza as interpretacións feitas, recoñece erros e amosa interese por traballar para corrixilos.</p> <p>EMB2.3.1. Procura información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais.</p> <p>EMB2.3.2. Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes.</p> <p>EMB2.3.3. Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.</p>
---	--	--

BLOQUE 3: A MÚSICA, O MOVEMENTO E A DANZA. Este derradeiro bloque está destinado ao desenvolvemento da expresividade e a creatividade do alumnado desde o coñecemento e a práctica da danza. Comézase pola coordinación motriz e a conciencia do desprazamento no espazo, e chégase finalmente ao nivel de creación e expresión de sentimentos co movemento.

CONTIDOS	CRITERIOS DE AVALIACIÓN	ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE AVALIABLES / "OBXECTIVOS"
<p>B3.1. Identificación do corpo como instrumento. Indagación e valoración sobre as posibilidades expresivas e comunicativas do corpo en distintas representacións artísticas ou situacións cotiás.</p> <p>B3.2. Valoración e recoñecemento das danzas e a súa contribución ao noso patrimonio artístico e cultural.</p> <p>B3.3. Interpretación de danzas coidando a coordinación individual e colectiva.</p> <p>B3.4. Invención de coreografías sinxelas para cancións e pezas musicais de diferentes estilos.</p> <p>B3.5. Gravación e rexistro das danzas interpretadas. Análise de valoración do produto.</p>	<p>B3.1. Adquirir capacidades expresivas e creativas que ofrecen a expresión corporal e a danza, valorar a súa achega ao patrimonio, e gozar coa súa interpretación como unha forma de interacción social.</p>	<p>EMB3.1.1. Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.</p> <p>EMB3.1.2. Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.</p> <p>EMB3.1.3. Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.</p> <p>EMB3.1.4. Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e o traslado ás xeracións futuras.</p> <p>EMB3.1.5. Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.</p> <p>EMB3.1.6. Analiza as danzas realizadas, recoñece os erros e amosa interese por mellorar o produto.</p> <p>EMB3.1.7. Respecta o traballo en grupo e participa nel de xeito pracenteiro, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas.</p>

Dada a franxa de idade en que nos atopamos, tendo en conta as súas características psicoevolutivas, e posto que esta planificación se realiza nun nivel teórico e con anterioridade á avaliación inicial do alumnado e á concreción definitiva da totalidade de actividades extraescolares e proxectos nos que participará o centro, temos que resaltar o **carácter aberto e flexible** que debe ter unha programación. As modificacións que se realicen con respecto a esta planificación, de realizarse, reflectiranse na memoria final de curso, afectando principalmente ao enriquecemento dos contidos a traballar.

3.4

TEMPORALIZACIÓN DAS UNIDADES

Mes	Semana	UD	LONXITUDINAIS	
Setembro	10 a 11	UD 1, Torneo musical medieval Avaliación Inicial. Historia da Música, Prehistoria e música Medieval.	PROXECTO UD 14 UN COLE DE CINE Ud lonxitudinal de todo o curso que introduce o cine no traballo diario da clase de música con audicións e interpretacións de BSO e música que aparece no cine.	
	14 a 18			
	21 a 25			
Outubro	28/9 a 2	UD 2, Un outono no barroco Semana do espazo. Historia da Música, Renacemento e Barroco		PROXECTO UD 15 PLUMARÍN, DE VIAXE POLO MUNDO
	5 a 9			
	13 a 16			
	19 a 23	UD 3, Un samaín clásico Samaín Historia da música, Clasicismo.		
	26 a 30			
Novembro	2 a 6	UD 4, O magosto romántico Magosto 20, Día Universal da Infancia. 25, Día Intr. contra a Violencia de Xénero.		
	9 a 13			
	16 a 20			
	23 a 27			
Decembro	30/11 a 4	UD5 LUCES, CÁMARA E ACCIÓN!! Festival de Nadal. Do 3 ao 10, conmemoración da Constitución e do Estatuto de autonomía de Galicia. 3, Día Internacional das Persoas con Discapacidade. 10, Día da Declaración Universal dos Dereitos Humanos.		
	9 a 11			
	14 a 18			
	21 a 22			
Xaneiro	11 a 14	UD 6, Rodando en Europa Estudio do folklore en Europa.		
	18 a 22			
	25 a 29			
Febreiro	1 a 5	UD 7, Rodando en América 30/1, Día Escolar da Paz. Estudio do folklore en América.		
	8 a 12			
	18 a 19			
	22 a 26	UD 8, Rodando en Ásia Entroido. 8, Día Internacional da Muller Traballadora. Estudio do folklore en Ásia.		
Marzo	1 a 5			
	8 a 12			
	15 a 19	UD 9, Rodando en África Do 11 ao 15, Semana da prensa. 15, Día Mundial dos Dereitos do Consumidor. Estudio do folklore en África.		
	22 a 26			

Mes	Semana	UD	LONXITUDINAIS	
Abril	6 a 9	UD 10, Un pouco de Rock 7, Día Mundial da Saúde. Do 23 ao 26, Semana do Libro. Conmemoración dos maios. Traballo sobre o estilo musical rock and roll.		
	12 a 16			
	19 a 23			
	26 a 30			
Maio	3 a 7	UD 11, Imos co Pop 2, Día Internacional contra o acoso escolar. 9, Día de Europa. Do 13 ao 17, Semana das Letras Galegas. Traballo sobre o estilo musical Pop.		
	10 a 14			
	18 a 21			
	24 a 28			
	31 a 4/6			
Xuño	7 a 11	UD 12, Improvisamos co Jazz 5, Día Mundial do Medio Ambiente. Traballo sobre o estilo musical Jazz.		
	14 a 18	UD 13, Mesturamos coma Djs Fin de curso. Traballo sobre o estilo musical, Electrónico, disco.		
	20 a 22			

3.5

CONMEMORACIÓNS E CELEBRACIÓNS

Considéranse actividades complementarias as organizadas durante o horario escolar polo centro, de acordo co seu proxecto curricular.

SAMAÍN, traballo dunha peza relativa a esta celebración a nivel vocal e teatral para representar en público o propio día.

MAGOSTO, interpretación de pezas populares galegas relativas ao outono, bailes, xogos e trabalínguas en referencia á festa do magosto para realizar ao aire libre o día do magosto.

NADAL, realización dun teatro musical para ser representado o último día do cole en público.

DIA DA PAZ, traballo dunha canción ou Libup relacionada coa paz a tolerancia e respecto de todas as culturas incorporando unha coreografía sinxela para ser executada por todo o colexio.

ENTROIDO, traballamos a música percusiva, batucadas e tamboradas para acompañar o desfile de disfraces, incorporamos unha pequena representación acorde á temática do disfraz a música do desfile.

DIA DO LIBRO, proposta de lectura de libros musicais e contos de temática musical, reparto de libros colgados do teito na aula de música para espertar a curiosidade dos alumnos/as

OS MAIOS, creación e canto de pequenas coplas de maios acompañadas coa guitarra e claves musicais para gravalas o dentro da aula.

LETRAS GALEGAS, traballo na aula do folclore galego como seña de identidade na nosa Comunidade Autónoma, musicalización dalgún texto do autor en cuestión.

FIN DE CURSO, musical de fin de curso, canto e baile para despedir o curso de xeito divertido.

Destacar que todo o traballo que se realiza na aula de música nas seguintes efemérides se coordina cos equipos de biblioteca, encargado da dinamización das actividades e proxectos grupais do centro.

3.6

CONTIDOS INTERCURRICULARES

Un dos obxectivos é interrelacionar a aprendizaxe da música co doutras materias de Primaria.

Tendo en conta o anterior, en cada unidade hai momentos nos que as actividades permiten aos nenos aprender interesantes conceptos doutras áreas do currículo

Matemáticas: medida, duración, ritmo, compás, ...
Linguas: acentos, lecturas, cancións en distintos idiomas, ritmos, ...
Literatura: Poesias, retahilas, recitados, contos, cancións, ...
CC. Sociais: historia da música, doutras culturas, evolución musical e instrumental, ...
CC. da Natureza: materiais sonoros, os sons da natureza, ritmos na natureza, ...
Informática: programas para visionar e escoitar pezas, material para expoñer, material para gravar...

3.7 CONTIDOS DE TRATAMENTO TRANSVERSAL, EDUCACIÓN EN VALORES

Os temas transversais responden a unha necesidade da sociedade e trabállanse como eixes que percorren todas as áreas curriculares. Inciden en aspectos e valores de sensibilización como son:

Comprensión lectora, la expresión oral y escrita. Traballanse os textos das cancións, comentarios das audicións, xerase un ambiente comunicativo e social no traballo de aula que impulsa o diálogo, existe unha biblioteca de aula, o traballo de recollida de noticias, concursos de investigación que se promoven na aula e no blog SOLMUSICARE. Ademais a clase de

música favorece o traballo vocal, flexión da voz, entonación, etc, recursos que son de gran axuda para o correcto desenvolvemento lector e vocal.

Educación para a paz e a tolerancia; Trabállase sobre situacións de conflito e disparidade de opinións, empregándoas para tomar conciencia de que os conflitos non teñen por que ser negativos, senón que dialogando e buscando solucións acádanse conclusións positivas, xustas e beneficiosas. Abórdase na interpretación de cancións e audicións de diversas culturas, cun marco tolerante e respectuoso nos debates, coa resolución pacífica e tranquila das dificultades e discrepancias xeradas, aglutinando este punto á totalidade de Ud. da programación, e directamente no día da Paz.

Educación para a paridade e moral e cívica; Partindo das situacións da convivencia na aula e situacións familiares pretendemos que adquiran as destrezas básicas no desenvolvemento de actitudes de autonomía paritaria e cívicas no ámbito familiar e escolar. Existe un tratamento global en todas as Ud. traballado mediante a asignación de tarefas de clase, no coidado do vocabulario e metodoloxía, elección de exemplos prácticos, no protagonismo tanto de alumnos e alumnas, tratando a paridade na aula, e no día da eliminación da violencia de Xénero. A educación cívica trabállase co coidado do material, aceptación de normas, respecto e tolerancia a compañeiros e materiais de aula.

Educación ambiental; Pretende o achegamento á natureza, coa observación, experimentación e valoración do medio natural para o coidado, respecto, responsabilidade e de busca de solucións aos problemas medioambientais. Trabállase na reciclaxe de materiais para a construción de instrumentos, co día do Consumidor, día do medio ambiente e centro de interese das culturas mundiais, facendo un percorrido polas folclore mundial entre outras actividades que amosan a cultura e folclore das distintas sociedades a analizar. e finalmente co traballo de letras de concienciación sobre o medio ambiente.

Educación para a saúde e Educación sexual; Traballa o benestar físico e mental, desenvolvendo hábitos e costumes sans que valoren a saúde coma un aspecto fundamental da calidade de vida. Traballa a educación sexual, prestando pautas e situacións que axuden a valorar e o propio corpo, coñecendo e respectando as diferenzas e as semellanzas físicas cos demais. Abarca o traballo psicomotor, exercicios de respiración e coidado da voz, relaxación e respiración, relaxación do corpo, desenvolvemento e consolidación da lateralidade, desenvolvemento da axilidade e control corporal, dominio da tonicidade e coordinación mediante a danza e o movemento, etc. traballándoo na totalidade das Ud. da Pd., e propiamente no día da Saúde.

Educación vial; Tráballase un coñecemento das normas básicas de educación vial referidas principalmente a peóns para que adquiran hábitos de comportamento prudente que lles permitan desenvolverse con autonomía. Abórdase co traballo de desprazamentos e marchas en audicións sen tocarse e co recoñecemento acústico dos sons da vida cotiá.

Educación para o consumidor; Desenvólvese a capacidade crítica para asumir responsabilidades como consumidores para responsables, á vez que aprender a defenderse de certas campañas publicitarias, analizando as diferenzas entre a ficción dos produtos presentados nos medios de comunicación e a realidade destes. Tráballanse audicións de estilos variados e descoñecidos, elaboración de instrumentos con materiais reciclados, análise da música nos medios de comunicación e cine e o día do Consumidor.

Educación para o ocio e o tempo de lecer; Amósanse diferentes formas de entretemento como xogos tradicionais, as novas tecnoloxías e a súa función de ocio, aportase cantigas e xogos de patio, adiviñas, etc, supón unha alternativa ao ocio máis comercial. Abórdase con exercicios con eminente carácter lúdico creando un ambiente alegre e participativo que motive ao alumnado con actividades maioritariamente prácticas de interpretación e creación musical, xogos musicais de mesa e informáticos e Internet, aprendizaxe de xogos e cantigas de patio. Tráballase na totalidade das Unidades.

Emprendemento. Pretendese xerar un espírito de confianza autonomía e creatividade no alumnado, deixando maior autonomía na creatividade propia, traballar en equipo e organizarse para un mellor aproveitamento e reflexionar sobre a súa repercusión positiva na mellora da autoestima e autoconcepto, sempre dende un sentido crítico co seu propio traballo e o dos compañeiros.

En educación musical tráballase lonxitudinalmente dende a improvisación, a expresión e escenificación, o traballo por recunchos e o liderazgo e reparto de responsabilidades nas tarefas encomendadas nas sesións.

Comunicación audiovisual e Tecnoloxías da información e comunicación. O tratamento das TIC realízase nunha serie de actividades de consecución das destrezas necesarias que permitan ao alumnado valerse por si mesmo na utilización de programas multimedia, a Internet e a autoaprendizaxe e o ocio por medio das TIC. As actividades específicas están recollidas nos anexos de cada Ud. concreta. E a modo xeral recollense na utilización do proxector e ordenador de aula, o recuncho das tics, cos dous ordenadores e tablet, o pequeno estudio de gravación que se crea na aula para a gravación de audio e vídeo en algunhas sesións, a utilización da aula de

informática e calquera actividade na que se empreguen sistemas de tecnoloxía na reprodución, proxección ou visualización de contidos musicais.

Educación constitucional e cívica. Este tema implica o traballo e comprensión dunha sociedade constitucional , basada nuns dereitos e deberes que nos levan a una convivencia harmoniosa e pacífica. A educación cívica trabállase co coidado do material, aceptación de normas, respecto e tolerancia a compañeiros e materiais de aula traballada globalmente na totalidade das sesións de música. Reflexando tamén de xeito claro e conciso os dereitos e deberes do alumnado e o profesorado, fomentando una convivencia máis agradable e pacífica inspirada no diálogo.

VALORES E ACTITUDES

- Valores sociais, cívicos e solidarios: a pertenza ao grupo clase, a responsabilidade colectiva, o traballo ben feito, a cidadanía, o respecto polo común, a solidariedade, o interese polos demais, a ecoloxía...
- Desenvolvemento persoal: a responsabilidade, orde, disciplina, autenticidade, autoestima, superación, sinceridade,...
- As relacións persoais: comunicación, afectividade, respecto persoal, agradecemento, paz, harmonía, perdón, dignidade persoal, os trazos de identidade, coidado do corpo...

4.

AVALIACIÓN

4.1

TÁBOA DA EVOLUCIÓN DOS ESTÁNDARES POR CURSO

BLOQUE 1: ESCOITA					
1º-EMB1.1.1-Manipula e explora as calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.	2º-EMB1.1.1-Manipula e coñece algunhas calidades sonoras do corpo, dos instrumentos, dos obxectos, dos animais e da voz.				
1º-EMB1.1.2-Representa graficamente ou corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.	2º-EMB1.1.2-Representa graficamente e corporalmente estas calidades: son curto, longo, ascendente e descendente, forte, piano, agudo e grave.	3º-EMB1.4.3-Representa graficamente, con linguaxe convencional ou non, a música escoitada.	4º-EMB1.5.3-Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, a música escoitada.	5º-EMB1.6.3-Representa graficamente, con linguaxe musical convencional ou non, os trazos característicos da música escoitada.	
1º-EMB1.1.3-Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.	2º-EMB1.1.3-Recoñece e discrimina os sons do seu contexto.	3º-EMB1.2.1-Describe e dá información sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	4º-EMB1.2.1-Describe e dá información sobre elementos da linguaxe musical presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	5º-EMB1.2.1-Describe e dá información salientable sobre acento, pulso e calidades do son presentes nas manifestacións musicais e nos sons do contexto.	6º-EMB1.1.1-Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un vocabulario preciso.
		3º-EMB1.1.4-Identifica manifestacións artísticas propias de Galicia.	4º-EMB1.1.4-Identifica e valora as manifestacións artísticas propias de Galicia.	5º-EMB1.7.1-Identifica e difunde manifestacións artísticas propias de Galicia.	
1º-EMB1.1.5-Identifica voces masculinas e femininas.	2º-EMB1.1.5-Identifica voces masculinas, femininas e infantís.	3º-EMB1.3.1-Distingue tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.	4º-EMB1.3.1-Distingue e clasifica tipos de voces e instrumentos, e agrupacións instrumentais ou vocais.	5º-EMB1.3.1-Distingue e clasifica tipos de voces, e agrupacións vocais e corais.	6º-EMB1.2.1-Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, nas audicións musicais, con capacidade para emitir unha valoración destas.
	2º-EMB1.6.1-Recoñece e identifica algúns instrumentos, e clasifícaos por familias.		4º-EMB1.4.1-Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. 4º-EMB1.4.2-Clasifica os instrumentos por familias: vento, corda e percusión.	5º-EMB1.5.1-Identifica de xeito visual e auditivo os instrumentos. 5º-EMB1.5.2-Clasifica os instrumentos atendendo á súa forma de producir o son (aerófonos, cordófonos, membranófonos, idiófonos e electrófonos)	6º-EMB2.2.1-Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais. 6º-EMB2.1.1-Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas.
		3º-EMB1.3.2-Identifica variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	4º-EMB1.3.2-Identifica e describe variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita das audicións.	5º-EMB1.3.2-Identifica variacións e contrastes de velocidade e intensidade tras a escoita de obras musicais.	
1º-EMB1.2.1-Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións	2º-EMB1.2.1-Respecta os tempos de silencio para o bo estudo dos sons e a escoita das audicións.				

1º-EMB1.2.2-Respecta as opinións dos seus compañeiros/as, así como do profesorado.				5º-EMB1.1.3-Respecta as opinións dos compañeiros e das compañeiras. 5º-EMB1.4.2-Planifica o traballo respectando as ideas e as contribucións das demais persoas.	
1º-EMB1.3.1-Coñece algunhas persoas compositoras e obras famosas.	2º-EMB1.3.1-Coñece algunhas persoas compositoras e relacións coas súas obras.				6º-EMB1.2.2-Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízalas como marco de referencia para as creacións propias.
			4º-EMB1.4.3-Procuro e presenta información sobre a música e os instrumentos doutras culturas.	5º-EMB1.4.1-Procuro e selecciono a información de xeito autónomo e con sentido crítico. 5º-EMB1.5.3-Procuro, organizo e presento información musical.	6º-EMB2.3.1-Procuro información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre cultura musical.
				5º-EMB1.4.3-Expón a información de maneira clara, limpa e ordenada, en varios soportes. 5º-EMB1.7.2-Expón a información recollida de xeito ordenado, e achega evidencias do traballo realizado. 5º-EMB3.3.3-Expón as valoracións e as informacións recollidas ao longo do proceso de creación.	6º-EMB2.3.2-Presento e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes.
1º-EMB1.3.2-Coñece as figuras do/da director/ora de orquestra, instrumentista e público.	2º-EMB1.3.2-Coñece as figuras de compositor/ora, director/ora de orquestra, instrumentista e público, así como as súas funcións, respectando e valorando os seus respectivos traballos.				
	2º-EMB1.4.3-Coñece e respecta as normas de comportamento básicas en concertos e outras representacións musicais.	3º-EMB1.1.3-Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	4º-EMB1.1.3-Coñece, entende e respecta as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	5º-EMB1.1.4-Coñece, entende e aplica as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	6º-EMB1.3.1-Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.
1º-EMB1.4.1-Representa mediante diferentes técnicas os sentimentos que suscitou unha audición musical.	2º-EMB1.4.1-Representa mediante diferentes técnicas os contidos musicais traballados e os sentimentos que suscitou.	3º-EMB1.1.2- Manifesta sensacións, impresións e sentimentos que lle provoca as audicións musicais.	4º-EMB1.1.2-Manifesta sensacións, impresións e sentimentos que lle provoca as audicións musicais.	5º-EMB1.1.2-Manifesta as sensacións, as impresións e os sentimentos que lle provoca a audición dunha peza musical.	
1º-EMB1.4.2-Emprega vocabulario básico musical adaptado ao seu nivel.	2º-EMB1.4.2-Emprega vocabulario musical adaptado ao seu nivel.	3º-EMB1.1.1-Exprésase as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	4º-EMB1.1.1-Exprésase as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical con seguridade.	5º-EMB1.1.1-Exprésase e xustifica as súas apreciacións persoais sobre o feito artístico musical.	
1º-EMB1.5.1-Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama, clave de sol, branca e negra.	2º-EMB1.5.1-Coñece, identifica e representa elementos básicos da linguaxe musical: pulsación, longo, curto, rápido, lento, forte, piano, son, silencio, agudo, grave, pentagrama, clave de sol, branca, negra e parella de corcheas.			5º-EMB1.3.4-Identifica e utiliza correctamente os elementos da linguaxe musical traballados.	

		3º-EMB1.4.1-Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma.	4º-EMB1.5.1-Establece unha relación entre o que escoita e represéntao nun musicograma ou partitura sinxela.	5º-EMB1.6.1-Transcribe unha audición á linguaxe musical convencional ou non convencional.	
1º-EMB1.5.2-Utiliza notación non convencional para representar elementos do son.	2º-EMB1.5.2-Utiliza notación convencional e non convencional para representar elementos do son.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos.	3º-EMB2.1.2-Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos dados e escoitados.
1º-EMB1.1.4-Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva. 1º-EMB1.5.3-Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.	2º-EMB1.1.4-Utiliza aplicacións informáticas e xogos para a discriminación auditiva das calidades traballadas. 2º-EMB1.5.3-Utiliza aplicacións informáticas sinxelas para realizar actividades musicais.		4º-EMB1.5.4-Utiliza aplicacións informáticas para representar ou realizar tarefas de análise e produción musical.		
		3º-EMB1.4.2-Identifica as partes dunha peza musical sinxela.	4º-EMB1.5.2-Identifica as partes dunha peza musical.	5º-EMB1.6.2-Identifica as partes dunha peza musical, e representa graficamente a súa estrutura.	
			4º-EMB1.3.3-Identifica e completa os compases traballados.	5º-EMB1.3.3-Identifica e completa correctamente os compases traballados.	
					6º-EMB1.3.2-Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais.
BLOQUE 2: INTERPRETACIÓN MUSICAL					
1º-EMB2.2.1-Interpreta individualmente ou en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.	2º-EMB2.3.1-Interpreta individualmente e en grupo un pequeno repertorio de cancións sinxelas.	3º-EMB2.1.3-Interpreta pezas vocais e instrumentais sinxelas con distintos agrupamentos con e sen acompañamento.	4º-EMB2.1.3-Interpreta pezas vocais e instrumentais con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	5º-EMB2.1.3-Interpreta pezas vocais e instrumentais con distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	6º-EMB2.2.4-Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento
1º-EMB2.1.1-Repite esquemas rítmicos escoitados.	2º-EMB2.1.1-Repite esquemas rítmicos escoitados.				
1º-EMB2.1.2-Elabora pequenos instrumentos con materiais de reciclaxe.	2º-EMB2.1.2-Crea instrumentos con materiais de reciclaxe.	3º-EMB2.3.2-Constrúe algún instrumento.	4º-EMB2.3.2-Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	5º-EMB2.3.2-Constrúe algún instrumento orixinal ou similar a un existente.	
	2º-EMB2.2.1-Consegue tocar algún fragmento melódico ou rítmico, ou acompañamento sinxelo, coa fruta e dos instrumentos da aula.				6º-EMB2.2.5-Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural.
1º-EMB2.2.2-Realiza pequenas improvisacións melódicas sobre algunha base dada en pentafonía.	2º-EMB2.3.2-Improvisa melódicamente sobre unha base dada.				

1º-EMB2.2.3-Fai de xeito consciente o proceso da respiración.	2º-EMB2.3.3-Fai de xeito consciente o proceso da respiración.				
1º-EMB2.2.4-Le e interpreta ladaíñas e cancións ao unísono.	2º-EMB2.3.4-Le e interpreta con ritmo ladaíñas e cancións ao unísono.				
1º-EMB2.3.1-Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.	2º-EMB2.4.1-Acompaña cancións, danzas e textos con fórmulas rítmicas básicas.			5º-EMB2.2.4-Realiza acompañamentos sinxelos de cancións e melodías relacionadas coa propia cultura.	
1º-EMB2.3.2-Xoga a pregunta-resposta con motivos melódicos e rítmicos.	2º-EMB2.4.2-Identifica a pregunta-resposta con motivos melódicos e rítmicos				
1º-EMB2.3.3-Crea pequenos esquemas rítmicos con brancas, negras e silencio de negra.	2º-EMB2.4.3-Le e crea pequenos esquemas rítmico-melódicos con brancas, negras e silencio de negra, engadindo a clave de sol.	3º-EMB2.2.1-Crea unha peza musical sinxela.	4º-EMB2.2.1-Crea unha peza musical sinxela a partir da selección dos contidos traballados.	5º-EMB2.2.2-Crea unha peza musical a partir dun motivo ou premisa traballando a linguaxe musical manexada. 5º-EMB2.2.1-Crea e representa mediante grafías convencionais e non convencionais unha obra musical, creada, individualmente ou en grupos no contexto da aula.	
1º-EMB2.3.4-Elix e combina ostinatos rítmicos sinxelos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais.	2º-EMB2.4.4-Elix e combina ostinatos rítmicos e efectos sonoros para o acompañamento de recitacións, cancións e pezas instrumentais, con identificación da súa grafía.	3º-EMB2.1.1-Utiliza de xeito correcto a linguaxe musical traballada na interpretación de obras.	4º-EMB2.1.1-Coñece e utiliza a linguaxe musical na interpretación de obras.	5º-EMB2.1.1-Coñece e utiliza a linguaxe musical tratada para a interpretación de obras.	6º-EMB2.2.2-Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.
1º-EMB2.3.5-Elix e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes.	2º-EMB2.4.5-Elix e combina sons vocais, obxectos e instrumentos para a sonorización de situacións, relatos breves e imaxes, con identificación da súa grafía.	3º-EMB2.3.1-Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	4º-EMB2.3.1-Emprega instrumentos materiais, dispositivos electrónicos e recursos informáticos para crear pezas musicais sinxelas e sonorizar imaxes e representacións dramáticas.	5º-EMB2.3.1-Emprega instrumentos materiais e dispositivos electrónicos e informáticos para crear acompañamentos e melodías.	6º-EMB2.3.3-Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.
		3º-EMB2.1.4-Toma conciencia dos erros cometidos e amosa interese por mellorar	4º-EMB2.1.4-Analiza a interpretación e valora o resultado, amosando interese por mellorar.	5º-EMB2.1.4-Fai avaliación da interpretación amosando interese e esforzo por mellorar 5º-EMB3.3.4-Amosa interese por mellorar o produto final reflexionando sobre o resultado.	6º-EMB2.7-Analiza as interpretacións feitas, recoñece erros e amosa interese por traballar para corrixilos. 6º-EMB3.1.6-Analiza as danzas realizadas, recoñece os erros e amosa interese por mellorar o produto.

BLOQUE 3: A MÚSICA O MOVIMENTO E A DANZA					
1º-EMB3.1.1-Realiza pequenas coreografías en grupo.	2º-EMB3.1.1-Realiza pequenas coreografías en grupo, adecuando o movemento corporal coa música.	3º-EMB3.1.2-Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria.	4º-EMB3.1.2-Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria e ternaria.	5º-EMB3.1.2-Inventa e reproduce pequenas coreografías que corresponden coa forma interna dunha obra musical de forma sinxela binaria, ternaria e rondó. 5º-EMB3.3.1-Planifica a coreografía de acordo coa estrutura musical dada.	6º-EMB3.1.5-Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.
1º-EMB3.2.1-Responde co seu corpo a estímulos sonoros.	2º-EMB3.2.1-Responde co seu corpo a estímulos sonoros.				
			4º-EMB3.2.2-Recoñece danzas de diferentes lugares e culturas.	5º-EMB3.2.2-Coñece e identifica danzas de diferentes lugares e culturas, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	6º-EMB3.1.3-Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.
1º-EMB3.2.2-Coordinar extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.	2º-EMB3.2.2-Coordina extremidades superiores e inferiores nos desprazamentos coa música.	3º-EMB3.2.1-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	4º-EMB3.2.1-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	5º-EMB3.2.1-Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	6º-EMB3.1.2-Controla a postura e a coordinación coa música e compañeiros cando interpreta danzas.
1º-EMB3.1.2-Interactúa na aula amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas.	2º-EMB3.1.2-Interactúa adecuadamente cos compañeiros e coas compañeiras, amosando interese e respectando as normas e as intervencións das demais persoas.	3º-EMB2.2.2-Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	4º-EMB2.2.2-Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	5º-EMB2.2.3-Amosa respecto e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 5º-EMB3.3.2-Colabora co grupo en coordinación e con respecto cara ás demais persoas.	6º-EMB2.2.6-Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo. 6º-EMB3.1.7-Respecta e participa de xeito pracenteiro nas actividades grupais, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas. 6º-EMB3.1.8-Amosa respecto e colaboración cos compañeiros/as.
1º-EMB3.2.3-Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións.	2º-EMB3.2.3-Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións.	3º-EMB3.1.1-Identifica e utiliza o corpo como instrumento expresivo e como forma de interacción social.	4º-EMB3.1.1-Identifica e utiliza o corpo como instrumento expresivo e como forma de interacción social.	5º-EMB3.1.1-Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	6º-EMB3.1.1-Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.
		3º-EMB3.2.2-Identifica, reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	4º-EMB3.2.3-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	5º-EMB3.2.3-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais galegas e doutras culturas.	6º-EMB3.1.4-Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e difusión.

4.2 TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO

TEMPORALIZACIÓN, PONDERACIÓN E INSTRUMENTOS DE AVALIACIÓN DOS ESTÁNDARES DO CURSO							
NIVEL	6º PRIMARIA		ÁREA			Educación Musical (EM)	
Criterio de avaliación	Estándares	Grao mínimo para superar a área Indicador mínimo de logro	Trimestre 1	Trimestre 2	Trimestre 3	CRITERIOS PARA A CUALIFICACIÓN	C.C.
						Instrumentos de avaliación / Procedementos de avaliación (%)*	
Estándares Competenciais 30 %							
EM-B1.3	6º-EMB1.3.1 - Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	Coñece, entende e cumpre as normas de comportamento en audicións e representacións musicais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.6 - Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	Amosa respecto polo traballo das demais persoas e responsabilidade no traballo individual e colectivo.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CSC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.7 - Analiza as interpretacións feitas, reconece erros e amosa interese por traballar para corrixilos.	Analiza as interpretacións feitas, reconece erros e amosa interese por traballar para corrixilos.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Rúbrica.	CAA
EM-B2.3	6º-EMB2.3.1 - Procura información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre instrumentos, compositores/as, intérpretes e eventos musicais.	Procura información bibliográfica, en medios de comunicación e en internet sobre contidos musicais.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Rúbrica.	CCEC CAA CD
EM-B2.3	6º-EMB2.3.2 - Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes.	Presenta e expón a información de xeito claro, ordenado e limpo en varios soportes.	X	X	X	PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática. INSTRUMENTOS: Investigacións. Posta en común. Rúbrica	CAA CD CCL

EM-B3.1	6º-EMB3.1.6 - Analiza as danzas realizadas, reconece os erros e amosa interese por mellorar o produto.	Analiza as danzas realizadas, reconece os erros e amosa interese por mellorar o produto.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CAA
EM-B3.1	6º-EMB3.1.7 - Respecta o traballo en grupo e participa nel de xeito pracenteiro, amosando confianza nas propias posibilidades e nas das demais persoas.	Respecta e participa de xeito pracenteiro nas actividades grupais, amosando confianza nas propias posibilidades e nas demais persoas.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CAA CSC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.8 - Amosa respecto polas demais persoas e colaboración con elas.	Amosa respecto e colaboración cos compañeiros/as..	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Rúbrica.</p>	CSC
Estándares interpretación instrumental e vocal 20%							
EM-B2.2	6º-EMB2.2.4 - Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento	Interpreta pezas vocais e instrumentais de diferentes épocas, estilos e culturas para distintos agrupamentos, con e sen acompañamento.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións musicais. Producións orais. Rúbrica.</p>	CAA CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.5 - Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural.	Coñece e interpreta cancións de distintos lugares, épocas e estilos, e valora a súa achega ao enriquecemento persoal, social e cultural.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións musicais. Producións orais.</p>	CAA CCEC
EM-B2.3	6º-EMB2.3.3 - Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e para a sonorización de imaxes e representacións dramáticas.	Utiliza os medios audiovisuais e recursos informáticos para crear pezas musicais e sonorización de imaxes e representacións dramáticas.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Gravacións e análise. Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Gravación e análise. Producións musicais.</p>	CD CCEC
Estándares audición 20%							
EM-B1.1	6º-EMB1.1.1 - Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un	Identifica, clasifica e describe as calidades dos sons do contexto natural e social, utilizando un	X			<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Asamblea. Escala de</p>	CCEC CCL CAA

	vocabulario preciso	vocabulario preciso.				observación.	
EM-B1.2	6º-EMB1.2.1 - Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade, tras a escoita de obras musicais, con capacidade para emitir unha valoración destas.	Distingue tipos de voces, instrumentos, variacións e contrastes de velocidade e intensidade nas audicións para emitir a súa valoración.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.</p>	CCEC CAA CCL
EM-B2.1	6º-EMB2.1.1 - Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas, e recreaas.	Recoñece e describe as calidades da voz a través de audicións diversas.	X		X	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.</p>	CCEC CAA CCL
Estándares danza e o corpo 20%							
EM-B3.1	6º-EMB3.1.1 - Identifica o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	Identifica e utiliza o corpo como instrumento para a expresión de sentimentos e emocións, e como forma de interacción social.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Producións musicais. Xogos de simulación e dramáticos. Lista de control/cotexo.</p>	CAA CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.2 - Controla a postura e a coordinación coa música cando interpreta danzas.	Controla a postura e a coordinación coa música e compañeiros cando interpreta danzas.		X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Escala de observación.</p>	CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.4 - Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa continuidade e o traslado ás xeracións futuras.	Reproduce e goza interpretando danzas tradicionais españolas, e entende a importancia da súa difusión.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Rúbrica.</p>	CSC CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.5 - Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.	Inventa coreografías de grupo que corresponden coa forma interna dunha obra musical e supón unha orde espacial e temporal.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións motrices. Escala de</p>	CAA

						observación.	CCEC
Estándares linguaxe e cultura musical 10%							
EM-B1.2	6º-EMB1.2.2 - Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízalas como marco de referencia para as creacións propias.	Interésase por descubrir obras musicais de diferentes características, e utilízalas como marco de referencia para as creacións propias.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Posta en común. Escala de observación.</p>	CSIE E CAA CCEC
EM-B1.3	6º-EMB1.3.2 - Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e a copia de obras musicais.	Comprende, acepta e respecta o contido das normas que regulan a propiedade intelectual canto á reprodución e copia de obras musicais.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Intercambios orais cos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Asamblea.</p>	CSC CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.1 - Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais.	Recoñece e clasifica instrumentos acústicos e electrónicos, diferentes rexistros da voz, e agrupacións vocais e instrumentais.		X		<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase. Investigacións. Producións plásticas. Lista de control/cotexo.</p>	CCEC CAA
EM-B2.2	6º-EMB2.2.2 - Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	Utiliza a linguaxe musical para a interpretación de obras.	X	X	X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as. Observación sistemática.</p> <p>INSTRUMENTOS: Producións musicais. Lista de control/cotexo.</p>	CCEC
EM-B2.2	6º-EMB2.2.3 - Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos sinxelos.	Traduce á linguaxe musical convencional melodías e ritmos escoitados e traballados.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Análise das producións dos alumnos/as.</p> <p>INSTRUMENTOS: Caderno de clase.</p>	CCEC
EM-B3.1	6º-EMB3.1.3 - Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.	Coñece danzas de distintas épocas e lugares, e valora a súa achega ao patrimonio artístico e cultural.			X	<p>PROCEDEMENTOS: Cuestionarios.</p> <p>INSTRUMENTOS: Cuestionario aberto.</p>	CCEC

4.3**CRITERIOS DE CUALIFICACIÓN E PROMOCIÓN**

Os criterios para a cualificación na área serán o resultado da agrupación do total de estándares de aprendizaxe nos seguintes tipos:

Tipo de estándares de aprendizaxe	Porcentaxe de cualificación
Estándares competenciais	30%
Estándares que traballan a interpretación instrumental e vocal	20%
Estándares que traballan a escoita e audición	20%
Estándares que traballan o corpo e a danza	20%
Estándares que traballan a cultura e linguaxe musical	10%

Valorase o traballo diario, actitude, interese, esforzo, participación individual e grupal, limpeza nos traballos realizados e adquisición dos estándares de avaliación, así como a “limpeza” na técnica á hora da execución instrumental e a danza, o alumnado deberá superar un 75% dos estándares para poder acadar unha avaliación positiva, que será a media ponderada das porcentaxes nesta táboa.

4.4**MÍNIMOS ESIXIBLES****Sexto**

- Interpreta as cancións expostas.
- Entona e recita coidando a respiración, a articulación, a afinación e o fraseo musical.
- Aprecia o valor dunha obra musical e comentaa aplicando un vocabulario axeitado ao seu nivel.
- Asocia correctamente a percepción auditiva coa expresividade corporal e instrumental.
- Diferencia as obras e os estilos musicais expostos.
- Recoñece auditivamente cada parte das obras expostas.
- Improvisa pequenas composicións.
- Interpreta a linguaxe musical exposta coidando o rigor e os aspectos expresivos que o integran.
- Interpreta correctamente as pezas musicais vocais e instrumentais rítmicas e melódicas.
- Coordina ritmos e movemento.

- Utiliza a frauta con técnica e expresividade.
- Manexa aplicacións informáticas e editores de son.
- Interpreta unha coreografía grupal de xeito coordinada xunto cos seus compañeiros.

4.5**TIPOS DE AVALIACIÓN APLICADOS****AVALIACIÓN INICIAL**

Realízase unha comprobación inicial para partir dos coñecementos do alumnado e favorecer a aprendizaxe significativa do alumnado, realízanse unha serie de exercicios para obter a información do alumnado acerca dos distintos campos de traballo que se detallan a continuación.

- ❖ **Oído**, Paisaxes sonoras e audición música medieval.
- ❖ **Movemento e danza**, Marchas de desfile.
- ❖ **Linguaxe musical**, Partitura medieval.
- ❖ **Formación instrumental**, Ronda de ritmos e Escala en frauta.
- ❖ **Voz**, Canto Gregoriano.
- ❖ **Música, cultura e sociedade**, tribal de preguntas variadas.

AVALIACIÓN SUMATIVA E INFORMATIVA

Esta avaliación segue o deseño exposto na táboa de avaliación onde se enumera os distintos instrumentos de avaliación, que pretenden a obtención de datos e información para a avaliación do alumnado e orientación do proceso de ensinanza, mesturando diversos mecanismos e instrumentos de avaliación que aportan variedade e transparencia ao proceso de avaliación.

Está orientada de cara a avaliación competencial e favorecerá a autoavaliación do alumnado, a fin de que o propio alumnado sexa consciente dos acertos e erros froito do seu traballo.

AVALIACIÓN DOCENTE

A avaliación docente pretende a constante revisión da programación e práctica docente, buscando a eficiencia educativa e solución de dificultades de xeito rápido e eficaz. Os puntos a tratar foron ideados a raíz da Orde de avaliación do 20 de Abril de 2016 no seu artigo 8,

- ❖ Cumprimento das actividades.
- ❖ Adecuación das actividades e dificultades didácticas atopadas.
- ❖ Eficiencia das medidas de atención á diversidade.
- ❖ Clima de traballo na aula.
- ❖ Recursos materiais empregados.
- ❖ Coordinación coa comunidade educativa.

5. MEDIDAS DE ATENCIÓN AO ALUMNADO CON NECESIDADES ESPECÍFICAS DE APOIO EDUCATIVO

Será de aplicación o indicado no capítulo II do título I da Lei 2/2006, do 3 de maio, nos artigos 71 a 79 bis, ao alumnado que requira unha atención educativa diferente á ordinaria. Estableceranse as medidas máis axeitadas para que as condicións de realización das avaliacións se adapten ás necesidades do alumnado con necesidades específicas de apoio educativo.

5.1 PROGRAMAS DE REFORZO E AMPLIACIÓN

Nesta etapa porase especial énfase na **atención á diversidade** do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades.

Prestarase especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e alumnas, á realización de **diagnósticos precoces** e ao establecemento de **mecanismos de reforzo** para lograr o éxito escolar.

A acción titorial orientará o proceso educativo individual e colectivo do alumnado. O profesor titor coordinará a **intervención educativa** do conxunto do profesorado do alumnado ao que titoriza de acordo co que estableza a Administración educativa correspondente, e manterá unha relación permanente coa familia, co fin de facilitar o exercicio dos dereitos recoñecidos no artigo 4.1.d) e g) da Lei Orgánica 8/1985, do 3 de xullo, reguladora do Dereito á Educación.

A intervención educativa debe contemplar como principio a **diversidade do alumnado**, entendendo que deste modo se garante o desenvolvemento de todos eles á vez que unha atención personalizada en función das necesidades de cada un.

Os **mecanismos de reforzo** que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe poderán ser tanto organizativos como curriculares. Entre estas medidas poderán considerarse o apoio no grupo ordinario, os agrupamentos flexibles ou as adaptacións do currículo.

Debido ao carácter integrador da asignatura estas medidas versan sempre na adaptación das actividades ás variables e diversas dificultades coas que nos poidamos atopar no transcurso da clase, así como a permisibilidade de distintos ritmos de traballo e niveis de dificultade.

6. ESTRATEXIAS METODOLÓXICAS

A metodoloxía desta programación parte da descripción evolutiva presente na introdución que nos ofrece unha visión do noso alumnado en canto ao estadio madurativo, nivel de expresión e

comunicación, habilidades psicomotoras, estruturación temporal, espacial, etc, algo esencial para aplicar os principios metodolóxicos fundamentais en relación a centros de interese que articulan e configuran os contidos e obxectivos de cada Ud., favorecendo a interdisciplinabilidade, globalización e motivación do alumnado. Estes centros de interese veñen determinados polo calendario escolar, os días mundiais ou internacionais como o da poesía, biblioteca, do planeta, etc. e tamén as efemérides propias da nosa comunidade relacionadas máis abaixo.

O fío conductor da programación reside no seu título, “Un Cole de Cine”, que introduce o cine como elemento transversal á programación onde analizaremos a presenza da música neste sétimo arte con audicións, partituras de BSO e cancións.

Dentro desta programación tamén se trata con especial atención o papel activo da sociedade na educación, incluíndo ao alumno, profesor, familia, escola e outros entes sociais e culturais que cooperen nunha aprendizaxe global e interdisciplinar que saiba destacar as fortalezas e necesidades do entorno, orientando e completando a labor docente e traballo musical que recolle esta programación.

Esta programación pretende, mediante o traballo musical desenvolver a creatividade, hábitos saudables de control corporal, axudar á comprensión lectora, expresión oral e escrita durante o traballo de cancións, a comunicación audiovisual e Tics, desenvolver o emprendemento e autoestima e traballar a educación cívica e constitucional do alumnado.

Principios metodolóxicos

Seguindo as indicacións da Orde **ECD 65/2015** e LOMCE, *8/2013 no seu artigo único apartado sete*, expón que a finalidade da educación primaria é a facilitación ao alumnado das aprendizaxes na expresión e comprensión oral, a lectura a escritura, o cálculo, a adquisición de nocións básicas en cultura e o **hábito de convivencia**, así como o estudo e traballo, o **sentido artístico, creatividade e a afectividade**, garantizando unha formación integral que contribúa ao pleno desenvolvemento da personalidade, co cal a metodoloxía educativa basearase nos principios de **globalización, integración, significatividade, funcionalidade e interdisciplinabilidade**, buscando que os contidos sexan o máis relevantes e interesantes posible para traballar e adquirir as Competencias Clave, Obxectivos didácticos e consecuentemente os obxectivos de etapa, **cun tratamento en espiral** dos contidos.

Ademais destes principios marcados no decreto traballamos os seguintes:

Actividade: entendendo este principio como a vivenciación e manipulación dos conceptos traballados desenvolvendo unha aprendizaxe integral, a nivel corporal, intelectual, social, interpretativo, etc. de todas as actividades presentadas. Implicación e participación activa.

Unidade de teoría e práctica: todo concepto traballado ten aplicación práctica, e antecede ese carácter práctico ao traballo cognitivo na maioría dos casos.

Creatividade: innovar, experimentar, improvisar e crear no campo musical.

Socialización: desenvolvemento social satisfactorio e integración, trátase de crear alumnos dinámicos, tolerantes e respectuosos mediante as tarefas en grupo, parellas, etc.

Carácter lúdico: preséntase o xogo como recurso didáctico, apórtase carácter lúdico ás actividades que lle confiren maior interese, motivación e diversión na súa realización.

Resolución de problemas: desenvolvee fomenta e interacción para que o neno/a resolva con autosuficiencia e seguridade os conflitos e dificultades nas actividades.

Modelo didáctico

O modelo didáctico traballa con grupos, parellas, ensino recíproco, talleres prácticos (danza, canto, linguaxe...), rutinas e recunchos incidindo no traballo cognitivo e práctico.

Tamén se impulsa a participación dos pais mediante traballos de investigación como a creación dun cancionero, traballo do taboleiro de novas musicais e coa comunicación permanente na aula virtual, blog **SOLMUSICARE** da aula de música e caderno de investigacións.

A metodoloxía creará contextos múltiples de traballo que permitan explorar, experimentar e descubrir novos conceptos e ideas musicais, impulsando a capacidade de aprender a aprender con actividades, en moitos casos, libres e voluntarias en recunchos e improvisacións espontáneas e dirixidas.

As actividades terán en conta o traballo da diversidade variando a dificultade e ritmos de aprendizaxe das tarefas, o grado de abstracción que necesitan, a súa adaptación ás finalidades pretendidas buscando captar a motivación, participación e interese do alumno/a.

MODELO DIDÁCTICO

O modelo didáctico traballa con grupos, parellas, ensino recíproco, talleres prácticos (danza, canto, linguaxe...), rutinas e recunchos incidindo no traballo cognitivo e práctico.

Tamén se impulsa a participación dos pais mediante traballos de investigación como a creación dun cancionero, traballo do taboleiro de novas musicais e coa comunicación permanente na aula virtual e blog da aula de música.

As actividades terán en conta o traballo da diversidade variando a dificultade e ritmos de aprendizaxe das tarefas, o grao de abstracción que necesitan, a súa adaptación ás finalidades pretendidas buscando captar a motivación, participación e interese do alumno.

Así temos os seguintes campos de traballo

Percepción auditiva, OÍDO

Todo proceso musical traballa a percepción dos parámetros do son e silencio como actividade fundamental previa e posterior á audición, os musicogramas (Wuytack) e partituras reais adaptadas, motivase as audicións con explicacións, contos, imaxes, vídeos, dramatización, danzas, debuxo, poesía, karaokes musicais, empregado como apoio gráfico ao escoitado (Willems), escoitar sons propios da contorno e traballo con obxectos sonoros, explorando as súas posibilidades sonoras (Willems). As audicións non serán moi extensas para manter a atención dos discentes e débense empregar obras do folclore propio, Kodaly e do resto do mundo, para ir traballando elementos musicais de dinámica, timbres, rítmica, etc. de xeito, obras de todos os estilos musicais, achegando diversas culturas a dentro da aula.

As audicións e actividades de aula irán acompañadas dun musicograma e a súa correspondente partitura coa finalidade de que teñan un soporte gráfico polo cal guiarse e así ir familiarizándose coas grafías formais e informais da linguaxe musical.

O profesor atenderá as distintas demandas do alumnado co cal as audicións programadas poderán variar a medida que avanza o curso, dependendo das propostas e intereses do alumnado e o centro.

As audicións están preparadas ao inicio da clase, para favorecer un bo aproveitamento da sesión, o cal introduce rápidamente ao alumnado na actividade e favorece a motivación por descubrimento.

Expresión vocal e canto, VOZ

Centrada na canción como base do coñecemento de musical, o proceso de ensino prodúcese por imitación, recoñecemento de intervalos, con consignas que eliminen a monotonía (imitando acentos, óperas...), e coa lectoescritura.

Canto con naturalidade, sen forzar a voz na tesitura axeitada, co pulso e métrica correcta, xogos de palabras, coros rítmicos falados, recitados e dramatizacións, importancia da técnica vocal con exercicios específicos de afinación progresiva, relaxación respiración, bloqueo, dicción e control vocal. Imitación en eco, canto con acompañamento rítmico, melódico ou harmónico, audición interior que favoreza a memoria auditiva (Willems), improvisación, realización de acompañamentos sinxelos, cancións con xestos e de substitución (Wuytack), a altura relativa e fononimia de (Kodaly e Ward).

Expresión instrumental, INSTRUMENTOS

A práctica instrumental xera gran atracción no alumnado e emprégase durante a práctica, manipulación experimentación cos instrumentos musicais e colección de obxectos sonoros presentes na aula. Aplícanse os traballos en instrumental Orff a nivel rítmico e melódico, a percusión corporal e a linguaxe musical a nivel práctico e de lectura-escritura. Este traballo favorece a práctica amena, intercalando a linguaxe convencional e non convencional, sílabas

preconcebidas (Kodaly), sílabas non preconcebidas (Orff), cancións de intervalos (Orff, Wytak). A improvisación en pentafonía e fórmulas forma parte primordial do traballo instrumental, (Willems).

Outros autores coñecidos que se aplican no traballo musical son Suzuki, traballando aspectos relacionados con audicións musicais e a implicación dos pais no proceso de ensinanza, de Schaffer a idea de que para ser músico non fai falla necesariamente saber música senón practicar e experimentar con ela, e tamén a incorporación das TICs na educación, a importancia do silencio e utilización de diagramas, de Paynter asimilo a idea de traballar todos os estilos musicais, e Martenot a memorización musical.

Tamén desfrutarán da visualización na aula de diversos instrumentos para ver a súa forma, sonoridade, materiais, etc.

Graffias musicais, LINGUAXE MUSICAL

Tratarase de introducir ao alumnado na lectoescritura formal e informal da linguaxe musical, entender os símbolos e a súa función para rexistrar a música como unha linguaxe totalmente particular.

Para esta tarefa cada unidade ten un apartado de traballo escrito, debuxo, colorear, e sobre todo visualización do musicograma e partitura da canción e audición principal de cada unidade, achegando así dende os primeiros cursos a graffia musical de xeito formal e informal como sistema de representación e seguimento de obras e audicións.

Expresión corporal e danza, O CORPO

O ensino musical procura que o discente utilice o seu corpo no desenvolvemento das capacidades musicais. Traballase a pulsación, cualidades do son, danza, ritmos, etc. apoiados en representacións corporais e movemento. O Movemento para interiorizar fórmulas rítmicas (Dalcroze), expresión corporal libre e dirixida sobre audicións, utilización de fichas rítmicas traballadas na actividade musical, marchas (Dalcroze), movemento libre, coordinacións estruturadas, pasos preconcebidos, danzas folclóricas e do mundo e a dramatización e expresividade en cancións mimadas.

A traves do corpo iniciaranse nas actividades de comunicación global e coordinada con todos os compañeiros da clase. As posturas corporais, hixiene corporal, corrección na execución de movementos, lateralidade, desprazamentos, direccionalidade, xesto e mímica, ritmo e dinámica, etc. Serán os campos a traballar en este apartado, que busca a consolidación do esquema corporal e vivenciación dos contidos musicais, facer práctica a música.

O corpo será o primeiro e mellor instrumento co que iniciarse na formación istrumental, aportando control corporal da tonicidade, relaxación muscular, disociación e mellora do esquema corporal e lateralidade, o que redunda nunha mellora no traballo instrumental que precisa de manipulación de materiais musicais. A percusión corporal, a vivenciación do pulso coas marchas

durante as audicións, a rítmica asociada á danza e movemento e a mímica nas representacións e escenificacións de pequenas obras tamén son factores claves traballados nesta programación que inciden no traballo corporal.

Música, cultura e sociedade

Dende o traballo usical achegaremos ao noso alumnado unha ampla aprendizaxe sobre a cultura e folclore propio, tradicións, música, lendas, cantigas, festexos, folclore, etc. e tamén de outros países e culturas, o cal incidirán nun coñecemento máis variado e amplo da cultura mundia, traballando un sistema de valores universal.

Tamén se fará fincapé co traballo do noticieiro dos eventos musicais e culturais presentes no contorno, animando ao alumnado a que poida presenciarlos e comentalos na clase como fonte de enriquecemento colectivo.

A programación fará unha visión histórica dos contidos musicais, o cal transportará ao alumnado a outras épocas con danzas, audicións de distintos estilos e épocas na historia analizando tamén as realidades sociais para comparalas coa nosa.

O xogo

O xogo xunto coa canción son os mellores recursos para traballar a música, sobre todo en este curso con alumnado de seis e sete anos, posto que durante toda a etapa de infantil era o seu principal método de aprendizaxe, fundamental na concreción da personalidade, socialización e como técnica de estudo e motivación. O xogo favorece a motivación no traballo, a competitividade encauzada e guiada de cara á mellora persoal e non para deixar en evidencia aos compañeiros, co cal a docencia impulsa actividades de xogos con material específico de traballo da linguaxe musical mediante xogos onde paralelamente se realiza unha actividade cognitiva implícita que os alumnos e alumnas realizan inconscientemente con gran emoción e entusiasmo. Xogos coma os trens rítmicos, o pentagrama magnético, xogos en entornos dixitais e o taller de instrumentos son claros exemplos da presenza do xogo nas Unidades Didácticas, e tamén especialmente o traballo por recunchos, onde o alumno escolle e se fai responsable da súa actividade durante o tempo que se destine a esta actividade cada día.

Creatividade e improvisación

A creatividade e improvisación favorecen que se explore de xeito máis rico e variado o campo musical. Non obstante, débese favorecer a seguridade, motivación e expresividade para educar en este sentido ao alumnado. A improvisación éríxese como recurso fundamental en todos os campos de traballo musical, a danza, instrumentos, voz, dramatización e creación musical, estimulando o talento e creatividade de cada alumno/a.

O clima de traballo debe ser distendido e motivador para que o alumnado poida explorar todo o seu potencial de xeito espontáneo e libre sen forzar as actividades na medida do posible para que así se fomente a autoestima e gusto musical propio, configurando un autoconcepto positivo en base ao traballo musical.

As TICs

O tratamento das TIC realízanse nunha serie de actividades de consecución das destrezas necesarias que permitan ao alumnado valerse por si mesmo na utilización de programas multimedia, a Internet e a autoaprendizaxe e o ocio por medio das TIC. A utilización do proxector e ordenador de aula cotiámente, o recuncho das tics, cos dous ordenadores e tablet, o pequeno estudio de gravación que se crea na aula para a gravación de audio e vídeo en algunhas sesións, a utilización da aula de informática e calquera actividade na que se empreguen sistemas de tecnoloxía na reprodución, proxección ou visualización de contidos musicais.

O plurilingüismo

Resalta a importancia do coñecemento de novas linguas para desenvolver destrezas e capacidades que enriquecen a comunicación lingüística e a interculturalidade, despertando a curiosidade e interese por novas linguas, e anima a que durante a programación de música se poida traballar interdisciplinarmente algunha unidade coa asignatura de inglés, co cal durante o desenvolvemento da programación inclúense diferentes unidades didácticas que traballan tanto a lingua galega, como é propia do noso folclore e coñecemento do entorno, pero iranse incorporando tamén cancións e xogos en lingua castelá, inglesa e tamén distintas linguas de outras culturas e dialectos de países incidindo na pronunciación e dicción dos mesmos, traballando así unha aprendizaxe máis global e enriquecida.

PERFIL COMPETENCIAL DOCENTE

En canto ao profesor debe ser innovador e dinamizador, capaz de captar a atención do alumnado despertando a súa curiosidade e motivación para xerar un ambiente de comunicación e reflexión conxunta. É un profesor seguro e con amplo coñecemento musical e didáctico, modelo e referente do alumnado, bo comunicador e próximo cos discentes, avogando por un bo ambiente de aula con estratexias e actividades variadas.

Debe desenvolverse con soltura nos entornos dixitais, fomentando o uso das novas tecnoloxías da educación tan presentes na actualidade e como nos indica o DECRETO 79/2010, do 20 de maio, para o plurilingüismo na ensinanza non universitaria de Galicia debe dominar o Inglés para introduci-lo como traballo de reforzo interdisciplinarmente e global en algunha unidade mediante o

traballo de cancións, audicións e con pequenas frases que axuden a acadar a competencia lingüística en unha lingua estranxeira..

ORGANIZACIÓN ESPACIAL

A organización espacial da aula realízase en zonas que permitan agrupamentos diversificados e o traballo cooperativo, zona de traballo teórico, encerado, etc., zona de instrumental onde todo o instrumental estará visible e en disposición de ser utilizado, zona de vídeo e pantalla e ampla zona de danza e movemento. Toda a clase estará decorada con láminas, apoio visual para o alumnado; e procúrase manter a aula limpa e ordeada para facilitar o acceso e utilización dos materiais e espazos, gañando en tempo e comodidade.

Os alumnos serán os encargados de manter a aula ordeada e traballar nos recunchos c o material existente de xeito coidadoso, fomentando a autonomía durante o seu traballo.

ESTRUCTURACIÓN TEMPORAL

A estruturación temporal das unidades didácticas abrangue tres sesións, excepcionalmente catro, que se poden ampliar ou reducir en función da evolución do alumnado na adquisición dos conceptos, destrezas e competencias deseñadas en cada unha, dos pequenos ou grandes proxectos que poidan surxir nos diferentes equipos de centro ou atendendo ao interese e motivación do alumnado. Ademais hai que ter en conta os festivos, días non lectivos, excursións, conmemoracións, festivais, etc., que poden determinar que unha unidade mova de semana ou se alargue ou acurte en función das necesidades da docencia e o propio centro.

Cada sesión ten unha duración de cincuenta minutos. A secuenciación das sesións segue un mesmo patrón, comezan por actividades de introdución á materia, normalmente audicións e visualizacións e explicación das actividades a realizar na sesión, seguidas de actividades de desenvolvemento teórico e prácticos dos novos contidos, podendo introducir actividades de reforzo e ampliación. Finalízase con actividades de síntese e relaxación con audicións, visualizacións, comentarios do traballo ou elección persoal de recunchos e talleres.

A programación conta con 15 Unidades Didácticas, das cales dúas están configuradas como proxectos lonxitudinais, “Un Cole de Cine” de duración anual e “De viaxe polo mundo” duración trimestral, as demais constan de tres ou catro sesións.

7.

RECURSOS DIDÁCTICOS E ORGANIZATIVOS

7.1

RECURSOS DIDÁCTICOS

1. Programación e listado das Ud. deseñadas.
2. Banco de partituras e audicións. Cancioneiros de aula.
3. Libro en branco.
4. Libros de música varios a modo biblioteca musical de aula ou consulta do profesor.
5. Ordenadores de mesa e tablet para o traballo das TICs
6. Material escolar básico (bolígrafos, lápices, lápices de cores, tesoiras, caderno de música, caderno normal, folios, etc.). Fichas das actividades que requiran a utilización deste recurso.
7. Encerado pautado e pizarra.
8. Equipo de música con lector de cd e mp3.
9. Video cámara para o portátil.
10. Ordenador portátil cos programas instalados (Finale, Power Point, Acid Dj, Mesa de Mezclas, Winamp, Windows Media Player, etc.) e conexión a Internet.
11. Canón de proxección.
12. Teclado ou clavinova.
13. Instrumental Orff, percusión de altura determinada e indeterminada.
14. Frutas.
15. Instrumental tradicional, culleres, botella de anís, cunchas, lata de pimentón, etc.
16. Tubos e botellas de cristal con auga para a invención dos instrumentos.
17. Material para o taller de instrumentos.
18. Espazo para realizar as danzas.
19. Láminas mural explicativas colocadas na aula de diversas temáticas.
20. Láminas de diagramas sonoros y musicogramas.
21. Mural dun mapamundi e bola do mundo.
22. Micrófonos e cableado para a gravación nun pequeno estudio de son.
23. Andeis e armarios abertos para colocar o instrumental, baquetas e partituras.
24. Franelogramas e xogos musicais, bingo, cartas e trens de ritmo.

7.2**HORARIO DE CLASES**

HORARIO DE MÚSICA					
a 09:50					
a 10:40					
a 11:30					
a 12:20	R E C R E O E H O R A D E L E R				
a 13:10					
a 14:00		Mixto 5º e 6º	Mixto 3º e 4º		Mixto 1º e 2º

8.**PROXECTOS DE CENTRO*****PLAN TICS***

O tratamento das TIC realízanse nunha serie de actividades de consecución das destrezas necesarias que permitan ao alumnado valerse por si mesmo na utilización de programas multimedia, a Internet, autoaprendizaxe e ocio por medio das TIC. Preténdese traballar e comprender o seu funcionamento como ferramenta interactiva e fonte de información. Os obxectivos que se pretenden dende o traballo musical son.

- Uso da cámara dixital para a gravación de actividades de aula a nivel audio e vídeo, reprodución musical en distintos formatos.
- Documentación e manipulación da información en formato dixital.
- Traballo con presentacións dixitais, arquivos multimedia, reprodución musical, etc.
- Traballo de documentación para a elaboración dun cancionero musical na aula.
- Manexo de aplicación como Layar, códigos Qr e blog de música.

PLAN DE CONVIVENCIA

Busca xerar un bo ambiente de clase, fomentar a resolución de conflitos pacífica e autónoma no alumnado, traballado no consenso e elaboración das normas da clase, tomar decisións conxuntas, celebración do Día da Paz, debates e críticas, e folclore de todo o mundo.

PLAN DE LECTURA

O plan de fomento da lectura pretende que o alumnado traballe a lectura mediante a interpretación de cancións e traballos de documentación en distintos formatos sobre lendas de diversas culturas, documentación biografías de autores e o tratamento dos textos en programas de concerto, grandes eventos, sonorización de contos, biblioteca de música na aula, toma de apuntes, etc.

Actividades previstas no proxecto lector do centro (PLC).

Participarase en todas as actividades propostas polo equipo de biblioteca.

Prácticas de comprensión e de fomento da lectura.

Dende música levaranse a cabo actividades que fomentan a lectura a partir de textos traballados na clase de música como cancións, contos musicais, lectura dos exercicios, de ensinar aos alumnos e alumnas a utilizar materiais impresos como instrumentos de aprendizaxe, comunicación, ocio e disfrute. Manipulación con soltura do uso do Blog de música SOLMUSICARE, e, sobre todo, a promoción entre os alumnado do gusto pola lectura como medio de información, entretemento e ocio, o uso da biblioteca de aula con material musical, contos, sobre compositores, músicas doutros lugares e doutras culturas. biografías de compositores, construción de instrumentos, curiosidades, dificultades, querer aprender a aprender.

9.

ADDENDA:ADAPTACIÓN COVID-19

9.2

Obxectivos da Addenda

Adaptar esta programación didáctica, deseñada para o ensino presencial, á situación de pandemia coa finalidade de continuar co seu desenvolvemento no caso de ter que recurrir ao ensino non presencial.

1. Incorporar as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso anterior, así como planificar a transición ao ensino non presencial, se esta fose necesaria.
2. Recuperar as aprendizaxes imprescindibles non adquiridas no curso 2019/2020.
3. Reforzar, partindo dos informes individualizados elaborados a finalización do curso 2019/2020 e da avaliación inicial, os elementos curriculares esenciais e as competencias e aprendizaxes imprescindibles do curso anterior.
4. Axustar o currículo, segundo as necesidades do alumnado derivadas dos resultados da avaliación inicial.
5. Establecer medidas metodolóxicas e organizativas que favorezan o pleno desenvolvemento de todo o alumnado.

9.2 Análise e valoración das aprendizaxes imprescindibles que non se adquiriron no curso 19/20

Extraídos dos informes de avaliación final do curso pasado.

No campo musical as aprendizaxes son máis prácticas e non se realizaron exercicios vocais nin instrumentais, centrando a acción educativa nas audicións musicais, acústica e traballo técnico instrumental rítmico con instrumentos de elaboración propia.

9.3 Análise e valoración dos resultados da avaliación inicial da área coa finalidade de detectar as carencias e necesidades do alumnado

Unha vez realizadas as entrevistas iniciais, probas de avaliación inicial, exposicións de traballos e dinámicas de aula observamos as seguintes carencias que serán de prioritario traballo neste curso:

1. Creatividade e iniciativa persoal limitada na improvisación rítmica e de movemento.
2. Técnica instrumental pobre en instrumental de pequena percusión.
3. Escasos coñecementos de eventos musicais e cultura musical exceptuando a música actual.

9.4 Incorporación das aprendizaxes non adquiridas á programación do curso 20/21

a) Revisión dos obxectivos de área

Os obxectivos desta área non se modifican.

b) Revisión das competencias clave

As competencias clave non se modifican

c) Revisión dos contidos

Traballaranse os contidos dos bloques que quedaron sen impartir no curso pasado enumerados no punto 10.2 desta addenda, integrándoos dentro dos deste curso para reforzalos e afianzar esos coñecementos previos antes de amplialos.

9.5 Adaptacións necesarias á docencia non presencial

a) Metodoloxía en caso de suspensión das clases presenciais (modalidade telemático).

Empregaremos a plataforma normal de traballo EVA, do proxecto Edixgal, coas canles de comunicación propias desta aplicación e a maiores publicaremos algunhas tarefas grupais e proxectos na páxina web.

Non realizaremos videoclases e as actividades estarán colgadas na plataforma contando e serán planificadas de xeito que poidan ser levadas a cabo co material da casa, buscando sempre actividades que non precisen dunha supervisión constante como a técnica instrumental de determinados instrumentos como Ukelele, batería, piano ou láminas. Para compensar este inconveniente realizaranse traballos con instrumentos virtuais para gravación de audios.

A nivel vocal propoñeranse actividades de gravación de xogos vocais, sonorización de contos e relatos e cancións que propoña o alumnado que non impliquen unha dificultade de aprendizaxe, acompañando a ser posible dun vídeo para traballar a afinación propia do traballo vocal.

O traballo rítmico e instrumental quedará reducido a esquemas rítmicos con instrumentos caseiros, taller de creación instrumental con manuais de construción de instrumentos e a nivel melódico realizaranse traballos en instrumentos virtuais.

A nivel corporal e de danza poporanse actividades que non serán valoradas para avaliación posto que non se pide que envíen o vídeo para revisión, quedarán como propostas de traballo para mellorar a coordinación con desfiles, danzas, etc que se acompañarán con un vídeo explicativo.

A nivel audición realizaranse as audicións propostas con traballo de algunha ficha ou actividade para completar sobre as audicións propostas seguindo a planificación inicial da programación. Incidirase tamén na linguaxe musical e musicogramas como elemento de traballo.

As tarefas serán cargadas e explicadas no EVA, seguindo tamén o traballo do libro e as entregas serán realizadas dentro da plataforma.

b) Metodoloxía en caso de atención a alumnado en corentena (modalidade ensino mixto).

Aplicarase exposto no apartado anterior, de ser o caso de atoparnos con unha corentena moi longo, posto que a carga horaria desta materia é de unha hora semanal apenas se ve alterado o seguimento das clases por parte do alumnado. Aínda así, de ser o caso aplicarase o punto anterior para facilitar o seguimento da materia.

c) Procedementos e instrumentos de avaliación deseñados para o ensino non presencial.

Serán os mesmos que os empregados na concreción curricular de cada estándar de aprendizaxe, valorando as entregas en PDF ou diferentes formatos entregadas na aula virtual.

d) Modo de proveer o dereito á educación ao alumnado que non poida seguir a ensinanza telemática.

Existe a posibilidade de ceder un equipo do centro previa sinatura dun acordo de cesión para a realización das tarefas.

Os problemas de conectividade para o envío das tarefas pode ser outro inconvinte, neste caso enviaremos as instrucións empregando ABALAR mobil ou chamada telefónica explicando as tarefas a realizar, sempre adaptadas para traballar fora da rede.

e) Mecanismos que o profesorado adoptará para asegurar o seguimento continuo do curso polo alumnado.

Existen unhas dinámicas de planificación e entrega semanal de tarefas no entorno EVA ou aula virtual que o alumnado irá seguindo, no caso de apreciar que un alumno/a non é quen de seguir a

planificación deseñada realizaranse chamadas telefónicas ou comunicación mediante ABALAR MOBIL, para orientar á familia e alumnado sobre as dinámicas de traballo.

PROGRAMACIÓN

RELIXIÓN CATÓLICA

(6º Nivel)

Curso: 2021-2022

C.E.I.P. de REFOXOS

Docente: M^a del Carmen Pérez Bouzada.

- 1. Introducción e contextualización.**
- 2. Competencias clave**
- 3. Obxectivos**
- 4. Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliados e grao mínimo de consecución para superar a materia (mínimos). Criterios de avaliación**
- 5. Temporalización**
- 6. Procedementos e instrumentos de avaliación**
- 7. Metodoloxía**
- 8. Materiais e recursos didácticos incluídos libros de texto**
- 9. Criterios de avaliación e de cualificación e promoción**
- 10. Indicadores de logro para avaliar o proceso de ensino e a práctica docente**
- 11. Deseño da avaliación inicial**
- 12. Medidas de atención á diversidade**
- 13. Actividades complementarias e extraescolares programadas.**
- 14. Deseño das actividades de reforzo/recuperación para o alumnado**
- 15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.**

1. Introducción e contextualización.

A Lei Orgánica de Educación, establece o dereito do alumno a recibir unha formación integral, que contribúa ao pleno desenvolvemento da personalidade. A súa vez, a lei confírelle á ensinanza das relixións o tratamento académico que lles corresponde pola súa importancia para unha educación plena, e faino conforme ao previsto na Constitución española (art. 27.2 e 3) e nos Acordos subscritos ao respecto polo Estado español.

A lei así corrobora a relevancia do fenómeno relixioso e das súas manifestacións na cultura dos pobos, tendo en conta que os pais teñen dereito a que seus fillos reciban a formación relixiosa e moral que estea de acordo coas súas propias conviccións (art. 27.3 da Constitución española). Así, a ensinanza dá relixión e moral católica preséntase como opción confesional católica que fai posible, xunto a outras opcións, a formación plena do alumnado.

A opción confesional católica desenvolve especialmente a capacidade transcendente do alumno, facilitándolle unha proposta de sentido último para a súa vida e iluminando o fundamento daqueles valores comúns que fan posible unha convivencia libre, pacífica e solidaria.

Non podería existir unha formación integral e, polo tanto, unha educación de calidade, se non se desenvolvesen todas as capacidades inherentes ao ser humano, entre as cales se atopa constitutivamente a capacidade transcendente. Esta capacidade básica do individuo adquire o seu auténtico cumprimento na busca do sentido último da vida. Enraizada no máis fondo do ser, o alumno vai descubríndoa tendo en conta os niveis de aprendizaxe propios de cada idade nos símbolos e signos do seu medio, no progreso e na humanización do propio ser humano, na linguaxe narrativa da Biblia, nos modelos cristiáns de identificación e, particularmente, na persoa de Xesucristo e na súa presenza na comunidade cristiá.

A formación relixiosa e moral católica conta cunha longa tradición no sistema educativo español e, respondendo a razóns fondas da institución escolar e dereitos humanos recoñecidos pola Constitución española, está garantida actualmente polo Acordo subscrito entre o Estado español e a Santa Sede sobre Ensinanza e Asuntos Culturais, asinado o 3 de xaneiro de 1979, no cal establécense os principios que fan posible as garantías constitucionais.

O currículo da opción confesional católica é unha síntese básica e global do mensaxe cristiá, axeitada á idade do alumno, ás esixencias epistemolóxicas da materia, ás expresións culturais do medio e ás demandas didácticas do sistema educativo. Enmarcar nun contexto histórico e social inclúe parte do grande acervo cultural e artístico que emana da fe católica e doutras confesións, e posibilita a análise comparada dos contidos e liñas básicas das grandes relixións vixentes.

Debido á situación actual vivida pola Covid 19, seguiremos en todo momento o protocolo establecido, polo que en moitos casos varios puntos desta programación poderán verse sometidos a modificacións .

Estaremos preparados para continuar co proceso de ensinaza- aprendizaxe en caso de confinamento e seguiremos estrictamente todas as órdenes e novidades dictadas pola Consellería de Educación .

O noso centro é un colexio rural cunha área de influencia que abarca as dúas parroquias do interior do Concello de Oia: Loureza e Burgueira. O contexto sociolingüístico é galego falante case na súa totalidade cunha grande influencia do castelán cada curso máis palpable.

O alumnado está agrupado en 4 grupos mixtos: Infantil (4ºEI, 5ºEI e 6ºEI), 1º e 2º EP, 3º e 4º EP e 5º e 6º EP.

O alumnado de Relixión Católica neste curso é o seguinte 6º Nivel: 4.

2. Competencias clave.

Descrición do modelo competencial.

Traballar por competencias na aula supón unha reflexión e unha reconfiguración dos contidos desde un enfoque de aplicación que permita o adestramento destas. As competencias non se estudan, nin se ensinan, adéstranse. Para iso, xeraremos tarefas de aprendizaxe onde favorezamos nos alumnos a aplicación do coñecemento mediante metodoloxías de aula activas.

Abordar cada competencia de xeito global en cada unidade didáctica é inabarcable polo que cada unha se estrutura en indicadores, grandes piares que permiten describila dun xeito máis preciso. Podemos encontrar entre tres e seis indicadores por competencia.

O indicador segue sendo aínda demasiado xeral, polo que o descompoñemos no que chamamos descritores da competencia que «describen » ao alumno competente neste ámbito. Por cada indicador encontraremos entre tres e seis descritores redactados en infinitivo.

En cada unidade didáctica concretaremos o descritor en desempeños competenciais redactados en terceira persoa de presente indicativo. O desempeño será o aspecto concreto da competencia que poderemos adestrar e avaliar de xeito explícito na unidade, será concreto e obxectivo e indícanos que debemos adestrar e observar nas actividades deseñadas.

Para o seu desenvolvemento, partimos dun marco de descritores competenciais definido para o proxecto aplicable a toda materia e curso.

Respectando o tratamento específico nalgúns áreas, os elementos transversais, tales como, a comprensión lectora, a expresión oral e escrita, a comunicación audiovisual, as tecnoloxías da información e a comunicación, o emprendemento e a educación cívica e constitucional traballaranse desde todas as áreas posibilitando e fomentando que o proceso de ensino-aprendizaxe dos alumnos sexa o máis completo posible.

Por outra parte, o desenvolvemento de valores presentes tamén en todas as áreas axudará a que os nosos alumnos aprendan a desenvolverse desde uns determinados valores que constrúan unha sociedade ben consolidada na que todos poidamos vivir.

A diversidade de alumnos cos seus estilos de aprendizaxe diferente levaranos a traballar desde as diferentes potencialidades con que contan, apoiándonos sempre nas súas fortalezas para poder dar resposta ás súas necesidades.

Na área de Relixión Católica incidiremos no adestramento de todas as competencias de xeito sistemático facendo fincapé nos descritores máis afíns á área.

Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía

O desenvolvemento desta competencia contribúe á valoración ética do uso da ciencia e da tecnoloxía. Á súa vez, apoia e dá sentido ás habilidades e ás destrezas relacionadas coa ecoloxía que se adquiren desde a devandita competencia.

Esta área posibilitáanos iluminar as respostas e as solucións aos problemas que xorden na interacción do ser humano con todo o relacionado co ámbito da ciencia e a tecnoloxía.

Os descritores que traballaremos fundamentalmente serán:

- Interactuar co medio natural de xeito respectuoso.
- Respetar e preservar a vida dos seres vivos do seu medio.
- Tomar conciencia dos cambios producidos polo home no medio natural e as repercusións para a vida futura.
- Desenvolver e promover hábitos de vida saudable en canto á alimentación e ao exercicio físico.
- Recoñecer a importancia da ciencia na nosa vida cotiá.
- Identificar e manipular con precisión elementos matemáticos (números, datos, elementos xeométricos...) en situacións cotiás.
- Aplicar os coñecementos matemáticos para a resolución de situacións problemáticas en contextos reais e en calquera materia.
- Aplicar as estratexias de resolución de problemas a calquera situación problemática.

Comunicación lingüística

Para un bo desenvolvemento desta competencia nesta área, a utilización dos diversos modos de comunicación será fundamental xa que o diálogo da fe coa cultura esixe adestrarse na escoita da Palabra de Deus, a exposición de cada un dos contidos coas súas argumentacións adecuadas ás diferentes idades do alumnado. Por iso, será decisivo dotar os alumnos de ferramentas co fin de que cheguen a dominar a competencia comunicativa en todas as súas facetas.

Os descritores que utilizaremos serán:

- Captar o sentido das expresións orais: ordes, explicacións, indicacións, relatos...
- Comprender o sentido dos textos escritos.

- Gozar coa lectura.
- Expresar oralmente de xeito ordenado e claro calquera tipo de información.
- Compoñer distintos tipos de textos creativamente con sentido literario.
- Respetar as normas de comunicación en calquera contexto: quenda de palabra, escoita atenta ao interlocutor,...
- Manexar elementos de comunicación non verbal, ou en diferentes rexistros en diversas situacións comunicativas.
- Utilizar os coñecementos sobre a lingua para buscar información e ler textos en calquera situación.

Competencia dixital

Nesta área posibilitarásenos manexar ferramentas desde un sentido ético e de responsabilidade para poder acceder ás distintas fontes que nos faciliten coñecer e afondar nesta materia. Será fundamental traballar desde fontes fiables que favorezan a claridade de contidos para crear no alumnado unha base sólida e cheguen a xerar os seus propios criterios sobre diferentes contextos nos que se poidan desenvolver.

Na área de Relixión Católica adestraremos os seguintes descritores:

- Empregar distintas fontes para a busca de información.
- Seleccionar o uso das distintas fontes segundo a súa fiabilidade.
- Manexar ferramentas dixitais para a construción de coñecemento.
- Comprender as mensaxes elaboradas en códigos diversos.
- Actualizar o uso das novas tecnoloxías para mellorar o traballo e facilitar a vida diaria.
- Aplicar criterios éticos no uso das tecnoloxías.

Competencia: Conciencia e expresión cultural

Esta competencia relaciónase cos seus aspectos de coñecemento e valoración de toda a expresión artística, simbólica, histórica, de costumes, ritos, festas, valores, modos de vida... O alumnado verase enriquecido cos valores que leva consigo o feito relixioso en toda a súa expresión artística, cultural e estética, teolóxica e vivencial. Con iso contribúe á conservación e á valoración do patrimonio cultural.

Os descritores que adestraremos nesta competencia son:

- Mostrar respecto cara ás obras máis importantes do patrimonio cultural a nivel mundial.
- Valorar a interculturalidade como unha fonte de riqueza persoal e cultural.
- Expresar sentimentos e emocións desde códigos artísticos.
- Apreciar a beleza das expresións artísticas e no cotián.
- Elaborar traballos e presentacións con sentido estético.

Competencias sociais e cívicas

Esta competencia recolle todas as formas de comportamento que preparan as persoas para participar dunha forma eficaz e construtiva na vida social e profesional; por iso, dotaremos o alumnado de ferramentas que favorezan e fomenten os valores de respecto, cooperación, solidariedade, xustiza, non violencia, compromiso e participación como piares para a súa formación. Estes valores que se van fomentar teñen a súa fundamentación e referencias cristiás na filiación no amor a Deus.

Os indicadores desta competencia poden facilitar o adestramento de cada un dos descritores que enunciámos a continuación:

- Coñecer e aplicar dereitos e deberes da convivencia cidadá no contexto da escola.
- Desenvolver a capacidade de diálogo cos demais en situacións de convivencia e traballo e para a resolución de conflitos.
- Mostrar dispoñibilidade para a participación activa en ámbitos de participación establecidos.
- Recoñecer a riqueza na diversidade de opinións e ideas.
- Aprender a comportarse desde o coñecemento dos distintos valores.
- Concibir unha escala de valores propia e actuar conforme a ela.
- Evidenciar preocupación polos máis desfavorecidos e respecto aos distintos ritmos e potencialidades.
- Involucrarse ou promover accións cun fin social.

Sentido de iniciativa e espírito emprendedor

É fundamental que o alumnado descubra a súa identidade persoal a través dunha apertura ao significado último e global da súa existencia humana. A súa iniciativa persoal dependerá sempre que adestre nun autocoñecemento, en explorar as súas potencialidades, en buscar o sentido a cada unha das cousas que acontecen na súa vida.

O espírito emprendedor do alumno formarase a partir da disposición e actitude que poida dispoñer. Dotaráselle de destrezas e habilidades para que a transformación social do mundo no que vivimos sexa unha realidade grazas ao espírito de emprendemento do alumno.

Neste caso, os descritores que adestrar serían:

- Asumir as responsabilidades encomendadas e dar conta delas.
- Ser constante no traballo superando as dificultades.
- Xestionar o traballo do grupo coordinando tarefas e tempos.
- Contaxiar entusiasmo pola tarefa e a confianza nas posibilidades de alcanzar obxectivos.
- Priorizar a consecución de obxectivos de grupo a intereses persoais.
- Xerar novas e diverxentes posibilidades desde coñecementos previos do tema.
- Encontrar posibilidades no contorno que outros non ven.
- Mostrar iniciativa persoal para iniciar ou promover accións novas.

Aprender a aprender

A competencia de aprender a aprender nesta área pode axudar ao alumnado a ser protagonista do seu propio proceso de ensino-aprendizaxe como resposta á vontade de Deus de que o ser humano colabore de modo activo e libremente segundo o plan establecido por El. Nesta área será decisivo o impulso do traballo en equipo polo seu intrínseco sentido comunitario propoñendo un marco de referencia aceptado voluntariamente segundo as súas conviccións, que ha de ser lúcido na busca da verdade e do ben.

Os descritores que utilizaremos para adestrar esta competencia serían:

- Identificar potencialidades persoais como aprendiz: estilos de aprendizaxe, intelixencias múltiples, funcións executivas...
- Desenvolver as distintas intelixencias múltiples.

- Xerar estratexias para aprender en distintos contextos de aprendizaxe.
- Aplicar estratexias para a mellora do pensamento creativo, crítico, emocional, interdependente,...
- Desenvolver estratexias que favorezan a comprensión rigorosa dos contidos.
- Planificar recursos necesarios e pasos a realizar no proceso de aprendizaxe.
- Seguir os pasos establecidos e tomar decisións sobre os pasos seguintes en función dos resultados intermedios.
- Avaliar a consecución de obxectivos de aprendizaxe.

Competencias específicas na área de Relixión e Moral Católica

O ensino relixioso católico estrutúrase a partir de catro dimensións que fundamentan as competencias específicas do ensino relixioso católico.

- Dimensión cultural e histórica. Está presente no ensino relixioso, dado que o patrimonio cultural, histórico e antropolóxico-axiolóxico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos.
- Dimensión ético-moral. Esta dimensión fai posible a maduración na responsabilidade, o exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso fundamentado na Palabra e nos feitos de Xesucristo.
- Dimensión humanizadora. Faculta o alumno para dar resposta aos seus interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores.
- Dimensión epistemolóxica. Os seus contidos son saberes cunha fundamentación e unha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición no noso contorno cultural.

Competencias clave:

Competencia en comunicación lingüística

- escoitar, comprender, expoñer e dialogar.
- Utilizar a linguaxe como instrumento de comunicación oral e escrita.
- Expresar emocións, vivencias e opinións.
- Utilizar a linguaxe con versatilidade en función do contexto.

Competencia no coñecemento e a interacción co mundo físico

- Coidar o medio.
- Consumir de xeito racional e responsable.
- Percibir o espazo físico no que se desenvolve a vida.

Competencia matemática

- Interpretar e expresar informacións.
- Descifrar códigos numéricos elementais.

Tratamento da información e competencia dixital

- Analizar a imaxe e as mensaxes que transmite.

Competencia social e cidadá

- Participar, tomar decisións e comportarse con responsabilidade.
- Dialogar para mellorar a comprensión da realidade.
- Comunicarse en distintos contextos.
- Crear un sistema de valores propio baseado no respecto, especialmente aos crentes doutras relixións.
- Comprender a realidade relixiosa e social a partir da súa análise.

Competencia cultural e artística

- Cultivar a propia capacidade estética mediante a expresión artística e a expresión plástica.
- Expresarse mediante elementos plásticos a través da iniciativa, da imaxinación e da creatividade.
- Desenvolver habilidades e actitudes que permitan acceder ás distintas manifestacións.
- Coñecer as obras e as manifestacións máis destacadas do patrimonio cultural cristián.
- Utilizar as manifestacións culturais e artísticas como fonte de enriquecemento e goce.
- Manter unha actitude respectuosa cara ás expresións artísticas do patrimonio cristián.

Competencia para aprender a aprender

- Dispoñer de habilidades para iniciarse na aprendizaxe e ser capaz de continua-la.
- Perseverar e esforzarse, aceptar os erros e aprender deles.
- Favorecer a motivación, a confianza nun mesmo e o gusto por aprender.
- Xestionar e controlar de forma eficaz os procesos de aprendizaxe.
- Lograr experiencias de aprendizaxe conscientes e gratificantes, tanto individuais como colectivas.

Autonomía e iniciativa persoal

- Desenvolver valores persoais como a responsabilidade, a colaboración, a axuda aos demais, a perseveranza, etc.
- Afrontar os problemas e atopar solucións para eles.
- Elixir con criterio propio e levar adiante iniciativas no ámbito persoal.
- Desenvolver habilidades sociais como respecto aos demais, diálogo, agradecemento, cooperación e traballo en equipo.

3. Obxectivos.

Ao rematar a Educación Primaria pretender que o alumnado sexa quen de:

OBXECTIVOS

COMPETENCIAS CLAVE

1. Recoñecer e valorar a dignidade da persoa humana e da natureza, fundamentándoa nos principios básicos da mensaxe cristiá.	<p>Competencia social e cívica.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Competencia matemática e competencias básicas en ciencia e tecnoloxía.</p>
2. Descubrir e identificar os valores fundamentais que rexen a convivencia humana, (liberdade e pluralismo, paz, tolerancia e perdón, respecto e obediencia, Xustiza e amor...), sinalando o seu fundamento cristián e a súa presenza na comunidade eclesial para apreciar a súa achega á súa vida persoal e á convivencia en sociedade.	<p>Competencia social e cívica.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.</p>
3. Valorar as achegas da fe en Deus Pai, a salvación de Xesucristo e o amor do Espírito Santo, como fonte de valores sociais compartidos.	<p>Comunicación lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.</p>
4. Identificar o alcance e significado dos principais acontecementos, formulacións, expresións e textos básicos da mensaxe cristiá, a partir da síntese trinitaria da fe católica.	<p>Comunicación lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Competencia social e cívica.
Aprender a aprender.</p>
5. Recoñecer o sentido da Igrexa Católica e as súas comunidades locais na historia da salvación, para valorar a súa acción evanxelizadora e caritativa, cultural e de cooperación social, e a súa influencia en momentos cruciais da historia.	<p>Competencia social e cívica.
Competencia lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Aprender a aprender.</p>
6. Recoñecer e distinguir o sentido transcendente, salvador e festivo dos sacramentos e doutras celebracións da Igrexa, relacionándoas con outras celebracións, signos e símbolos da nosa cultura.	<p>Competencia social e cívica.
Comunicación lingüística.
Conciencia e expresións culturais.
Aprender a aprender.</p>

7. Tomar conciencia de que a fe cristiá implica asumir responsabilidades para mellorar canto se relaciona con un mesmo, cos demais e co medio ambiente, atendendo e respectando as peculiaridades culturais, sociais e relixiosas dos demais.	<p>Competencia social e cívica.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.</p>
8. Coñecer e apreciar os datos e elementos máis importantes do patrimonio cultural xerado polo cristianismo, (usos, costumes, cultura, arte, historia...), para aprender a interpretar o seu sentido relixioso e o seu valor formativo.	<p>Conciencia e expresións culturais.
Competencia dixital
Aprender a aprender.
Competencia lingüística.</p>
9. Identificar algúns personaxes fundamentais da Historia da salvación e doutras relixións presentes na nosa cultura, descubriendo o valor central da persoa de Xesucristo.).	<p>Competencia social e cívica.
Conciencia e expresións culturais.
Sentido de iniciativa e espírito emprendedor.
Aprender a aprender.</p>
10. Saber utilizar os principais libros da fe cristiá, sobre todo o Novo Testamento, mediante a localización, lectura e interpretación dalgúns textos esenciais do acontecemento cristián.	<p>Competencia lingüística.
Competencia dixital.
Conciencia e expresións culturais.
Aprender a aprender.</p>

3.1. Obxectivos do 6º Nivel:

1. Recoñecer as principais características das relixións da antigüidade.
2. Coñecer as principais relixións da actualidade.
3. Descubrir a relación entre os dereitos humanos e a igrexa.
4. Descubrir como o ciclo da natureza ensina que a vida continua despois da morte.
5. Coñecer a relación tan profunda que existe entre a Virxe María e a igrexa católica.
6. Coñecer as normas da moral civil e da moral cristiá para lograr unha boa convivencia.
7. Coñecer os sacramentos para o crecemento e propagación do pobo de Deus.
8. Coñecer as manifestacións da estrutura xerárquica da igrexa.

9. Descubrir a importancia da igrexa católica no mundo actual.
10. Tomar conciencia da importancia de coñecer e respectar as diversas relixións.
11. Tomar conciencia do compromiso e da solidariedade da igrexa e das relixións co mundo actual.
12. Descubrir a importancia da cultura cristiá na cultura actual.

4. Concreción dos estándares de aprendizaxe avaliábeis e grao mínimo de consecución (mínimos) para superar a materia.

Bloque 1: O sentido relixioso do home

CONTIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
A incapacidade do ser humano para ser feliz reclama a salvación.	1. Evaluar circunstancias que manifiestan a imposibilidade da natureza humana para alcanzar a plenitud.
A plenitude do ser humano está na relación con Deus.	1.1 Identifica xuzga situacións nas que recoñece a imposibilidade de ser feliz. 2. Recoñecer e aceptar a necesidade dun Salvador para ser feliz. 2.1 Busca, compara e comenta distintas expresións do desexo humano de salvación na literatura e música actuais. 3. Interpretar signos, en distintas culturas, que evidencian que a plenitude humana alcánzase n relación con Deus. 3.1 Descubre e explica por qué os enterramentos, pinturas, ritos e costumes son signos da relación do home coa Divinidade. 4. Recoñecer que a relación con Deus fai á persoa máis humana. 4.1 Investiga e recolle acontecementos da historia onde se aprecia que o feito relixioso foi o motor de cambios para potenciar os deritos humanos, a convivencia, o progreso e a paz.

Bloque 2: A revelación: Deus intervén na historia

CONTIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
----------	---

<p>O pobo de Israel como depositario da sabiduría de Deus.</p> <p>Os libros Sapienciais enriquecen á humanidade.</p>	<p>1. Descubrir e apreciar a riqueza dos textos sapienciais na historia.</p> <p>1.1 Identifica e valora expresións recollidas nos libros sapienciais que enriquecen e melloran á persona.</p> <p>1.2 Investiga e contrasta a sabiduría popular con expresións da sabiduría de Israel emitindo un xuício persoal.</p> <p>1.3 Propón, falando cos seus compañeiros, situacións e comportamentos onde se expresa a riqueza humana que aparece nos textos sapienciais.</p>
--	--

Bloque 3: Xesucristo, cumprimento da Historia da Salvación

CONTIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
<p>Xesucristo, desvela ó Padre.</p> <p>As tentacións de Xesús: obstáculo ó cumprimento do plan de Deus.</p> <p>Xesús envía os discípulos para continuar coa súa misión salvífica.</p>	<p>1. Distinguir que a través de Xesús encontramos a Deus.</p> <p>1.1 Busca nos discursos do evanxelio de Xoán frases que expresan a relación de Xesús co Pai e esfórzase por comprender o seu significado.</p> <p>1.2 Identifica e sintetiza os rasgos que Xesús desvela do Pai nos discursos do evanxelio de Xoán.</p> <p>2. Esforzarse por comprender que Xesús ten que vencer obstáculos externos para realizar a vontade de Deus.</p> <p>2.1 Extrapola as dificultades que tivo Xesús na súa vida para obedecer ó Pai con situacións que viven os seres humanos.</p> <p>3. Comprender que a misión de Xesús continúa na Igrexa.</p> <p>3.1 Localiza e explica a misión apostólica nas expresións de Xesús recollidas nos evanxeos sinópticos.</p> <p>3.2 Constrúe un mapa comparativo das accións de Xesús e as da Igrexa.</p>

Bloque 4: Permanencia de Xesucristo na historia: a Igrexa

CONTIDOS	CRITERIOS DE EVALUACIÓN E ESTÁNDARES DE APRENDIZAXE
<p>Os sacramentos o servicio da misión da Igrexa:</p>	<p>1. Diferenciar a aportación dos sacramentos de servicio á misión da Igrexa.</p>

<p>Confirmación, Orden e Matrimonio.</p> <p>A Pascua, tempo de resurrección. Os frutos da resurrección de Xesús: a alegría e a paz.</p> <p>Os cristiáns, testigos da resurrección.</p>	<p>1.1 Conoce e explica con exemplos a razón pola que Confirmación, Orden e Matrimonio están o servicio da Igrexa.</p> <p>1.2 Aprende e diferencia os signos e momentos celebrativos da Confirmación, o Orden e o Matrimonio.</p> <p>2. Identificar os rasgos do tempo litúrxico da Pascua.</p> <p>2.1 Señala e explica os principais signos pascuales.</p> <p>2.2 Crea una composición onde se exprese a alegría e a paz que experimentaron os discípulos o encontrárense co Resucitado.</p> <p>3. Recoñecer e valorar o cambio de vida xerado polo encontro co Resucitado.</p> <p>3.1 Selecciona testemuñas de cristiáns e xustifica o cambio xerado polo encontro co Resucitado.</p>
--	---

4.1. Mínimos Esixibles:

1. Saber os nomes dalgunhas relixións importantes da antigüidade
2. Coñecer as principais relixións da actualidade.
3. Saber que son os dereitos humanos.
4. Descubrir a María no novo testamento.
5. Saber que son moral civil e moral cristiá.
6. Coñecer os sacramentos.
7. Saber que a igrexa foi fundada por Xesús.

5. Temporalización

O tempo adicado a cada unidade será de catro sesións, pero sempre flexible.

Dita temporalización poderá variar tendo en conta os intereses , as dificultades ou diferentes situacións da realidade vivida en cada momento. Será entendida como o aumento de novos contidos , xa que sempre seguiremos unha avaliación continua onde os novos contidos veñen como complemento e continuación dos anteriores, e traballaremos de maneira globalizada .

Tamén teremos en conta os posibles casos de confinamento que se poidan dar ao longo do curso escolar .

6. Procedementos e instrumentos de avaliación

A avaliación é continua, global, formativa e integradora e tense en conta o progreso do alumno no conxunto de todas as áreas do currículo. Emprega os seus propios procedementos para a recollida da información: diario de clase, probas de avaliación, traballo de clase, de casa, preguntas orais observación directa, entrevistas cos pais, aptitude do alumno/a perante o traballo mediante os rexistros no caderno do profesor, grao de adquisición das competencias clave ...

Ao ser unha avaliación continua, permítenos incorporar reforzo ou ampliación para aqueles alumnos que ó necesiten en calquera momento do nivel.

Os resultados da avaliación dos alumnos exprésase nos termos seguintes: insuficiente (IN), suficiente (SU), ben (BE), notable (NT), e sobresaliente (SB). O insuficiente é unha cualificación negativa, e as demais todas positivas.

Ao comenzo de cada nivel realízase unha avaliación inicial que inclúe tamén a análise dos informes persoais do nivel anterior, e serve como referencia para elaborar a programación de aula.

Ao longo do curso realizaranse tres sesións de avaliacións que se recollerán en acta e en elas figurarán as medidas de reforzo (RE) ou adaptación curricular significativa (ACS) que sexan necesarias.

Os documentos oficiais de avaliación son pois : as actas, o expediente académico, o historial académico, o informe persoal por traslado e o informe de avaliación final de nivel, que recolle o grao de desenvolvemento das competencias clave, expresadas en Baixo, Aceptable, Bo e Excelente.

Sistema-criterio de cualificación:

- . Cadernos de actividades: 25%
- . Actitudes, esforzo, participación, interés, valores e normas: 25%
- . Traballo de clase individual, parellas, en grupo, exposición de traballos realizados, aprendizaxe cooperativo : 25%
- . Probas: escritas ou orales: 25%

O proceso de avaliación , durante este curso escolar pode verse sometido a posibles cambios dictados pola Consellería de educación. En dito caso, seguiremos en todo o momento o protocolo establecido.

7. Metodoloxía.

A área de Relixión contempla o fenómeno relixioso nas súas distintas dimensións: a dimensión cultural e histórica está presente na ensinanza relixiosa, dado que o patrimonio

cultural, histórico e antropológico-axiológico que gran parte das sociedades reciben do pasado está vertebrado por contidos relixiosos. Neste sentido, a Relixión Católica deu os seus froitos na arte, nos sistemas de significación moral, na creación popular e na acción social. Por iso, o currículo da opción confesional católica ensina a incidencia que o cristianismo nos seus contidos doutrinais e nas súas formas históricas tivo e ten na cultura española e europea. A dimensión humanizadora da opción confesional católica constitúe unha achega eficaz na maduración da personalidade integral do alumno, enraizando os mesmos obxectivos do sistema educativo nun núcleo referencial de ideas, de valores e de crenzas que lle permiten ao alumno dar resposta aos seus interrogantes máis radicais, facendo á súa vez posible a formación de homes e mulleres conscientes, críticos, libres e creadores. A formación relixiosa católica achega deste xeito unha cosmovisión que fai posible a apertura cara ao fundamento e cara ao sentido último da vida e, polo tanto, cara ao sentido da ciencia, da cultura e da identidade mesma da persoa humana. Tratar de afrontar as grandes preguntas que o alumno formúlase e axudalo a atopar as respostas que poderá asumir como opción libre e persoal. É finalidade da escola que os alumnos logren o seu desenvolvemento persoal; o que non é posible sen unha conveniente fundamentación e orientación cara a un significado último e global da existencia.

A dimensión ético-moral explicita as esixencias morais que supón a mensaxe cristiá. Na opción confesional católica ofrecer unha determinada maneira de ver a vida, en cuxa base se atopa un concepto de home-muller, un núcleo referencial de ideas e de crenzas, e a proposta dunha escala de principios e de valores. A ensinanza relixiosa católica expón, fundamenta e xerarquiza os valores e as virtudes capaces de educar a dimensión moral e social da personalidade do alumno, en orde a facer posible a maduración na responsabilidade, no exercicio da solidariedade e da caridade. Todo iso, como expresión coherente do coñecemento de Deus revelado en Xesucristo.

A opción confesional católica presenta no ámbito escolar, na súa estrutura epistemolóxica ou disciplinar, co carácter científico co que, na cultura universitaria, abórdanse as ciencias da relixión e a teoloxía. Os seus contidos son saberes cunha fundamentación e cunha metodoloxía científica propia, implantados con rigor e tradición nos Estados do noso medio cultural. O seu estatuto epistemolóxico orixinal entra no ámbito educativo en confrontación e diálogo con aqueles outros tipos de saberes e racionalidades que operan na escola. No que se refire á Educación Primaria, etapa na que o neno comenza a ter conciencia reflexa as súas propias accións percibíndose cada vez máis como individuo, o alumno enfróntase por vez primeira á urxente necesidade de realizar o descubrimento da súa propia identidade. Este proceso está moi condicionado polos modelos culturais que os adultos representan, modelos que inflúen na vida cotiá dos nenos, nos seus xogos e nas súas accións creativas. Precisamente unha das funcións da ensinanza escolar católica nesta etapa é a presentación dos modelos cristiáns de identificación. Estes atópanse nas figuras bíblicas máis destacadas da historia da salvación, nas accións e vivencias da comunidade cristiá e, sobre todo, na persoa, vida e palabra de Xesucristo.

- Desenvolver unha metodoloxía activa, creativa e participativa, que combina as actividades individuais coas grupales, e a aprendizaxe real dos contidos coa súa aplicación práctica á vida diaria.

- Promover o protagonismo do alumnado mediante a escóita atenta e o diálogo, as actividades lúdicas e participativas, a presentación en público dos traballos, a manifestación de opinións, a autoevaluación, etc.

Como principios metodolóxicos destacar:

- a) Pártese do nivel de desenvolvemento do alumno, nos seus distintos aspectos, para construír, a partir de aí, outras aprendizaxes que favorezan e melloren devandito nivel de desenvolvemento.
- b) Búscase lograr un hábito lector eficaz potenciando a lectura comprensiva e a análise crítico da mesma, a tal fin dedicarse un tempo diario da sesión de clase.
- c) Sublíñase a necesidade de estimular o desenvolvemento de capacidades xerais e de competencias básicas e específicas por medio da realización de actividades.
- d) Dáse prioridade á comprensión dos contidos que se traballan fronte á súa aprendizaxe mecánica.
- e) Dáse importancia á educación personalizada, que combina os principios de individualización e de traballo colaborativo (o traballo en grupo como recurso metodolóxico).
- f) Favorécese a implicación do alumno e o continuo desenvolvemento dunha inquietude pola observación, a procura activa, a investigación, a organización e a autonomía, e xerar estratexias persoais para acometer novas aprendizaxes de xeito autónoma.
- g) Foméntase a reflexión persoal sobre o realizado e a elaboración de conclusións con respecto ao que se aprendeu, de modo que o alumno poida analizar o seu progreso respecto aos seus coñecementos.
- h) Porase especial énfase na atención á diversidade do alumnado, na atención individualizada, na prevención das dificultades de aprendizaxe e na posta en práctica de mecanismos de reforzo tan pronto como se detecten estas dificultades. Para iso, incluíranse tamén actividades de reforzo, para aqueles alumnos con dificultades de aprendizaxe, e actividades de ampliación para os que poden avanzar a maior ritmo.
- i) Préstase atención aos procesos de comprensión, análise e crítica de mensaxes audiovisuais propios dos medios de comunicación, potenciando a súa adecuada utilización.
- j) Supedítase, ao servizo da aprendizaxe, o uso das novas tecnoloxías da información, da comunicación e do coñecemento.

Todos estes principios teñen como finalidade que os alumnos sexan, gradualmente, capaces de aprender de forma autónoma.

As diferentes claves pedagóxicas do proxecto –educación emocional, intelixencias múltiples, educación en valores- están integradas no desenvolvemento secuenciado dos contidos curriculares a través das actividades propostas. As actividades que se propoñen son variadas e están deseñadas para o traballo individual e en grupo. Procurouse que as actividades fosen realistas co tempo que implican. De igual xeito é a través das actividades, por encima doutros aspectos, desde onde se aborda desde a nosa programación o enfoque competencial.

Todas as unidades didácticas manteñen unha estrutura clara e recoñecible. A estrutura sempre será:

Punto de partida. Pártese de situacións que reflicten sentimentos e emocións. Detéctase a emoción que percorrerá como eixo emocional toda a unidade. Parte da observación para profundar na experiencia do alumno. Fomenta o descubrimento tanto do mundo interior do neno como da contorna que o rodea.

Relato bíblico: Os contidos bíblicos abórdanse desde a emoción que vertebra a unidade e en conexión cos contidos que se van a desenvolver. O relato preséntase coa posibilidade de traballalo cun recurso audiovisual para favorecer a comprensión do texto. Facilitase a comprensión do relato con actividades de observación, de comprensión lectora e glosarios.

Desenvolvemento de contidos: Os contidos do currículo oficial da materia preséntanse axustados ás características do desenvolvemento dos alumnos desta idade. Os recursos tipográficos e de redacción póñense ao servizo dos contidos para que sexan facilmente recoñecibles polos alumnos as ideas principais ou os termos relevantes. No desenvolvemento dos contidos realízase unha síntese entre a emoción, o contido bíblico e o contido teolóxico. Para facilitar a autonomía de a aprendizaxe dos alumnos, as actividades que se propoñen invitan ao alumno a reflexionar sobre o seu proceso de comprensión dos contidos. Neste apartado preséntase un personaxe que encarna os valores cristiáns traballados na unidade.

Aprendín. Das condicións da avaliación que inflúen na motivación e a aprendizaxe sábese que é positivo que na avaliación se potencie a autoavaliación do progreso. Por iso, ademais de mapas conceptuais e síntese dos contidos traballados na unidade, ofrécense aos alumnos a oportunidade de que reflexionen sobre o seu propio proceso de ensino e aprendizaxe de maneira que recompilen as aprendizaxes máis significativas.

Aprendemos máis. As intelixencias múltiples trabállanse a partir dunha batería de actividades diversas que foron pensadas para que cada alumno integre os contidos a partir das súas propias capacidades. Podería ser:

Lemos. Textos literarios relacionados cos contidos da unidade. Trabállase fundamentalmente a intelixencia lingüístico-verbal.

Contemplamos. Análise de obras de arte e desenvolvemento de habilidades artísticas. Trabállanse fundamentalmente as intelixencias visual-espacial, naturalista e intrapersonal.

Investigamos. Actividades lúdicas de investigación e elaboración de proxectos. Inclúense propostas de actividades grupais. Trabállanse fundamentalmente as intelixencias lóxica-matemática, interpersonal e cinestésica-corporal.

Tendo en conta a realidade vivida pola Covid19 e seguindo o protocolo establecido , polo momento non realizaremos actividades nas que sexa necesario compartir material ou traballar directamente (sempre empregaremos a distancia de seguridade e desinfección oportunas) en parellas ou grupos.

8. Materiais e recursos didácticos incluídos libros de texto.

Dentro dos recursos atopámonos con recursos tanto materiais, como recursos humanos:

Recursos Materiais:

Para seleccionar, organizar e empregar os recursos materiais, teranse en conta os seguintes criterios: seguridade, dispoñibilidade, accesibilidade, polivalencia, hixiene, responsabilidade...(seguiremos o protocolo establecido para a Covid19 , sempre apostando pola seguridade do alumnado e profesorado)

En caso de confinamento empregaremos para as nosas comunicacións coa alumnado e familias a web do centro , abalar-móbil e aula virtual.

Teremos en conta tamén a dispoñibilidade de equipos informáticos (facilitaremos o seu préstamo) , conexión a internet e competencia dixital. Se fose necesario empregaremos outros métodos e recursos para que ningún alumno/a quede sen ser atendido.

Partindo disto, empregaremos, na aula , os seguintes materiais:

- *Material Impreso:* Material dirixido ao alumnado: libros de texto (os libros de texto do curso están recollidos na PXA do centro), contos, láminas, material de lecto – escritura..., fichas de reforzo e ampliación, material elaborado polo profesorado adaptado á realidade da aula.
- *Material dirixido ao profesorado:* guías didácticas e guías curriculares, material para a busca de información.
- *Material Manipulativo:* existe unha gran variedade de material de carácter manipulativo, entre os que podemos destacar os seguintes: material de plástica (pinceis, témperas, ceras de cores, papel seda, punzóns...), robots, calendarios, reloxo, quebracabezas, láminas etc.
- Diferentes dependencias da escola: sala de usos múltiples, ximnasio, biblioteca, patio de recreo ...
- *Materiais audiovisuais:* televisión, vídeo, DVD etc.
- *Materiais auditivos:* lector de CD, micrófonos...
- *Materiais visuais:* taboleiros, diversos tipos de pizarras , murais...
- *NNTT:* Ordenadores de sobremesa, pantalla dixital interactiva, diferentes CDROM
- *EDIXGAL e outros recursos dixitais.*

Con actividades para o alumnado.

Estes materiais poden ser empregados na sala de informática, biblioteca, sala usos múltiples, etc

Recursos Humanos:

1. Propios do Centro: Director, Claustro ,Consello Escolar, CCP e Departamento de
2. Orientación.
3. Mestres (titores, especialistas de área, e especialistas como P.T., A.L.)
4. Persoal laboral:
5. Alumnado.
6. Externos ao Centro:
7. Equipos de Orientación Específicos.
8. CEFORE

9. Criterios de avaliación e de cualificación e promoción

A avaliación debe ser un proceso continuado ao longo de todo o curso escolar, por iso, para sistematizala establécense tres momentos diferentes:

- **Avaliación inicial**, que facilita a valoración dos coñecementos previos, as capacidades e as actitudes do alumnado, con obxecto de adecuar o proceso de ensino-aprendizaxe á realidade das súas posibilidades.
- **Avaliación formativa continua**, que pretende coñecer se se van logrando os obxectivos propostos, cando aínda se pode intervir modificando o camiño para conseguilos; é dicir, avaliación do proceso e como proceso. Este tipo de avaliación ten un especial carácter regulador, orientador e autocorrector do proceso educativo desde o seu comezo, o que require unha avaliación inicial previa. Cando o progreso dun alumno ou unha alumna non sexa o adecuado, adoptaranse as medidas de atención á diversidade que procedan.
- **Avaliación sumativa**, na que se valora, sobre todo, o grado de adquisición das competencias clave, expresadas nos criterios de avaliación, estándares de aprendizaxe e os descritores; é dicir, avaliación do resultado.

Qué avaliar:

Os **criterios de avaliación** presentes na miña programación didáctica, son o referente específico para avaliar a aprendizaxe do alumnado. Describen aquilo que se quere valorar e que o alumnado debe lograr, tanto en coñecementos como en competencias; responden ao que se pretende conseguir na materia de Relixión neste curso.

O **Estándar** especifica o nivel ou grao no que se debe dar un criterio para tomar unha decisión avaliativa. Os criterios e estándares son os que orientan todo o proceso da avaliación, ambos convértense no referente para a avaliación das aprendizaxes como para valorar a adquisición das competencias básicas.

Os **descritores** son indicadores que informan da adquisición ou grao de desempeño na competencia.

Na programación de aula establécese a vinculación en criterios-estándares e descritores e as competencias que desenvolven.

A observación continua e sistemática da evolución personalizada de cada alumno ou alumna constituirá a técnica básica de obtención de información. En función da estrutura da programación didáctica, propónse o uso de rúbricas de avaliación para observar o grado de adquisición das competencias.

Na miña programación de Primaria utilizaranse preferentemente os seguintes instrumentos de avaliación:

- Follas de seguimento.
- Realización de probas obxectivas orais e escritas.
- Producións escritas e plásticas.
- Control dos cadernos e libros.
- Autoavaliación.

Criterios de cualificación.

A continuación establecerei os criterios de cualificación e adxudicarei unha porcentaxe á ponderación de cada criterio na cualificación final. Poderían considerarse:

- 25% Traballos que o alumnado vai realizando dentro da aula.
- 25% Actitude e comportamento ante a aprendizaxe.
- 25% Probas de avaliación.
- 25% Caderno.

10. Indicadores de logro para avaliar o proceso do ensino e a práctica docente.

O finalizar cada unidade didáctica propónse unha secuencia de preguntas que permitan o docente avaliar o funcionamento do programado na aula e establecer estratexias de mellora para a propia unidade.

De igual modo propónse unha ferramenta para a avaliación da programación didáctica no seu conxunto. Pódese realizar ó remate de cada trimestre para recoller as melloras no seguinte.

ASPECTOS A EVALUAR	A DESTACAR...	A MELLORAR...	PROPOSTAS DE MELLORA PERSOAL
Temporalización das unidades didácticas			
Desenrolo dos obxetivos didácticos			
Manexo dos contidos na unidade			
Descriptorios e desempeños competenciais			
Realización de tarefas			
Estratexias metodolóxicas seleccionadas			
Recursos			
Claridade nos criterios de avaliación			
Uso de diversas ferramentas de avaliación			
Portfolio de evidencias dos estándares de aprendizaxe			
Atención a diversidade			

11. Deseño da avaliación inicial.

Durante as primeiras semanas do curso, realizarase unha avaliación inicial aos alumnos/as para coñecer a situación de partida. Os recursos empregados para realizar dita avaliación son:

- . Suxestións de actividades: Axudan ao mestre/a a coñecer o punto de partida do alumnado a partires da observación directa. Estas actividades realizaranse de xeito individual, por grupos ou toda a clase e están relacionadas cos criterios de avaliación.
- . Probas escritas: Fichas fotocopiabes para a avaliación individual, que permiten coñecer o estado do alumno/a respecto a cadanseu criterio de avaliación.
- . Formulario de rexistro persoal: Folla fotocopiabes para consignar o resultado da valoración de cada alumno. (No caso de 1º de Primaria tamén se terá en conta para realizar a avaliación inicial de curso e de Etapa o Informe persoal de Educación Infantil).

12. Medidas de atención a diversidade.

A intervención educativa debe contemplar como principio a diversidade do alumnado, entendendo que deste xeito se garante o desenvolvemento de todos eles á vez ca unha atención personalizada en función das necesidades de cada un.

Prestarase especial atención durante a etapa á atención personalizada dos alumnos e alumnas, á realización de diagnósticos precoces e ao establecemento de mecanismos de reforzo para lograr o éxito escolar. Os mecanismos de reforzo que deberán poñerse en práctica tan pronto como se detecten dificultades de aprendizaxe poderán ser tanto organizativos como curriculares.

Do establecemento do nivel de competencia curricular do grupo clase (evidenciado a partir da avaliación inicial), que tomaría como referencia os mínimos exixibles asociados ao curso-nivel anterior, derívanse:

- Medidas xerais de grupo (metodolóxicas, curriculares e organizativas).
- Actividades de reforzo e afondamento ou enriquecemento curricular.
- Planes individuais para o alumnado con dificultades.
- Adaptacións curriculares non significativas de grupo ou individuais (metodolóxicas, organizativas, nos procedementos e instrumentos de avaliación, na priorización de contidos).
- Adaptacións curriculares significativas individuais para alumnado con necesidades educativas especiais ou con outras necesidades específicas de apoio educativo que as precisen.
- Adaptacións curriculares significativas de ampliación para alumnado con altas capacidades.

En calquera caso, as medidas de atención á diversidade poden e deben contar co asesoramento dos servizos de orientación do centro.

A adecuada resposta educativa a todos os alumnos concíbese a partir do principio de inclusión, entendendo que unicamente dese modo se garante o desenvolvemento de todos, se favorece a equidade e se contribúe a unha maior cohesión social.

Fichas de ampliación preparadas para tal fin adecuadas a cada uidade.

13. Actividades complementarias e extraescolares programadas.

Dáranse solucións de carácter práctico para darlle resposta á formación integral, as actividades estarán abertas á vida cultural, ao medio social, en definitiva, á realidade de hoxe en día.

As actividades complementarias intégranse na programación didáctica porque contribúen a desenvolver os obxectivos e contidos do currículo. Contribúen a conseguir unha escola máis atractiva para todos os membros da comunidade educativa, a incrementar o interese por aprender do alumnado e facilitan a xeneralización das aprendizaxes tanto dentro coma fóra do contexto escolar. Son actividades que lles van permitir aos nenos e ás nenas establecer relacións directas co seu grupo de clase, con outros grupos, co medio (o seu barrio, lugares de lecer, parques, seres vivos...). Os obxectivos destas actividades serán que os nenos e nenas vaian afianzando pouco a pouco o sentido de pertenza e, ademais, van favorecer a creación de actitudes tan positivas coma o interese, a curiosidade, o respecto, a solidariedade, etcétera.

Con este cometido incluiremos recursos para que os pequenos e as pequenas complementen o proceso de ensinanza-aprendizaxe a través dunha serie de actividades para ampliar ou reforzar segundo crea necesario. Ademais, en cada unha das unidades didácticas, proporanse actividades para realizar en grupo, saídas, visitas culturais guiadas, dramatizacións, realización de obradoiros e recunchos, actividades psicomotrices, musicais... Tamén se vai favorecer, a través dos materiais para a aula, o uso colectivo co fin de que contribúan ao desenvolvemento social, xa que proporcionan ocasións para compartir, para axudar e colaborar e para poñerse no punto de vista dos outros.

Debido á realidade actual da Covid19 , polo momento a maioría destas actividades non poderán levarse a cabo e aquelas que se decidan realizar apostarán sempre pola seguridade do alumnado e profesorado e seguirán estricatamente o protocolo establecido.

14. Deseño das actividades de reforzo/recuperación para o alumnado

Fichas preparadas para tal fin adecuadas a cada unidade.

- Actividades de reforzo.
- Actividades de ampliación
- Diferentes traballos cooperativos
- Actividades complementarias
- Lecturas
- Variación dos recursos materiais que presentan os contidos
- Reforzo dos logros
- Demostración do valor funcional dos contidos a traballar
- Apoio dentro da aula polo mestre
- Probas orais e escritas.

15. Mecanismos de revisión, avaliación e modificación das propias programacións didácticas e procesos de mellora.

Esta avaliación será formativa e sumativa e quedará recollida neste caso, por un informe realizado por un observador experto (mestra titora).

Neste apartado avaliaranse todas as variables que interveñen no proceso de ensino-aprendizaxe: obxectivos, contidos, metodoloxía, temporalización, espazos...

Os puntos a ter en conta na elaboración do informe serán:

- A práctica educativa foi:
- Adaptouse ás necesidades do alumnado:
- Conqueríronse os obxectivos establecidos:
- O grao de consecución das competencias foi:
- Foi dabondo o tempo empregado na unidade:
- A organización do espazo foi axeitada ao noso grupo de alumnos e de alumnas:

Os materiais utilizados foron suficientes, motivadores, atractivos:

Rexistro de avaliación do proxecto educativo

A planificación da ensinanza: Indicadores

- . proxecto curricular
- . as programacións de aula
- . contido da programación
- . nivel de flexibilidade na aplicación da programación.

(Valorarse como: Axeitado/Non axeitado/Observacións).

Debido á situación actual vivida pola Covid 19 , dita programación poderá sufrir ao longo do curso as modificacións necesarias por causa de confinamentos e seguindo ás órdenes da Consellería de Educación.